

ગુજરાત સરકાર

નાણાકીય હિસાબો

પુસ્તક-૧

૨૦૨૪-૨૦૨૫

નાણાકીય હિસાબો

૨૦૨૪-૨૦૨૫

પુસ્તક-૧

ગુજરાત સરકાર

વિષય સૂચિ

પત્રક	વિષય	પૃષ્ઠ નંબર
પુસ્તક - ૧		
●	ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલનો અહેવાલ	૧
●	નાણાકીય હિસાબો અંગેની સમજૂતી (પ્રસ્તાવના)	૩
૧	નાણાકીય સ્થિતિ દર્શાવતું પત્રક	૮
૨	પ્રાપ્તિઓ અને ચુકવણીઓનું પત્રક	૧૦
	પરિશિષ્ટ ક- રોકડ સિલક અને રોકડ સિલકનું મૂડી રોકાણ	૧૩
૩	પ્રાપ્તિઓનું પત્રક (એકત્રિત ભંડોળ)	૧૫
૪	ખર્ચનું પત્રક (એકત્રિત ભંડોળ)	૧૯
૫	ઉત્તરોત્તર વધતા જતા મૂડી ખર્ચનું પત્રક	૨૬
૬	કરજ અને અન્ય જવાબદારીઓનું પત્રક	૩૦
૭	સરકારે આપેલી લોન અને પેશગીઓનું પત્રક	૩૩
૮	સરકારના રોકાણોનું પત્રક	૪૩
૯	સરકારે આપેલી બાંધઘરીઓનું પત્રક	૪૪
૧૦	સરકારે આપેલા સહાયક અનુદાનોનું પત્રક	૪૫
૧૧	મતપાત્ર અને બિન-મતપાત્ર ખર્ચ અંગેનું પત્રક	૪૭
૧૨	મહેસૂલ હિસાબ સિવાયના ખર્ચ માટે નિધિઓના સ્ત્રોતો અને ઉપયોગ અંગે વિગતવાર પત્રક	૪૮
૧૩	એકત્રિત નિધિ, આકસ્મિક નિધિ અને જાહેર હિસાબો હેઠળ સિલકોની સંક્ષિપ્ત વિગત	૫૧
●	હિસાબો અંગેની નોંધ	૫૫
પુસ્તક - ૨		
ભાગ-૧ વિગતવાર પત્રકો		
૧૪	ગૌણ સદરવાર મહેસૂલ અને મૂડી આવકો અંગેનું વિગતવાર પત્રક	૬૯
૧૫	ગૌણ સદરવાર મહેસૂલ ખર્ચનું વિગતવાર પત્રક	૯૮
૧૬	ગૌણ સદર અને પેટા સદરવાર મૂડી ખર્ચનું વિગતવાર પત્રક	૧૫૧
૧૭	કરજ અને અન્ય જવાબદારી ઓનું વિગતવાર પત્રક	૨૯૬
૧૮	સરકારે આપેલી લોન અને પેશગીઓનું વિગતવાર પત્રક	૩૨૩
૧૯	સરકારનાં રોકાણોનું વિગતવાર પત્રક	૩૫૦
૨૦	સરકારે આપેલી બાંધઘરીઓનું પત્રક	૩૭૫
૨૧	આકસ્મિક નિધિ અને અન્ય જાહેર હિસાબના વ્યવહારોનું લેવડ-દેવડ અંગે વિગતવાર પત્રક	૩૯૬
૨૨	અંકિત નિધિના મૂડી રોકાણોનું વિગતવાર પત્રક	૩૯૮

પત્રક	વિષય	પૃષ્ઠ નંબર
ભાગ-૨ : પરિશિષ્ટો		
૧	પગાર અંગેનું તુલનાત્મક ખર્ચ	૪૦૩
૨	સહાયકી અંગેનું તુલનાત્મક ખર્ચ	૪૧૩
૩	રાજ્ય સરકારે આપેલ સહાયક-અનુદાન/સહાય (સંસ્થાવાર અને યોજનાવાર)	૪૪૪
૪	વિદેશ સહાયિત પરિયોજનાઓની વિગતો.	૫૨૨
૫	યોજનાઓ હેઠળ ખર્ચ	૫૨૭
	ક. કેન્દ્ર યોજનાઓ (કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના અને કેન્દ્ર યોજનાઓ)	૫૨૭
	ખ. રાજ્ય યોજનાઓ	૬૦૫
૬	રાજ્યમાં અમલકર્તા એજન્સીઓને કેન્દ્ર યોજના ભંડોળની સીધી તબદીલી(રાજ્ય બજેટ બહાર મોકલેલું ફંડ) (ઓડિટ થયા સિવાયના આંકડા)	૬૧૧
૭	સ્વીકૃતિ અને બાકી રકમની પતાવટ(પત્રક ૧૮ અને ૨૧માં વર્ણન કર્યા પ્રમાણે)	૬૧૫
૮	સિંચાઈ યોજનાઓના નાણાકીય પરિણામો	૬૧૭
૯	રાજ્ય સરકારની વચનબદ્ધતા- અધૂરાં રહેલા મૂડી કામોની યાદી	૬૨૬
૧૦	પગારી અને બિન-પગારીના અલગ ભાગ સહિત નિભાવ ખર્ચનું પત્રક	૬૪૬
૧૧	વર્ષ દરમિયાન સરકારે લીધેલા મુખ્ય નીતિ વિષયક નિર્ણયો અથવા અંદાજપત્રમાં દરખાસ્ત કરેલી નવી યોજનાઓ	૬૫૨
૧૨	સરકારે સ્વીકારેલી જવાબદારીઓ.	૬૫૭

નોંધ: ગુજરાતી ભાષાંતર પરત્વે કોઈ શંકા ઉપસ્થિત થાય તેવા પ્રસંગે (સબંધિત મૂળ) અંગ્રેજી લખાણને અધિકૃત ગણવાનું રહેશે.

ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલનો અહેવાલ

ગુજરાત સરકારના નાણાકીય હિસાબોનું ઓડિટ

અભિપ્રાય

ગુજરાત સરકારના ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ પૂરાં થતા વર્ષના નાણાકીય હિસાબો દર્શાવતું આ સંપાદન, રાજ્યના એકત્રિત ફંડ અને આકસ્મિકતા નિધિ અને જાહેર હિસાબમાંથી અથવા/અને તેમાં લેવડદેવડ સમાવિષ્ટ કરતા વર્ષ માટેની રાજ્યની નાણાકીય સ્થિતિ અને વર્ષ દરમિયાનની સરકારની પ્રાપ્તિઓ અને ચુકવણીઓના હિસાબ દર્શાવે છે. આ હિસાબો બે પુસ્તકમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પુસ્તક-૧માં નાણાં વ્યવસ્થાની સંકલિત સ્થિતિ અને મહત્વની હિસાબી નીતિની સંક્ષિપ્ત વિગતો સહિત “નાણા હિસાબોની સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધ” દર્શાવવામાં આવી છે અને પુસ્તક-૨માં વિગતવાર હિસાબો રજૂ કરવામાં આવ્યા છે. વર્ષ માટેનાં અનુદાન અને બિન-મતપાત્ર વિનિયોગ અંગેના વિનિયોગ હિસાબો અલગ સંપાદનમાં રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

મારા અધિકારીઓને જરૂરી જણાયેલી અને તેમણે મેળવેલી માહિતી અને સ્પષ્ટતાના આધારે અને આ હિસાબોની તપાસણીના પરિણામે મને મળેલી માહિતી પ્રમાણે અને આપવામાં આવેલા ખુલાસાઓને ધ્યાનમાં રાખીને હું આથી પ્રમાણિત કરું છું કે, મારી શ્રેષ્ઠ જાણકારી અને માન્યતા મુજબ, આ નાણાકીય હિસાબોને “હિસાબો અંગેની સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધો” સાથે વાંચતાં તે ૨૦૨૪-૨૦૨૫ના વર્ષ માટેનું ગુજરાત સરકારની પ્રાપ્તિ અને ખર્ચનું સાચું અને યોગ્ય ચિત્ર રજૂ કરે છે.

આ હિસાબોના ઓડિટમાંથી અને આ વર્ષ કે અગાઉના વર્ષ દરમિયાન હાથ ધરાયેલ ઓડિટમાંથી ઊભા થતા નિરીક્ષણો ગુજરાત સરકાર અંગેના મારા નાણાકીય, અનુપાલન અને કામગીરી ઓડિટ અહેવાલોમાં ૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ સમાપ્ત થતા વર્ષ માટે અલગ રીતે રજૂ કરેલ છે.

અભિપ્રાય માટેનો આધાર

આ ઓડિટ, સામાન્ય રીતે સીએજીના ઓડિટ સંબંધી ધોરણો અનુસાર કરવામાં આવ્યું હતું. આ ધોરણો હેઠળ એ જરૂરી છે કે અમે, આ હિસાબો કોઈ અનુચિત વિવરણ ન હોય તે સુનિશ્ચિત થાય એ રીતે ઓડિટનું આયોજન અને કામગીરી કરીએ. ઓડિટમાં નાણાકીય પત્રકોમાં દર્શાવવામાં આવેલી રકમો અને જાહેર કરવામાં આવેલી બાબતો સંબંધી પુરાવાની તપાસના આધારે થતા પરીક્ષણો સમાવેશ થાય છે. અમે મેળવેલા છે તે તપાસણી પુરાવા મારા અભિપ્રાય માટે એક આધાર પૂરો પાડે છે.

પ્રારંભિક અને ગૌણ હિસાબો તૈયાર કરવા માટેની જવાબદારીઓ

રાજ્ય સરકાર રાજ્ય વિધાનમંડળમાંથી બજેટની અધિકૃતિ મેળવવા માટે જવાબદાર છે. રાજ્ય સરકાર અને ગુજરાત સરકારના નિયંત્રણ હેઠળ કામ કરતી તિજોરીઓ, કચેરીઓ અને વિભાગો જેવી બજેટના અમલ માટે જવાબદાર સંસ્થાઓ પ્રારંભિક અને ગૌણ હિસાબો તૈયાર કરવા અને તેની ખરાઈ માટે તેમજ તેમાંનાં વ્યવહારો/લેવડદેવડને લાગુ પડતા કાયદા, ધોરણો, નિયમો અને વિનિયમોને અનુરૂપ લેવડદેવડની નિયમિતતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે જવાબદાર છે.

તેઓ નાણાકીય હિસાબોના સંકલન અને તે તૈયાર કરવા માટે ગુજરાતની મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (હિસાબો અને હકદારી)ની કચેરીને તેને સંબંધિત પ્રારંભિક અને ગૌણ હિસાબો અને માહિતી રજૂ કરવા માટે પણ જવાબદાર છે.

વાર્ષિક હિસાબોના સંકલન માટેની જવાબદારીઓ

મારા નિયંત્રણ હેઠળ કામ કરતી ગુજરાતની મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (હિસાબો અને હકદારીઓ)ની કચેરી રાજ્ય સરકારના વાર્ષિક હિસાબોનું સંકલન કરવા અને તૈયાર કરવા જવાબદાર છે. કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ(ફરજો, સત્તા અને સેવાની શરતો) અધિનિયમ, ૧૯૭૧ અન્વયે આ જરૂરી છે.

વાર્ષિક હિસાબો ગુજરાત સરકારના નિયંત્રણ હેઠળ કામ કરતી, આવા હિસાબો જાળવવા માટે જવાબદાર તિજોરીઓ, કચેરીઓ અને જવાબદાર વિભાગોએ રજૂ કરેલાં વાઉચરો, ચલણો અને પ્રારંભિક તથા ગૌણ હિસાબો અને ભારતીય રિઝર્વ બેંક તરફથી મળેલાં પત્રકોની માહિતીના આધારે તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે.

પત્રકો નં.૭ (૩), ૮, ૯, ૧૮(૨), ૧૯ અને ૨૦, પત્રક નં. ૧૮ અને ૨૦ને લગતી સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધો અને પરિશિષ્ટો(નં. ૪, ૫, (ક) ૯, ૧૧, ૧૨) આવી માહિતીની ખરાઈ સુનિશ્ચિત કરવા જવાબદાર એવી ગુજરાત સરકાર અને સંઘ સરકાર તરફથી પ્રત્યક્ષ રીતે મળેલી માહિતી ઉપરથી તૈયાર કરવામાં આવ્યાં છે. પરિશિષ્ટ-૬ કોમ્પ્ટ્રોલર જનરલ ઓફ એકાઉન્ટસના જાહેર નાણાકીય વ્યવસ્થા સિસ્ટમ પોર્ટલમાંથી એકત્રિત કરેલી વિગતો પરથી તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે.

વાર્ષિક હિસાબોના ઓડિટ માટેની જવાબદારી

આ હિસાબોનું ઓડિટ મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ(ઓડિટ-૨)ની કચેરી દ્વારા ભારતના સંવિધાનની કલમ- ૧૪૯ અને ૧૫૧ અન્વયેની જરૂરિયાત અને કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ (ફરજો, સત્તા અને સેવાની શરતો) અધિનિયમ, ૧૯૭૧ની જરૂરિયાતો અનુસાર આવાં ઓડિટના પરિણામોના આધારે આ હિસાબો અંગે અભિપ્રાય વ્યક્ત કરવા માટે કરવામાં આવ્યું છે.

આ મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલની કચેરી(ઓડિટ-૨), ગુજરાત અને એકાઉન્ટન્ટ જનરલ(એ. એન્ડ ઈ.) કચેરી, ગુજરાત વિશિષ્ટ સંવર્ગો, અહેવાલ તૈયાર કરવાની અલગ પદ્ધતિઓ અને વ્યવસ્થાપન તંત્ર ધરાવતાં સ્વતંત્ર સંગઠનો છે.

તારીખ : ૧૦.૧૧.૨૦૨૫

સ્થળ : નવી દિલ્હી

સહી

(કે સંજય મૂર્તિ)

ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ

નાણા હિસાબો અંગેની સમજૂતી

ક. સરકારી હિસાબોના માળખાનું વિસ્તૃત વિહંગાવલોકન

૧. ગુજરાત રાજ્યના નાણાકીય હિસાબો, આવક અને મૂડી હિસાબો દ્વારા જાહેર કરવામાં આવેલાં નાણાકીય પરિણામો, હિસાબોમાં નોંધ કરેલી સિલકોમાંથી ગણી કાઢ્યા પ્રમાણે રાજ્ય સરકારનાં જાહેર દેવાં અને જવાબદારી ઓ અને અસ્ક્યામતોના હિસાબો સહિત વર્ષ માટેની સરકારની પ્રાપ્તિઓ અને ખર્ચના હિસાબો રજૂ કરે છે. નાણા હિસાબોની સાથે અનુદાનો/વિનિયોગ સામે ખર્ચની સરખામણી રજૂ કરતા વિનિયોગ હિસાબો રજૂ કરવામાં આવ્યા છે.

૨. સરકારના હિસાબો નીચે મુજબ ત્રણ ભાગમાં રાખવામાં આવે છે.

ભાગ-૧ એકત્રિત નિધિ :- આ નિધિમાં રાજ્ય સરકારને થતી તમામ આવક, રાજ્ય સરકારે ઊભી કરેલી તમામ લોન (બજાર લોન, બોન્ડ, કેન્દ્ર સરકાર તરફથી લોન, નાણાકીય સંસ્થાઓ તરફથી લોન, રાષ્ટ્રીય નાની બચત ફાળા વગેરેને આપેલી ખાસ જામીનગીરીઓ વગેરે), ભારતીય રિઝર્વ બેન્ક દ્વારા આપવામાં આવેલી સાધનોપાય પેશગી અને લોનની પરત ચુકવણીથી રાજ્ય સરકારને પ્રાપ્ત થતાં તમામ નાણાંનો સમાવેશ થાય છે. કાયદાને અનુરૂપ હોય અને તે હેતુસર અને ભારતના સંવિધાન દ્વારા કરવામાં આવેલી જોગવાઈ મુજબ હોય તે સિવાય આ નિધિમાંથી કોઈ નાણાંનો વિનિયોગ કરવામાં આવતો નથી. ચોક્કસ પ્રકારનું ખર્ચ(જેમ કે સંવેદનાત્મક સત્તાધિકારીઓના પગાર, લોનની પરત ચુકવણી વગેરે) રાજ્યના એકત્રિત નિધિ પર ખર્ચ બોજો બને છે(બિન મતપાત્ર ખર્ચ) અને કાયદા દ્વારા મતપાત્ર થવાને અદીન નથી. બાકીનું તમામ ખર્ચ (મતપાત્ર ખર્ચ) એ કાનૂન દ્વારા મતપાત્ર છે.

એકત્રિત નિધિ બે વિભાગોનો બનેલો છે: આવક અને મૂડી (જાહેર દેવાં, લોન અને પેશગી સહિત), આ ઉપરાંત “પ્રાપ્તિઓ” અને “ખર્ચ”માં વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે. મહેસૂલ આવક વિભાગને “વેરા આવક”, “બિન-વેરા આવક” અને “સહાયક અનુદાનો અને ફાળાઓ” જેવા ત્રણ વિભાગમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે. આ ત્રણ વિભાગોને ત્યારબાદ “આવક અને ખર્ચ પરના વેરા”, “રાજવીત્તિય સેવાઓ” જેવા પેટા-વિભાગમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે. મૂડી આવક વિભાગના કોઈ ક્ષેત્રો કે પેટા-ક્ષેત્રો નથી. મહેસૂલ ખર્ચ વિભાગને “સામાન્ય સેવાઓ”, “સામાજિક સેવાઓ”, “આર્થિક સેવાઓ” અને “સહાયક અનુદાનો અને ફાળાઓ” જેવા ચાર ક્ષેત્રમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે. મહેસૂલ ખર્ચ વિભાગમાં આ ક્ષેત્રોને ત્યારબાદ “રાજ્યના અંગભૂત ભાગ” “શિક્ષણ, ખેલફૂલ, કલા અને સંસ્કૃતિ” વગેરે જેવા પેટા ક્ષેત્રમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે. મૂડી ખર્ચ વિભાગ “સામાન્ય સેવાઓ”, “સામાજિક સેવાઓ”, “આર્થિક સેવાઓ”, “જાહેર દેવાં”, “લોન અને પેશગી”, “આંતર-રાજ્ય પતાવટક્રમ ફેડણી” અને “આકસ્મિક નિધિમાં તબદીલી” જેવા સાત ક્ષેત્રમાં વિભાજિત કરવામાં આવે છે.

ભાગ-૨ આકસ્મિક નિધિ :- વિધાનમંડળ દ્વારા કાયદો ઘડીને પ્રસ્થાપિત કરવામાં આવતો આ નિધિ પેશગી પ્રકારનો હોય છે. આ નિધિ રાજ્યપાલને હસ્તક મુકવામાં આવે છે જેથી, આકસ્મિક પ્રકારનું ખર્ચ કરવા માટે તેમાંથી પેશગીઓ આપી શકાય. આવી પેશગીઓ આપવામાં આવે ત્યારે રાજ્ય વિધાનમંડળની અધિકૃતિ મેળવવાની બાકી હોય છે. રાજ્યના એકત્રિત નિધિમાંથી સંબંધિત મુખ્ય સદર હેઠળ તે ખર્ચ ઉદારીને, આ રીતે મેળવવામાં આવેલું ભંડોળ પુનઃભરપાઈ કરવામાં આવે છે. ગુજરાત સરકારનું ૨૦૨૪-૨૫ માટેનું આકસ્મિક ભંડોળ ₹૨૦૦ કરોડ છે.

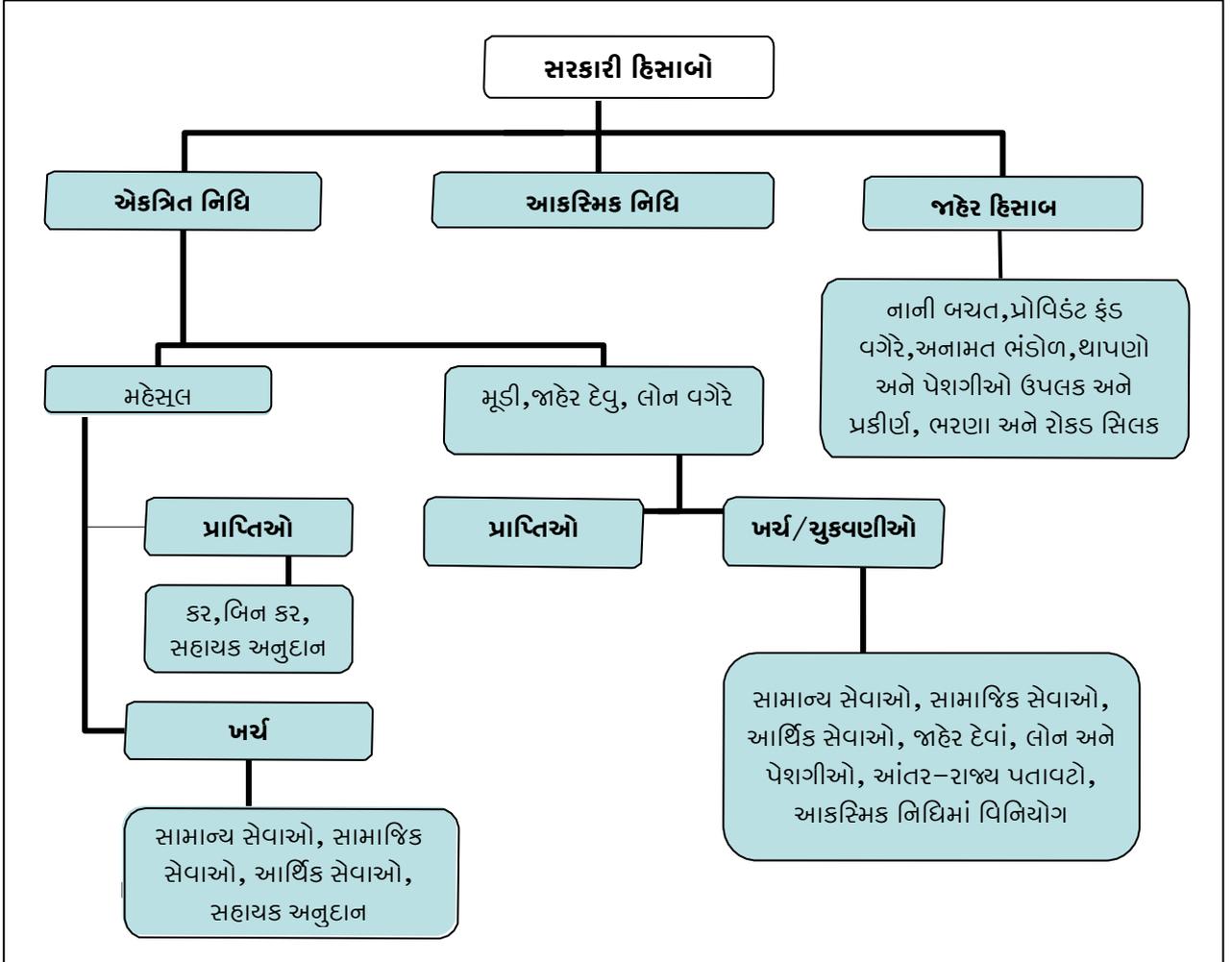
ભાગ-૩ જાહેર હિસાબ :- સરકાર દ્વારા અથવા તેમના વતી મેળવવામાં આવેલા અન્ય તમામ પ્રકારનાં નાણાં જાહેર હિસાબ ખાતે જમા લેવામાં આવે છે, જેમાં સરકાર બેન્કર અથવા ટ્રસ્ટી તરીકે કાર્ય કરે છે. જાહેર હિસાબમાં નાની બચતો અને પ્રોવિડન્ટ ફંડ, થાપણો(વ્યાજુ અને બિન વ્યાજુ) પેશગીઓ, અનામત ભંડોળ(વ્યાજુ અને બિન વ્યાજુ) ભરણાં અને ઉપલક સદરો (બન્ને છેલ્લે ચોપડે લેવાના બાકી હોય તેવા અસ્થાયી સદરો) જેવી પરત ચૂકવવાના થતા હિસાબોનો સમાવેશ થાય છે. સરકાર પાસે ઉપલભ્ય કુલ રોકડ સિલકનો પણ જાહેર હિસાબ અન્વયે સમાવેશ થાય છે. જાહેર હિસાબ “નાની બચતો, પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે”, “અનામત ભંડોળ”, “થાપણો અને પેશગીઓ”, “ઉપલક અને પ્રકીર્ણ”, “ભરણાં” અને “રોકડ સિલક” જેવા છ ક્ષેત્રોનો બનેલો છે. આ ક્ષેત્રો વધુ પેટા-ક્ષેત્રોમાં પેટા-વિભાજિત થાય છે. જાહેર હિસાબ કાયદાથી મતપાત્રને અદીન નથી.

૩. સરકારી હિસાબો મુખ્ય સદરો(ચાર ડીજીટ), પેટા-મુખ્ય સદર(બે ડીજીટ), ગૌણ સદરો(ત્રણ ડીજીટ), પેટા સદરો (બે અક્ષરો), વિગતવાર સદર(બે થી ત્રણ ડીજીટ) અને હેતુ સદર (બે/ ત્રણ/ચાર ડીજીટ) જેવા છ સ્તરીય વર્ગીકરણમાં રજૂ થાય છે. મુખ્ય સદર સરકારની કામગીરી રજૂ કરે છે, પેટા-મુખ્ય સદર પેટા-કામગીરી રજૂ કરે છે, ગૌણ સદર કાર્યક્રમો/પ્રવૃત્તિઓ રજૂ કરે છે, પેટા સદરો યોજનાઓ રજૂ કરે છે, વિગતવાર સદર પેટા-યોજનાઓ રજૂ કરે છે અને હેતુ સદર ખર્ચનો હેતુ/ઉદ્દેશ રજૂ કરે છે.

૪. હિસાબોમાં વર્ગીકરણનો મુખ્ય એકમ મુખ્ય સદર છે જે નીચે મુજબની કોડ પદ્ધતિ ધરાવે છે (મુખ્ય અને ગૌણ સદરની યાદી મુજબ ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના સુધી સુધારા કરેલું)

૦૦૦૫ થી ૧૬૦૬	મહેસૂલ આવક
૨૦૧૧ થી ૩૬૦૬	મહેસૂલ ખર્ચ
૪૦૦૦	મૂડી આવક
૪૦૪૬ થી ૭૮૧૦	મૂડી ખર્ચ(જાહેર દેવા,લોન અને પેશગી સહિત)
૭૯૯૯	આકસ્મિક નિધિમાં વિનિયોગ
૮૦૦૦	આકસ્મિક નિધિ
૮૦૦૧ થી ૮૯૯૯	જાહેર હિસાબ

૫. હિસાબોના માળખાની ચિત્રાત્મક રજૂઆત નીચે મુજબ છે.

૫. નાણાકીય હિસાબોમાં કઈ વિગતોનો સમાવેશ થાય છે.

નાણાકીય હિસાબોને બે પુસ્તકોમાં વિભાજિત કરવામાં આવ્યા છે.

પુસ્તક-૧માં ભારતના કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલના પ્રમાણપત્ર, નાણાકીય હિસાબોની માર્ગદર્શિકા, રાજ્ય સરકારની ચાલુ નાણાકીય વર્ષ માટેની નાણાકીય સ્થિતિ અને લેવડ દેવડ અંગેના ૧૩ સમીક્ષાત્મક પત્રકો અને હિસાબી નીતિ સહિત હિસાબ અંગેની નોંધોનો સમાવેશ થાય છે. પુસ્તક-૧માં ૧૩ પત્રકોની વિગતો નીચે આપેલ છે.

૧. નાણાકીય સ્થિતિ અંગેનું પત્રક : વર્ષના અંતે અને અગાઉના વર્ષના અંતે જે સ્થિતિ હોય તેની સરખામણીએ સરકારની અસ્ક્યામતો અને જવાબદારીઓના એકત્રિત આંકડા આ પત્રકમાં દર્શાવવામાં આવે છે.

૨. પ્રાપ્તિઓ અને ચુકવણીઓ અંગેનું પત્રક : આ પત્રકમાં, વર્ષ દરમિયાન સરકારી હિસાબોના ત્રણેય ભાગો એટલે કે એકત્રિત નિધિ, આકસ્મિક નિધિ અને જાહેર હિસાબમાં નોંધાયેલી પ્રાપ્તિઓ અને ચુકવણીઓની વિગતો સંક્ષિપ્તમાં દર્શાવવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત, તેમાં સરકારની રોકડ સિલક (રોકાણ સહિત)નું વૈકલ્પિક વર્ણન ધરાવતું પરિશિષ્ટ છે. પરિશિષ્ટ સરકારની વિગતવાર સાધનોપાય સ્થિતિ પણ દર્શાવે છે.

૩. પ્રાપ્તિઓ(એકત્રિત નિધિ) અંગેનું પત્રક: આ પત્રકમાં મહેસૂલ અને મૂડી આવક, કરજ અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલી લોનની પરત ચુકવણીનો સમાવેશ થાય છે. આ પત્રક નાણા હિસાબોના પુસ્તક-૨માં વિગતવાર પત્રકો-૧૪, ૧૭, ૧૮ને અનુરૂપ છે.

૪. ખર્ચનું પત્રક (એકત્રિત નિધિ) : નાણા હિસાબોના સામાન્ય વર્ણનથી લઈને ગોણ સદર સ્તર સુધીની વિગતો સહિત તે ખર્ચ કયા પ્રકારની કામગીરી માટે કરવામાં આવ્યું હતું (ખર્ચના હેતુઓ) તેની વિગતો પણ ટૂંકમાં દર્શાવવામાં આવી છે. આ પત્રક પુસ્તક-૨માં વિગતવાર પત્રક ૧૫, ૧૬, ૧૭ અને ૧૮ને અનુરૂપ છે.

૫. ઉત્તરોત્તર થયેલા મૂડી ખર્ચ અંગેનું પત્રક : આ પત્રક ભાગ-૨માં વિગતવાર પત્રક ૧૬ને અનુરૂપ છે.

૬. કરજ અને અન્ય જવાબદારીઓ અંગેનું પત્રક : સરકારના કરજમાં સરકારે બજારમાંથી ઊભી કરેલી લોન (આંતરિક દેવું) અને ભારત સરકાર તરફથી પ્રાપ્ત થયેલી લોન અને પેશગીઓનો સમાવેશ થાય છે. "અન્ય જવાબદારીઓ" નાની બચતો, પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે, અનામત ભંડોળ અને થાપણોની બનેલી છે આ પત્રકમાં દેવા-વ્યવસ્થા અંગેની એક નોંધ છે અને તે ભાગ-૨માં વિગતવાર પત્રક-૧૭ને અનુરૂપ છે.

૭. સરકારે આપેલી લોન અને પેશગીઓનું પત્રક : આ પત્રકમાં રાજ્ય સરકારે વૈદ્યાનિક નિગમો, સરકારી કંપનીઓ, સ્વાયત્ત અને અન્ય મંડળો/સત્તાતંત્રો અને લેનાર વ્યક્તિઓ (સરકારી કર્મચારીઓ સહિત) જેવા જુદા જુદા પ્રકારના લોન લેનારને આપેલી તમામ લોન અને પેશગીઓની વિગત છે. આ પત્રક ભાગ-૨માં વિગતવાર પત્રક - ૧૮ને અનુરૂપ છે.

૮. સરકારના રોકાણોનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક વૈદ્યાનિક નિગમો સરકારી કંપનીઓ અન્ય જોઈન્ટ સ્ટોક કંપનીઓ, સહકારી સંસ્થાઓ અને સ્થાનિક મંડળોની ઈક્વિટી મૂડીમાં રાજ્ય સરકારના રોકાણોની વિગત આપે છે. આ પત્રક ભાગ-૨માં વિગતવાર પત્રક-૧૮ને અનુરૂપ છે.

૯. સરકારે આપેલી બાંધઘરીનું પત્રક: આ પત્રકમાં વૈદ્યાનિક નિગમો, સરકારી કંપનીઓ, સ્થાનિક મંડળો અને અન્ય સંસ્થાઓ દ્વારા ઊભી કરવામાં આવેલી લોન પરના મુદ્દલ અને વ્યાજની પરત ચુકવણી અંગે રાજ્ય સરકારે આપેલી બાંધઘરીની સંક્ષિપ્ત નોંધ છે. આ પત્રક ભાગ-૨માં વિગતવાર પત્રક-૨૦ને અનુરૂપ છે.

૧૦. સરકાર દ્વારા આપવામાં આવતા સહાયક અનુદાનનું પત્રક : આ પત્રકમાં વૈદ્યાનિક નિગમો, સરકારી કંપનીઓ, સ્વાયત્ત અને અન્ય સંસ્થાઓ/સત્તાતંત્રો અને વ્યક્તિ જેવા જુદા જુદા પ્રકારના અનુદાન લેનારને રાજ્ય સરકારે આપેલા સહાયક અનુદાનની વિગત છે. પરિશિષ્ટ-૩ લેનાર સંસ્થાઓની વિગતો આપે છે.

૧૧. મતપાત્ર અને બિનમતપાત્ર ખર્ચનું પત્રક : આ પત્રક નાણા હિસાબોમાં દર્શાવાતા ચોખ્ખા આંકડાની વિનિયોગ હિસાબોમાં દર્શાવતા એકંદર આંકડા સાથેના મેળ કરવામાં સહાય કરે છે.

૧૨. મહેસૂલ હિસાબ સિવાયના ખર્ચ માટેનાં ભંડોળના સ્ત્રોત અને તેમના ઉપયોગ અંગેનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક એ સિદ્ધાંત પર આધારિત છે કે મહેસૂલ ખર્ચ મહેસૂલ પ્રાપ્તિઓમાંથી ચૂકવવાનું અપેક્ષિત છે જ્યારે વર્ષનું મૂડી ખર્ચ મહેસૂલ બાકી, જાહેર હિસાબમાં ચોખ્ખી જમા સિલક, વર્ષની શરૂઆતમાં રોકડ સિલક અને ઉછીનાં નાણાંમાંથી મેળવવાનું થશે.

૧૩. એકત્રિત નિધિ, આકસ્મિક ખર્ચ ભંડોળ અને જાહેર હિસાબ હેઠળની સિલકની સંક્ષિપ્ત નોંધ: આ પત્રક હિસાબોની ચોકસાઈ સાબિત કરવામાં સહાય કરે છે. પત્રક પુસ્તક-૨માં વિગતવાર પત્રક-૧૪, ૧૫, ૧૬, ૧૭, ૧૮ અને ૨૧ને અનુરૂપ છે.

નાણા હિસાબોની નોંધ અને મહત્વની હિસાબી નીતિઓ

નાણા હિસાબોની નોંધ જાહેરાત અને સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધ રજૂ કરે છે, જેનો હેતુ વધારાની માહિતી/ લેવડદેવડો, લેવડદેવડોના વર્ગીકરણ, સિલક વગેરેની સમજૂતી આપે છે જે નાણા હિસાબોના ધારકો/ઉપયોગકર્તાઓને મદદરૂપ થશે.

નાણા હિસાબોના પુસ્તક ૧માં નાણા હિસાબોની નોંધના ભાગ તરીકે બજેટ અને નાણાકીય અહેવાલના આધાર, ભારત સરકાર હિસાબ ધોરણોની આવશ્યકતા, હિસાબોનું સ્વરૂપ, મૂડી અને મહેસૂલ ખર્ચનું વર્ગીકરણ, પૂરા આંકડે, સમયાંતર સમાયોજન વગેરે સહિત મહત્વની હિસાબી નીતિઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

નાણા હિસાબના પુસ્તક-૨માં બે ભાગ છે-ભાગ-૧માં નવ વિગતવાર પત્રક અને ભાગ-૨માં બાર પરિશિષ્ટ.

પુસ્તક-૨નો ભાગ-૧.

૧૪. ગૌણ સદર હેઠળ થયેલી મહેસૂલ અને મૂડી આવક પ્રાપ્તિઓનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક નાણા હિસાબોના પુસ્તક-૧માં સંક્ષિપ્ત પત્રક-૩ને અનુરૂપ છે. ગૌણ સદર હેઠળની મહેસૂલ આવકોની વિગતો દર્શાવવા ઉપરાંત આ પત્રક કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી સહાયક અનુદાનની બાબતમાં પેટા સદર સ્તરની વિગતોનું વર્ણન કરે છે.

૧૫. ગૌણ સદર હેઠળ થયેલા મહેસૂલ ખર્ચનું વિગતવાર પત્રક : પુસ્તક-૧માં સંક્ષિપ્ત પત્રક-૪ને અનુરૂપ આ પત્રક મહેસૂલ ખર્ચની વિગત આપે છે. બિનમતપાત્ર અને મતપાત્ર ખર્ચ અલગ દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

૧૬. ગૌણ સદર અને પેટા-સદરો હેઠળ થયેલા મૂડી ખર્ચનું વિગતવાર પત્રક : આ પુસ્તકના ભાગ-૧માં સંક્ષિપ્ત પત્રક-૫ને અનુરૂપ આ પત્રક રાજ્ય સરકારના મૂડી ખર્ચ(વર્ષ દરમિયાન અને સંચિત)ની વિગત આપે છે. બિનમતપાત્ર અને મતપાત્ર ખર્ચ અલગ રીતે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. મહત્વની યોજનાઓની બાબતમાં ગૌણ સદર કક્ષાએ મૂડી ખર્ચની વિગતો રજૂ કરવા ઉપરાંત, આ પત્રક પેટા-સદર સ્તરની વિગતો પણ દર્શાવે છે.

૧૭. કરજ અને અન્ય જવાબદારીઓ અંગેનું વિગતવાર પત્રક : આ પુસ્તકના ભાગ-૧માં સંક્ષિપ્ત પત્રક-૬ને અનુરૂપ આ પત્રક રાજ્ય સરકારે ઊભી કરેલી તમામ લોન (બજાર લોન, બોન્ડ, કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી લોન, નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી લોન, રાષ્ટ્રીય નાની બચત નિધિ વગેરેને આપેલી વિશેષ જામીનગીરીઓ) અને ભારતીય રિઝર્વ બેંક દ્વારા આપવામાં આવેલી સાધનોપાય પેશગીઓની વિગતો દર્શાવે છે. આ પત્રક ત્રણ પ્રકાર હેઠળની લોન અંગેની માહિતી રજૂ કરે છે. (ક) વ્યક્તિગત લોનની વિગતો (ખ) પાકતી મુદતની પ્રોજેક્ટલ એટલે કે જુદાં જુદાં વર્ષોમાં લોનના દરેક પ્રકારની બાબતમાં ચૂકવવાપાત્ર રકમો, અને (ગ) બાકી લોનના વ્યાજ દરનું ચિત્ર અને બજાર લોન દર્શાવતું જોડાણ.

૧૮. સરકાર દ્વારા આપવામાં આવતી લોન અને પેશગીઓનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક આ પુસ્તકના ભાગ-૧માં સંક્ષિપ્ત પત્રક-૭ને અનુરૂપ છે.

૧૯. સરકારના રોકાણોનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક એન્ટીટીવાર રોકાણોની વિગતો અને પત્રક-૧૬ અને ૧૮ વચ્ચે કોઈ તફાવત હોય તો તેની મુખ્ય અને ગૌણ સદરવાર વિગતો દર્શાવે છે. આ પત્રક પુસ્તક-૧માં પત્રક-૮ને અનુરૂપ છે.

૨૦. સરકારે આપેલી બાંધઘરીનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક સરકારની બાંધઘરીની વિગતો એન્ટીટીવાર આપે છે. આ પત્રક પુસ્તક-૧માં પત્રક-૯ને અનુરૂપ છે.

૨૧. આકસ્મિક નિધિ અને અન્ય જાહેર લેવડ-દેવડો અંગેનું વિગતવાર પત્રક : આ પત્રક ગૌણ સદર હેઠળની વિગત આપે છે તે આકસ્મિક નિધિ હેઠળ ભરપાઈ થયેલી રકમની વિગતો, વર્ષ દરમિયાન જાહેર હિસાબ લેવડદેવડની એકત્રિત સ્થિતિ અને વર્ષના અંતે બાકી સિલકની વિગત આપે છે.

૨૨. અંકિત નિધિઓનું રોકાણ દર્શાવતું પત્રક : આ પત્રકમાં અનામત ભંડોળ અને થાપણ (જાહેર હિસાબ)માંથી કરવામાં આવેલા રોકાણોની વિગતો દર્શાવવામાં આવી છે.

પુસ્તક-૨નો ભાગ-૨

પુસ્તક-૨ના ભાગ-૨માં પગારો, સહાયકીઓ, સહાયક અનુદાનો, બાહ્ય સહાયથી ચાલતી પરિયોજનાઓ વગેરે અંગેના બાર પરિશિષ્ટોનો સમાવેશ થાય છે. આ વિગતો પેટા સદર અને તેનાથી નીચેના સ્તરો (એટલે કે ગૌણ સદરથી નીચેના સ્તરો)ના હિસાબોમાં રજૂ કરવામાં આવેલી છે. અને તેથી તે આ નાણાકીય હિસાબોમાં સામાન્યરીતે દર્શાવવામાં આવી નથી. પુસ્તક-૧ અને ૨ની અનુક્રમણિકામાં પરિશિષ્ટોની વિગતવાર યાદી આપવામાં આવી છે. નાણાકીય હિસાબના પત્રકો અને નોંધો આ પરિશિષ્ટો સાથે વાંચતા, તે વર્ષ માટેની રાજ્ય સરકારની પ્રવર્તમાન નાણાકીય સ્થિતિનું સંપૂર્ણ ચિત્ર રજૂ થાય છે.

ગ. જંત્રી:-નીચેના વિભાગ પુસ્તક-૧માં દર્શાવેલા સંક્ષિપ્ત પત્રકો અને પુસ્તક-૨માંના વિગતવાર પત્રકો અને પરિશિષ્ટોને જોડે છે.(સંક્ષિપ્ત પત્રકો સાથે પ્રત્યક્ષ જોડાણ ન ઘરાવતા પરિશિષ્ટોને સીધું પરિશિષ્ટ નથી તે નીચે દર્શાવ્યા નથી.)

પારમિતિ	(પુસ્તક-૧)	(પુસ્તક-૨)	
	સંક્ષિપ્ત પત્રકો	વિગતવાર પત્રકો	પરિશિષ્ટો
મહેસુલ પ્રાપ્તિઓ (પ્રાપ્ત થયેલાં અનુદાનો સહિત), મૂડી આવકો	૨, ૩	૧૪	
મહેસૂલ ખર્ચ	૨, ૪	૧૫	૧ (પગાર), ૨ (સહાયકી)
સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલાં સહાયક અનુદાનો	૨, ૧૦		૩ (સહાયક અનુદાન)
મૂડી ખર્ચ	૧, ૨, ૪, ૫, ૧૨	૧૬	૧ (પગાર)
સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલી લોન અને પેશગીઓ	૧, ૨, ૭	૧૮	
દેવા અંગેની સ્થિતિ / કરજ	૧, ૨, ૬	૧૭	
કંપની, નિગમો, વર્ગેરિમાં સરકારનાં રોકાણો	૮	૧૯	
રોકડ	૧, ૨, ૧૨, ૧૩		
જાહેર હિસાબમાં સિલકો અને તેનાં રોકાણો	૧, ૨, ૧૨, ૧૩	૨૧, ૨૨	
બાંચઘરીઓ	૯	૨૦	
યોજનાઓ			૪ (વિદેશી સહાયથી ચાલતી પરિયોજનાઓ)

પત્રક-૧. નાણાકીય સ્થિતિ દર્શાવતું પત્રક :-

અસ્કયામતો (૧)	સંદર્ભ (ક્રમ નં.)		૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ મુજબ	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૪ મુજબ
	હિસાબો અંગેની નોંધો	પત્રક ક્રમાંક		
			(₹ કરોડમાં)	(₹ કરોડમાં)
રોકડ(૨)			૩૧,૫૩૨.૬૬	૩૭,૯૭૧.૬૯
(૧) તિજોરી અને સ્થાનિક ભરણાંમાં રોકડ	-	૨૧		
(૨) ખાતાકીય સિલકો		૨૧	(-)૦.૩૮	૧.૮૫
(૩) કાયમી પેશગી		૨૧	૦.૩૦	૦.૩૦
(૪) રોકડ-સિલક રોકાણો		૨૧	૧૫,૩૬૬.૨૫	૨૪,૫૨૪.૬૦
(૫) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડિયામાં મૂકેલી થાપણો		૨૧	(-)૭.૨૧	૨૬૩.૯૫
(૬) અંકિત ભંડોળમાંથી રોકાણો (૩)		૨૧,૨૨	૧૬,૧૭૩.૭૦	૧૩,૧૮૦.૯૯
મૂડી ખર્ચ			૪,૯૦,૦૦૮.૯૯(**)	૪,૨૪,૫૮૦.૬૮
(૧) કંપનીઓ, નિગમો વગેરેના શેરમાં રોકાણો		૮,૧૯	૧,૪૩,૨૩૪.૪૬(*)	૧,૩૪,૬૮૬.૫૪
(૨) અન્ય મૂડી ખર્ચ		૧૬	૩,૪૬,૭૭૪.૫૩(**)	૨,૮૯,૮૯૪.૧૪
આકસ્મિક નિધિ (ભરપાઈ ન થયેલ)	૪	૨૧		
લોન અને પેશગીઓ		૭,૧૮	૧૮,૧૩૩.૩૭	૧૫,૬૫૩.૮૬
પેશગીઓ		૨૧	૦.૭૦	૦.૭૦
(ઉપલક અને ભરણાં સિલકો)		-	-	
પ્રાપ્તિઓ કરતાં થયેલું એકત્રિત અધિક ખર્ચ (૪)			(-)૬૭,૨૭૮,૨૬(ક)	(-)૪૮,૩૩૫.૩૨
સરવાળો			૪,૭૨,૩૯૭.૪૬(ક)	૪,૨૯,૮૭૧.૬૧

[1] સંપત્તિ અને જવાબદારીઓના આંકડા સંચિત આંકડા છે. કૃપા કરીને 'નોટ્સ ટુ ફાઇનાન્સ એકાઉન્ટ્સ' માં નોંધ ૧ (૫) પણ જુઓ.

[2] રોકડ બેલેન્સ અને રોકડ બેલેન્સના રોકાણોનું સ્ટેટમેન્ટ સ્ટેટમેન્ટ નંબર ૨ના પરિશિષ્ટમાં આપવામાં આવ્યું છે.

[3] કંપનીઓ વગેરેના શેરમાં નિર્ધારિત ભંડોળમાંથી રોકાણોને મૂડી ખર્ચ હેઠળ બાકાત રાખવામાં આવે છે અને તેને નિર્ધારિત ભંડોળમાંથી રોકાણ હેઠળ સમાવવામાં આવે છે.

[4] "આવક કરતાં ખર્ચનો સંચિત વધારો" ચાલુ વર્ષના નાણાકીય/મહેસૂલ ખાદ્ય કરતાં અલગ છે. " આવક કરતાં ખર્ચનો સંચિત વધારો" હેઠળ ચાલુ વર્ષ અને પાછલા વર્ષ વચ્ચે ₹૧૮,૯૪૨.૯૪ કરોડ (ઉધાર)નો તફાવત ₹૧૮,૯૪૨.૯૪ કરોડનો મહેસૂલ સરપ્તસ દર્શાવે છે.

(*) આમાં ₹ ૪૪.૧૬ કરોડના બોનસ શેર અને ₹ ૨૩.૫૦ના મહેસૂલ ખર્ચમાંથી કરવામાં આવેલ રોકાણનો સમાવેશ થતો નથી. તેથી સ્ટેટમેન્ટ નં. ૮ અને ૧૯માં દર્શાવેલ કુલ રોકાણો ₹૬૭.૬૬ કરોડ જેટલા અલગ છે.

(**) ₹ ૧૧,૦૯૧.૬૭ કરોડની પરચૂરણ મૂડી આવકોના હિસાબને કારણે સ્ટેટમેન્ટ નં. ૧૬માં દર્શાવેલ રકમથી અલગ છે.

(ક) કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા 'બેક ટુ બેક લોન'ની ચુકવણીને કારણે MH- ૬૦૦૩-૧૦૫માં ₹ ૧૬,૭૨૬.૮૬ કરોડના પ્રોફોર્મા સુધારાને કારણે આંકડો બદલાયો છે જે NABARD દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સબસિડી સાથે સંબંધિત ₹૦.૫૨ કરોડ છે અને MH- ૬૦૦૪-૧૦૧માં ₹૧૬,૭૨૬.૩૪ કરોડ છે.

પત્રક ૧. નાણાકીય સ્થિતિ દર્શાવતું પત્રક (ચાલુ)

જવાબદારીઓ	સંદર્ભ (અનુક્રમ નં.)		૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ (₹ કરોડમાં)	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ મુજબ (₹ કરોડમાં)
	હિસાબો અંગેની નોંધો	પત્રક ક્રમાંક		
કરજ (જાહેર દેવું)			૩,૮૦,૩૮૦.૭૩(#)	૩,૫૮,૨૫૩.૪૯
(૧) રાજ્ય સરકારનું આંતરિક દેવું		૬,૧૭	૩,૪૯,૦૦૨.૦૪(ક)	૩,૩૫,૨૦૮.૨૫
બજારની લોન		૬,૧૭	૩,૧૧,૨૮૫.૮૭	૨,૯૫,૦૦૬.૩૪
બોન્ડ્સ		૬,૧૭	૦.૫૬	૦.૫૬
કેન્દ્ર સરકાર માટે નેશનલ સ્મોલ સેવિંગ્સ ફંડને આપેલ ખાસ બાંધારીઓ		૬,૧૭	૧૭,૬૦૮.૮૬	૨૧,૨૩૮.૨૧
નાણાકીય સંસ્થાઓમાંથી લોન		૬,૧૭	૨૦,૧૦૬.૭૫(ક)	૧૮,૯૬૩.૧૪
(૨) કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી લોન અને પેશગીઓ		૬,૧૭	૩૧,૩૭૮.૬૯(ખ)	૨૩,૦૪૫.૨૪
આયોજન-બહાર લોન		૬,૧૭	૬.૧૯	૯.૪૯
રાજ્ય આયોજન યોજનાઓ માટેની લોન		૬,૧૭	૧,૫૬૨.૯૦	૨,૦૩૯.૫૭
વૈદ્યાનિક યોજના સાથે રાજ્ય/સંઘ પ્રદેશ માટેની અન્ય લોન		૬,૧૭	૨૯,૮૦૯.૬૦(ખ)	૨૦,૯૯૬.૧૮
આકસ્મિક નિધિ (કોર્પસ)		૨૧	૨૦૦.૦૦	૨૦૦.૦૦
જાહેર હિસાબ અંગેની જવાબદારીઓ			૯૧,૮૧૬.૭૩	૭૧,૪૧૮.૧૨
(૧) નાની બચત, ભવિષ્યનિધિ, વગેરે		૬,૧૭,૨૧	૧૦,૧૨૧.૧૨	૧૦,૦૧૯.૮૩
(૨) થાપણો		૬,૨૧	૬૩,૮૨૦.૮૧	૪૬,૬૩૪.૮૫
(૩) અનામત નિધિ		૧૨,૨૧	૨૧,૩૧૧.૨૮	૧૮,૪૫૨.૭૪
(૪) ભરણાં સિલક		૧૨,૨૧	૧,૯૮૯.૦૦	૧,૩૨૭.૯૭
(૫) ચોખ્ખી ઉપલક અને પ્રકીર્ણ સિલકો(૧)		૨૧	(-)૫,૪૨૫.૪૮	(-)૫,૦૧૭.૨૭
ખર્ચ કરતાં થયેલી એકત્રિક અધિક પ્રાપ્તિઓ		-		-
	સરવાળો		૪,૭૨,૩૯૭.૪૬(#)	૪,૨૯,૮૭૧.૬૧

[૧] આ પત્રકમાં “ઉપલક અને પ્રકીર્ણ સિલકો”ને લગતી બાબતોમાં “ખાતાકીય સિલકો”, “કાયમી પેશગી” અને “રોકડ સિલક રોકાણ હિસાબ”નો સમાવેશ થતો નથી. આ હિસાબોમાં અન્યત્ર આ સેક્ટરનો તે ભાગ બનતા હોવા છતાં અહીં ઉપર તેમનો અલગથી સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

(ક) મુખ્ય સદર-૬૦૦૩-૧૦૫માં પ્રફોર્મા સુધારણાને કારણે ₹૦.૫૨ કરોડના આંકડામાં ફેરફાર નાબાઈ આપેલી સહાયકીને કારણે થયો હતો.

(ખ) મુખ્ય સદર-૬૦૦૪-૧૦૧માં પ્રફોર્મા સુધારણાને કારણે ₹૧૬,૭૨૬.૩૪ કરોડના આંકડામાં ફેરફાર કેન્દ્ર સરકારે ઉપરા ઉપરી

આપેલી લોનની પુનઃચુકવણીને કારણે થયો હતો.

(#) પ્રફોર્મા સુધારણાને કારણે ₹૧૬,૭૨૬.૮૬ કરોડના આંકડાનો ફેરફાર થયો હતો.

પત્રક નં. ૨. પ્રાપ્તિ અને ચુકવણીઓનું પત્રક(₹ કરોડમાં)

પ્રાપ્તિ	૨૦૨૪-૨૫		૨૦૨૩-૨૪		
	૨૦૨૪-૨૫	૨૦૨૩-૨૪	૨૦૨૪-૨૫	૨૦૨૩-૨૪	
ભાગ-૧ એકત્રિત નિધિ					
અનુભાગ-ક મહેસૂલ					
મહેસૂલ પ્રાપ્તિ (જુઓ પત્રક ૩ અને ૧૪)	૨,૧૮,૫૫૪.૩૮	૨,૨૨,૭૬૨.૭૩	મહેસૂલ ખર્ચ (જુઓ પત્રક ૪ક, ૪ખ અને ૧પ)	૧,૮૯,૬૧૧.૪૪	૧,૮૯,૨૮૫.૭૦
કરની આવક (રાજ્યએ ઊભી કરેલી) (જુઓ પત્રક ૩ અને ૧૪)	૧,૪૦,૭૦૫.૭૯	૧,૩૪,૨૧૪.૩૫	પગાર [૧] (જુઓ પત્રક ૪ખ અને પરિશિષ્ટ-૧)	૧૬,૬૭૯.૫૬	૧૫,૬૨૦.૮૧
કર સિવાયની આવક	૧૮,૮૬૩.૫૫	૨૩,૭૦૭.૭૫	સહાયકીઓ (જુઓ પરિશિષ્ટ -૨) સહાયક અનુદાન [૨] (જુઓ પત્રક ૪ખ, ૧૦ અને પરિશિષ્ટ-૩)	૨૬,૨૧૨.૧૨ ૭૫,૬૩૨.૧૬(ખ)	૨૮,૦૩૨.૫૨ ૮૨,૧૮૦.૭૦
વ્યાજની આવક (જુઓ પત્રક ૩ અને ૧૪)	૧,૫૮૬.૪૩	૨,૭૦૨.૬૭			
અન્ય (જુઓ પત્રક ૩)	૧૭,૩૭૭.૧૨	૨૧,૦૦૫.૦૮	સામાન્ય સેવાઓ (જુઓ પત્રક ૪ અને ૧પ) વ્યાજની ચુકવણી અને દેવા ફેડણી (જુઓ પત્રક ૪ ક, ૪ ખ અને ૧પ) પેન્શન (*) (જુઓ પત્રક ૪ક, ૪ખ અને ૧પ)	૬૧,૧૨૮.૯૩ ૩૦,૦૨૪.૭૩ ૨૬,૫૩૦.૩૬	૪૮,૪૮૦.૦૭ ૨૯,૧૭૫.૬૩ ૧૫,૪૦૮.૯૦
કેન્દ્રીય વેરા/શુલ્કનો હિસ્સો : (જુઓ પત્રક ૩ અને ૧૪)	૪૪,૭૫૮.૦૦	૩૯,૨૮૩.૬૩	અન્ય	૪,૫૭૩.૮૪	૩,૮૯૫.૫૪
			સામાજિક સેવાઓ (જુઓ પત્રક ૪ક અને ૧પ)	૧૪,૬૭૪.૦૩	૧૦,૯૪૧.૮૮
			આર્થિક સેવાઓ (જુઓ પત્રક ૪ક અને ૧પ)	૪,૬૯૨.૦૧	૩,૫૮૪.૯૭
કેન્દ્ર સરકાર તરફથી સહાયક અનુદાનો (જુઓ પત્રક ૩ અને ૧૪)	૧૪,૧૨૭.૦૪	૨૫,૫૫૭.૦૦	સ્થાનિક સત્તામંડળો અને પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓને વળતર અને સોંપણી (**) (જુઓ પત્રક ૪ ક અને ૧પ)	૫૯૨.૬૩	૪૪૪.૭૫
મહેસૂલ ખાધ	કંઈ નહિ	કંઈ નહિ	મહેસૂલ અધિશેષ	૧૮,૮૪૨.૯૪	૩૩,૪૭૭.૦૩

[૧] એકત્રિત આંકડો રજૂ કરવા તમામ ક્ષેત્રના પગાર, સહાયકી અને સહાયક અનુદાનના આંકડાઓનો સરવાળો કરવામાં આવેલ છે.

“સામાજિક”, “સામાન્ય” અને ‘આર્થિક’ ક્ષેત્રો હેઠળના આ પત્રકમાના ખર્ચમાં પગાર, સહાયકીઓ અને સહાયક અનુદાન અંગેના ખર્ચનો સમાવેશ થતો નથી. (પાદ નોંધ રમાં સમજાવેલ છે)

[૨] વિગતવાર/હેતુ સદર ૩૧ સહાયક અનુદાન અને ૩૫ સ્થાનિક સંસ્થાઓને મૂડી અરકામતોના નિર્માણ માટે અનુદાન હેઠળના ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે.

(ખ) આમાં સ્થાનિક સંસ્થાના કર્મચારીઓના પેન્શન ખર્ચ તરીકે ચુકવવામાં આવેલા ₹૯,૭૦૦.૯૫ના સહાયક અનુદાનનો સમાવેશ થતો નથી તેથી આ રકમ પત્રક-૪ખ, પત્રક-૧૦, પત્રક-૧પ અને પરિશિષ્ટ-૩થી અલગ પડે છે.

(*)આમાં સ્થાનિક સંસ્થાના કર્મચારીઓના પેન્શન ખર્ચ તરીકે ચુકવવામાં આવેલા ₹૯,૭૦૦.૯૫ના સહાયક અનુદાનનો સમાવેશ થાય છે. આ રકમ મુખ્ય સદર-૨૦૧૧ હેઠળ બૂક થયેલ છે અને પત્રક-જખના આંકડાઓથી અલગ પડે છે.

(**)મુખ્ય સદર ૩૬૦૪ સ્થાનિક સંસ્થાઓ અને પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓને વળતર અને સોંપણીની બાબતમાં ₹૧૯૧.૯૬ કરોડ સહાયક અનુદાન બાદ PRI Sની ખરેખર રકમ ₹૭૮૪.૫૯ કરોડ છે.

પત્રક નં. ૨. પ્રાપ્તિ અને ચુકવણીઓનું પત્રક(ચાલુ)

(₹ કરોડમાં)

પ્રાપ્તિ		ચુકવણીઓ	
	૨૦૨૪-૨૫	૨૦૨૩-૨૪	
			૨૦૨૪-૨૫
			૨૦૨૩-૨૪
અનુભાગ-ખ મૂડી			
મૂડી પ્રાપ્તિ (જુઓ પત્રક ૩ અને ૧૪)	-		મૂડી ખર્ચ (જુઓ પત્રક ૪ક, જખ અને ૧૬)
			૬૫,૪૨૮.૩૨
			૫૫,૬૭૯.૨૫
			પગાર
			૧૧૧.૫૩
			૧૧૫.૪૦
			સહાયક અનુદાન
			૩.૯૬
			-
			સામાન્ય સેવાઓ (જુઓ પત્રક ૪ક અને ૧૬)
			૧,૦૨૬.૬૨(*)
			૧૧૫૨.૬૦
			સામાજિક સેવાઓ (જુઓ પત્રક ૪ક અને ૧૬)
			૨૫,૭૨૫.૪૮
			૨૨,૨૬૮.૬૯
			આર્થિક સેવાઓ (જુઓ પત્રક ૪ક અને ૧૬)
			૩૮,૫૬૦.૭૩(#)
			૩૨,૧૪૨.૫૬(#)
લોન અને પેશગીની વસૂલાત (જુઓ પત્રક ૩, ૭ અને ૧૮)	૧,૦૭૨.૨૦	૧,૩૭૫.૫૭	લોન અને પેશગીઓની ચુકવણીઓ (જુઓ પત્રક નં ૪ક,૭ અને ૧૮)
			૩,૫૫૧.૭૧
			૨,૬૬૬.૬૧
			સામાન્ય સેવાઓ (જુઓ પત્રક નં ૪ક, ૭ અને ૧૮)
			સામાજિક સેવાઓ (જુઓ પત્રક નં ૪ક, ૭ અને ૧૮)
			૩,૧૩૮.૯૩
			૨,૩૬૧.૭૦
			આર્થિક સેવાઓ (જુઓ પત્રક નં ૪ક, ૭ અને ૧૮)
			૨૯૫.૬૬
			૨૩૭.૫૬
			અન્ય (જુઓ પત્રક નં.૭)
			૧૧૭.૧૨
			૬૭.૩૫
જાહેર દેવાં આવકો (જુઓ પત્રક ૩,૬ અને ૧૭)	૫૧,૨૫૩.૦૧	૪૦,૩૯૧.૭૧	જાહેર દેવાની પરત ચુકવણી (જુઓ પત્રક ૪ક,૬ અને ૧૭)
			૨૯,૧૨૫.૭૭
			૨૬,૧૩૬.૩૭
આંતરિક દેવું (બજાર લોન વગેરે) (૩) (જુઓ પત્રક નં.૩,૬ અને ૧૭)	૪૨,૦૫૩.૯૦	૩૪,૯૦૧. ૪૯	આંતરિક દેવું (બજાર લોન) (જુઓ પત્રક ૪ ક, ૬ અને ૧૭)
			૨૮,૨૬૦.૧૧
			૨૪,૯૫૯.૬૬
કેંદ્ર સરકાર પાસેથી લોન અને પેશગીઓ (જુઓ પત્રક નં.૩,૬ અને ૧૭)	૯,૧૯૯.૧૧	૫,૪૯૦.૨૨	કેંદ્ર સરકાર પાસેથી લોન અને પેશગીઓ (જુઓ પત્રક નં ૪ક,૬ અને ૧૭)
			૮૬૫.૬૬
			૧,૧૭૬.૭૧
આંતર-રાજ્ય પતાવટ ખાતાઓ*			આંતર-રાજ્ય પતાવટ ખાતાઓ* આકસ્મિકતા નિધિમાં ખર્ચ**
કુલ આવકો એકત્રિત ભંડોળ	૨,૭૦,૮૭૯.૫૯	૨,૬૪,૫૩૦.૦૧	કુલ ખર્ચ એકત્રિત ભંડોળ (જુઓ પત્રક નં ૪)
			૨,૯૭,૭૧૭.૨૪
			૨,૭૩,૭૬૭.૯૩
નાણાકીય ખાધ	૪૮,૯૬૪.૮૯		નાણાકીય ફાજલ
એકત્રિત ભંડોળમાં ખાધ	૨૬,૮૩૭.૬૫		એકત્રિત ભંડોળમાં બાકી જમા
(ક) નાણાકીય ખાધ=(મહેસૂલ ખર્ચ+મૂડી ખર્ચ+ વિતરણ કરેલ લોન અને પેશગી + આંતર રાજ્ય પતાવટ+આકસ્મિકતા નિધિમાં ખર્ચ) - મહેસૂલ પ્રાપ્તિ+ પરચૂરણ મૂડી પ્રાપ્તિ+ લોન અને પેશગીઓની વસૂલાત+ આંતર રાજ્ય પતાવટ)			

પ્રાપ્તિ			ચુકવણીઓ		
	૨૦૨૪-૨૫	૨૦૨૩-૨૪		૨૦૨૪-૨૫	૨૦૨૩-૨૪
<p>(#) પગારના ₹૧૧૧.૫૩ કરોડ અને સહાયક અનુદાનના ₹૨.૦૮ કરોડ બાદ કરવામાં આવે છે. આર્થિક સેવાઓ હેઠળનું ખરેખર ખર્ચ ₹૩૮,૬૯૩.૩૫ કરોડ છે.</p> <p>(*)સહાયક અનુદાનના ₹૧.૮૮ કરોડ બાદ કરવામાં આવે છે. આર્થિક સેવાઓ હેઠળનું ખરેખર ખર્ચ ₹૧૦૨૮.૫૦ કરોડ છે.</p> <p>[૩] રાજ્ય પાસેથી એકત્રિત કરવામાં આવેલ નાની બચતને રાજ્ય સરકારને લોન તરીકે આપવામાં આવે છે. જેની સામે તેમણે રાષ્ટ્રીય નાની બચત નિધિની તરફેણમાં ખાસ જમીનગીરીઓ આપવાની હોય છે. આ હિસાબ હેઠળ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹શૂન્યની રકમ એકત્રિત કરવામાં આવી હતી. તેમ છતાં, વર્ષ દરમિયાન ₹૩૬,૨૯.૩૫ કરોડની રકમ આપવામાં આવી હતી. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૫ના રોજ મુજબ લોનની કુલ બાકી રકમ ₹૧૭,૬૦૮.૮૬ કરોડની હતી.</p>					
ભાગ-૨ આકસ્મિક નિધિ					
આકસ્મિક નિધિ(જુઓ પત્રક ૨૧)		૨૦.૨૬	આકસ્મિક નિધિ (જુઓ પત્રક-૨૧)		
ભાગ-૩ જાહેર હિસાબો (૪)					
નાની બચત (જુઓ પત્રક ૨૧)	૧૯૩૨.૭૯	૧,૯૭૯.૨૮	નાની બચત (જુઓ પત્રક-૨૧)	૧,૮૩૧.૫૦	૧,૯૫૩.૨૯
થાપણો અને ડૂબત નિધિ (જુઓ પત્રક ૨૧)	૪૯૧૯.૧૧	૫,૧૪૯.૯૮	અનામત અને ડૂબત નિધિ (જુઓ પત્રક-૨૧)	૫,૦૫૩.૨૭	૪,૨૨૬.૭૯
થાપણો (જુઓ પત્રક ૨૧)	૧,૦૬,૮૩૩.૯૮	૭૦,૫૯૯.૮૨	થાપણો (જુઓ પત્રક-૨૧)	૮૯,૬૪૮.૦૨	૬૧,૨૬૯.૬૦
પેશગીઓ (જુઓ પત્રક ૨૧)	-	-	પેશગીઓ(જુઓ પત્રક-૨૧)		
ઉપલક અને પ્રકીર્ણ (જુઓ પત્રક ૨૧)	૪,૨૯,૬૭૩.૯૨	૪,૭૬,૦૮૧.૨૧	ઉપલક અને પ્રકીર્ણ (પ) (જુઓ પત્રક-૨૧)	૪,૨૦,૯૨૧.૫૩	૪,૭૬,૯૫૯.૨૫
ભરણાં (જુઓ પત્રક ૨૧)	૩૦,૭૬૪.૦૬	૨૭,૬૯૭.૭૨	ભરણાં(જુઓ પત્રક-૨૧)	૩૦,૧૦૩.૦૪	૨૭,૩૪૫.૫૮
સરવાળો : પ્રાપ્તિ જાહેર હિસાબો (જુઓ પત્રક ૨૧)	૫,૭૪,૧૨૩.૮૬	૫,૮૧,૫૦૮.૦૧	સરવાળો : ચુકવણાં જાહેર હિસાબ (જુઓ પત્રક-૨૧)	૫,૪૭,૫૫૭.૩૬	૫,૭૧,૭૫૪.૫૧
જાહેર હિસાબોમાં ખાધ (જુઓ પત્રક-૨૧)	--	--	જાહેર હિસાબોમાં અધિશેષ (જુઓ પત્રક-૨૧)	૨૬,૫૬૬.૫૦	૯,૭૫૩.૫૦
ઉઘડતી રોકડ સિલક	૨૬૩.૯૫	(-)૨૭૧.૮૯	બંધ થતી રોકડ સિલક (૬)	(-)૭.૨૧	૨૬૩.૯૫
રોકડ સિલકમાં વધારો		૫૩૫.૮૪	રોકડ સિલકમાં ઘટાડો	૨૭૧.૧૬	--

[૪] વધુ વિગતો માટે ભાગ-૨નું પત્રક નં.૨૧ જોવા વિનંતી.

[૫] ઉપલક અને પ્રકીર્ણમાં રોકડ સિલક રોકાણ વગેરે જેવા 'અન્ય હિસાબો'(મુખ્ય સદર-૮૬૭૩) વગેરેનો સમાવેશ થાય છે. આ અન્ય હિસાબોને કારણે આ આંકડા મોટા જણાઈ શકે છે. પત્રક નં.૨૧માં તેની વિગતો જોઈ શકાશે.

[૬] રોકડ સિલકની અન્ય વિગતો માટે આ પત્રકનું પરિશિષ્ટ(ક) જોવું.

**પત્રક નં.૨ પ્રાપ્તિ અને ચુકવણીઓનું પત્રક- ચાલુ
પરિશિષ્ટ-(ક) રોકડ સિલક અને રોકડ સિલકનું રોકાણ**

સરકારની કુલ રોકડ સ્થિતિ	૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ	૩૧ માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ
		(₹કરોડમાં)
(ક) સામાન્ય રોકડ સિલકો		
૧ તિજોરીઓમાં રોકડ		
૨ રિઝર્વ બેંકમાં થાપણ(૧)	(-)૭.૨૧(ક)	૨૬૩.૯૫
સરવાળો	(-)૭.૨૧	૨૬૩.૯૫
૩ રોકડ સિલકમાં મૂડી રોકાણ -મૂડી રોકાણ ખાતુ	૧૫,૩૬૬.૨૫	૨૪,૫૨૪.૬૦
સરવાળો (ક)	૧૫,૩૫૯.૦૪	૨૪,૭૮૮.૫૫
(ખ) અન્ય રોકડ સિલક(બેલેન્સ) અને મૂડી રોકાણો		
૧ વિભાગીય અધિકારીઓ પાસેની રોકડ	-૦.૩૮	૧.૮૫
૨ વિભાગીય અધિકારીઓ પાસેની પ્રાસંગિક ખર્ચ માટેની કાયમી પેશગીઓ	૦.૩૦	૦.૩૦
૩ અંકિત ભંડોળ અને થાપણોનું મૂડી રોકાણ	૧૬,૧૭૩.૭૦	૧૩,૧૮૦.૧૪
સરવાળો (ખ)	૧૬,૧૭૩.૬૨	૧૩,૧૮૩.૧૪
સરવાળો (ક) અને (ખ)	૩૧,૫૩૨.૬૬	૩૭,૯૭૧.૬૯

સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધ

(ક) રોકડ અને રોકડ સમકક્ષ

રોકડ અને રોકડ સમકક્ષમાં નીચે જણાવ્યા પ્રમાણે ટ્રાન્ઝિટ ભરણું અને આર.બી.આઈ. અને અન્ય બેન્કો પાસેની થાપણ તેમજ તિજોરીઓમાંની રોકડનો સમાવેશ થાય છે. "આર.બી.આઈ. પાસેની થાપણ" સદર હેઠળની સિલક વર્ષના અંતે એકત્રિત ભંડોળ, આકસ્મિક નિધિ અને જાહેર ખાતાનો નિર્દેશ કરે છે. એકંદરે રોકડ સ્થિતિ મેળવવા/જાણવા માટે રોકડ સિલક/અનામત ભંડોળ વગેરેમાંથી તિજોરીઓ, વિભાગોમાંની રોકડ સિલકને "આર.બી.આઈ.પાસેની થાપણ"માંની સિલકમાં ઉમેરવામાં આવે છે.

(ખ) દૈનિક રોકડ સિલક:

આર.બી.આઈ. સાથેની સમજૂતી (કરાર) હેઠળ રાજ્ય સરકારે બેંકમાં ₹૨.૮૦ કરોડની રોકડ સિલક જાળવી રાખવી પડે છે. જો કોઈ પણ દિવસે આ સિલક સમજૂતી કરેલી લઘુત્તમ સિલકથી ઓછી થાય, તો સમયાંતરે સામાન્ય અને ખાસ સાધનોપાય પેશગી/ઓવરડ્રાફ્ટ (વધુ ઉપાડ) લઈને આ ઘટ (ન્યૂનતા) પૂરી કરવામાં આવે છે.

સાધનોપાય પેશગી/ઓવરડ્રાફ્ટ (વધુ ઉપાડ)ના અનુદાનના હેતુ માટે (૧) દૈનિક રોકડ (૨) સિલક મેળવવા માટે,

આર.બી.આઈ.એજન્સી બેંકો દ્વારા નોંધાયેલી તિજોરી લેવડ-દેવડ (વ્યવહાર) અને આર.બી.આઈ. કાઉન્ટર ખાતે નોંધાયેલા સરકાર-સરકાર વચ્ચેની લેવડ-દેવડ સહિત ૧૪ દિવસના, તિજોરી બિલના ખાતાં (હોલ્ડિંગ્સ)નું મૂલ્યાંકન કરે છે. આ રીતે મેળવેલી રોકડ સિલક, ૧૪ દિવસનાં પાકતાં તિજોરી બિલ, જો કોઈ હોય તો, તે ઉમેરવામાં આવે છે અને લઘુત્તમ રોકડ સિલક જાળવ્યા બાદ વધારાની સિલક જો કોઈ હોય તો, તેને તિજોરી બિલમાં પુનઃ મૂડીરોકાણ કરવામાં આવે છે. ચોખ્ખી રોકડ સિલક, લઘુત્તમ રોકડ સિલક અથવા જમા સિલકથી ઓછી રકમમાં પરિણમતી હોય અને તે દિવસે ૧૪ દિવસના તિજોરી બિલ પાકતી મુદતના ન હોય, તો આર.બી.આઈ., ૧૪ દિવસનાં તિજોરી બિલનાં ખાતાનું પુનઃ વળતર આપે છે અને ઘટ (અછત)ને પૂરી કરે છે. જો તે દિવસે ૧૪ દિવસના તિજોરી બિલનું કોઈ ખાતું ન હોય તો રાજ્ય સરકાર સાધનોપાય પેશગી/ખાસ સાધનોપાય પેશગી/ઓવરડ્રાફ્ટ (વધુ ઉપાડ) માટે અરજી કરે છે.

(ગ) સાધનોપાય પેશગીઓ માટેની મર્યાદા: ૩૦મી જુન, ૨૦૨૪ની અસરથી રાજ્ય સરકારની સામાન્ય સાધનોપાય પેશગીઓની મર્યાદા ₹૨,૫૧૮ કરોડની હતી અને ૦૧લી જુલાઈ, ૨૦૨૪થી ₹૩,૦૯૨ કરોડ હતી, જે ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ સુધી ફેરફાર વગરની રહી હતી. બેંકે પણ સરકારી જમીનગીરીઓની ગીરો સામે ખાસ સાધનોપાય પેશગી આપવા માટે સંમતિ આપી હતી. બેંક સમયાંતરે ખાસ સાધનોપાય પેશગીઓની મર્યાદા સુધારે છે.

સરકારે વર્ષ, ૨૦૨૪-૨૫નાં તમામ ૩૬૫ દિવસ માટે રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા પાસે લઘુત્તમ રોકડ સિલકની જાળવણી કરી હતી. નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન સરકારે કોઈ જ સાધનોપાય પેશગી/ખાસ સાધનોપાય પેશગી/ઓવરડ્રાફ્ટ(વધુ ઉપાડ) લીધાં નથી.

(ઘ) રોકડ સિલક મૂડીરોકાણ ખાતામાં થયેલાં મૂડીરોકાણોનું પૃથક્કરણ નીચે મુજબ છે.

(₹કરોડમાં)

	૧લી એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ શરૂઆતની સિલક	૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ખરીદી	૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન વેચાણ	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ બંધ થતી સિલક
ટૂંકા ગાળાના મૂડી રોકાણો :	-	-	-	-
ભારત સરકાર તિજોરી બિલ	૨૪,૫૨૪.૬૦	૩,૭૪,૮૦૦.૦૧	૩,૮૩,૯૫૮.૩૬	૧૫,૩૬૬.૨૫
સરવાળો...	૨૪,૫૨૪.૬૦	૩,૭૪,૮૦૦.૦૧	૩,૮૩,૯૫૮.૩૬	૧૫,૩૬૬.૨૫

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન ઉપર્યુક્ત મૂડી રોકાણોમાં મળેલું વ્યાજ ₹ ૫૧૦.૩૯ કરોડ હતું.

[૧] “રિઝર્વ બેંકમાં થાપણ” સદર હેઠળની સિલક, ૧૦ એપ્રિલ ૨૦૨૫ સુધી આર.બી.આઈ.ને જણાવ્યા મુજબ નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ની લેવડ-દેવડ સંબંધિત આંતર-સરકારી નાણાકીય પતાવટને ધ્યાનમાં લઈને ગણવામાં આવે છે.

[૨] ઉપરની રોકડ સિલક(આર.બી.આઈ.માં થાપણ) ૩૧મી માર્ચના રોજ વર્ષની આખર રોકડ રકમ છે. પરંતુ એપ્રિલ સુધી ગણવામાં આવેલી છે અને ૩૧મી માર્ચના રોજની સાદી ટૅનિક સિલક નથી.

(ક) આર. બી. આઈ. નાગપુર દ્વારા ₹૧૮.૮૦ કરોડ અને એમસીએ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ ₹૭.૨૧ કરોડની વચ્ચે ₹૧૧.૫૯ કરોડનો તફાવત હતો. તફાવતનો હિસાબમેળ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

(ખ) વધુ વિગત માટે નોંધ(ઘ) જોવા વિનંતી.

પત્રક નં. ૩ પ્રાપ્તિઓનું પત્રક (એકત્રિત ભંડોળ)

(₹ કરોડમાં)

વર્ણન	વાસ્તવિક	
	૨૦૨૪-૨૦૨૫	૨૦૨૩-૨૦૨૪
૧. એકત્રિત ભંડોળ		
ક. કર મહેસૂલ		
અંગત કર મહેસૂલ	૧,૪૦,૭૦૫.૭૯	૧,૩૪,૨૧૪.૩૫
રાજ્ય માલસામાન અને સેવા વેરો (એસજીએસટી)	૬૫,૮૪૦.૩૭	૫૮,૦૦૯.૮૫
જમીન મહેસૂલ	૪,૮૦૧.૩૮	૮,૫૫૮.૧૬
સ્ટેમ્પ અને નોંધણી ફી	૧૭,૪૪૫.૪૧	૧૫,૩૩૪.૦૨
ખેતીની જમીન સિવાયની સ્થાવર મિલકત પર વેરા	૪૯૫.૬૭	૬૭૫.૮૬
રાજ્ય આબકારી	૨૦૦.૮૦	૨૦૦.૩૦
વેચાણ, વેપાર વગેરે પર વેરાઓ	૩૩૧૧૨.૨૮	૩૩,૧૨૬.૭૨
વાહનો પરના વેરા	૫,૯૦૭.૬૬	૫,૫૬૭.૬૨
માલ અને મુસાફરો પરના વેરા	૨૫૮.૫૬	૨૪૨.૨૯
વીજળી પરના વેરા અને શુલ્ક	૧૧,૭૩૫.૮૧	૧૧,૫૧૩.૯૪
અન્ય	૯૦૭.૮૬	૯૮૫.૫૯
વેરાની ચોખ્ખી ઊપજનો હિસ્સો	૪૪,૭૫૮.૦૦	૩૯,૨૮૩.૬૩
કેન્દ્રિય માલસામાન અને સેવા વેરો (સીજીએસટી)	૧૩,૦૭૨.૦૬	૧૧,૯૨૨.૧૪
કોર્પોરેશન વેરો	૧૨,૭૦૦.૩૩	૧૧,૭૯૧.૧૫
કોર્પોરેશન વેરા સિવાય આવક પરના વેરા	૧૬,૧૯૬.૮૧	૧૩,૬૧૭.૩૨
શુલ્ક	૨,૨૭૭.૧૫	૧,૩૭૬.૬૫
સંઘ આબકારી શુલ્ક (વેરો)	૪૩૮.૨૨	૫૨૦.૯૫
સેવા કર	૧.૪૨	૭.૩૩
ચીજવસ્તુઓ અને સેવાઓ પર અન્ય વેરા અને શુલ્ક	૭૨.૦૧	૪૮.૦૯
સરવાળો-ક: કર મહેસૂલ	૧,૮૫,૪૬૩.૭૯	૧,૭૩,૪૯૭.૯૮
ખ. કર સિવાયની આવક		
બિનલોહ ખનન અને ધાતુ ઉદ્યોગો	૫,૮૧૪.૦૯	૫,૮૧૫.૨૨
ડિવિડન્ડ અને નફો	૨,૩૯૬.૪૪	૭૫૭.૧૭
બંદરો અને દીવાદાંડી	૧,૮૦૦.૦૧	૧,૪૭૭.૪૫
વ્યાજની આવક	૧,૫૮૬.૪૩	૨,૭૦૨.૬૭
મોટી સિંચાઈ	૧,૫૨૬.૪૨	૧,૩૩૩.૫૫
શ્રમ અને રોજગાર	૧,૨૭૯.૯૯	૧,૧૫૮.૮૧
મધ્યમ સિંચાઈ	૭૨૧.૬૬	૭૫૯.૭૩
શિક્ષણ, ખેલકૂદ, કલા અને સંસ્કૃતિ	૬૮૦.૪૯	૧,૯૪૬.૫૨
પોલીસ	૬૫૯.૮૮	૫૮૭.૩૯
પાક કૃષિવ્યવસ્થા	૪૮૯.૧૬	૨૮૩.૨૩
અન્ય વહીવટી સેવાઓ	૨૩૪.૫૨	૬૨૨.૧૮
તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય	૩૦૨.૨૨	૨૬૫.૯૫
અન્ય સામાજિક સેવાઓ	૧૮૮.૩૯	૧૪૦.૫૨

વર્ણન	વાસ્તવિક	
	૨૦૨૪-૨૦૨૫	૨૦૨૩-૨૦૨૪
પશુપાલન	૧૭૭.૭૨	૪૬.૭૧
જાહેર કામો	૧૧૮.૨૭	૮૪.૫૦
અન્ય સામાન્ય આર્થિક સેવાઓ	૧૦૨.૨૨	૭૮.૩૮
શહેરી વિકાસ	૮૫.૪૬	૭૩૦.૬૭
આવાસન	૭૪.૪૮	૧૮.૪૮
માર્ગો અને પુલ	૭૧.૯૬	૫૬.૩૩
અન્ય સામાન્ય સેવાઓ	૭૦.૫૯	૧,૦૮૨.૩૮
પેન્શન અને અન્ય અંગે જ્ઞાનો અને વસૂલાત	૫૯.૮૭	૫૬.૦૦
ઉદ્યોગો	૫૯.૬૦	૭૧.૯૧
નાગરિક પુરવઠો	૫૪.૭૮	૭૮.૭૨
અન્ય ગ્રામીણ વિકાસ કાર્યક્રમ	૪૫.૮૯	૬૯૧.૭૧
લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણસામગ્રી	૪૨.૬૫	૪૦.૯૭
ગોળા સિંચાઈ	૪૧.૭૬	૧૦.૪૪
વન નિર્માણ અને વન્ય જીવન	૪૧.૧૨	૪૪.૮૯
મત્સ્યોદ્યોગ	૨૫.૩૫	૧૫.૫૯
અન્ય કૃષિલક્ષી કાર્યક્રમ	૩૩.૫૧	૩.૬૪
ખાદ્ય સંગ્રહ અને વખાર વ્યવસ્થા	૩૦.૫૪	૮.૫૨
પ્રવાસન	૨૯.૭૮	૨૧૩.૦૬
સહકાર	૨૬.૨૩	૧૫.૯૩
પાણી પુરવઠો અને સ્વચ્છતા	૨૪.૨૧	૪૯૪.૭૯
અન્ય વૈજ્ઞાનિક સંશોધન	૨૩.૦૪	૭.૭૨
સામાજિક સુરક્ષા અને કલ્યાણ	૧૫.૦૨	૨૪.૩૨
જેલ	૧૪.૦૧	૧૫.૪૧
અન્ય ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમ	૧૨.૨૩	૧૩.૦૨
ગ્રામીણ અને નાના ઉદ્યોગો	૬.૧૧	૪૩.૨૬
માર્ગ પરિવહન	૨.૮૮	૧.૦૯
ઊર્જાના બિનપરંપરાગત સ્ત્રોત	--	૧,૧૩૧.૦૩
કુટુંબ કલ્યાણ	૧.૫૩	૨૬૮.૭૨
માહિતી અને પ્રચાર	૦.૮૮	૧.૫૬
વીજળી	૦.૩૭	૨૬૩.૦૯
ડેરી વિકાસ	૦.૧૮	૦.૦૭
અન્ય નાણાકીય સેવાઓ	૦.૦૩	૦.૦૬
પેટ્રોલિયમ	૦.૦૨	૦.૦૧
અન્ય ઉદ્યોગો	..	૨૨૦.૦૦
જાહેર સેવા આયોગ	(-)૮.૪૪	૨૪.૩૮
સરવાળો-(ખ)	૧૮,૯૬૩.૫૫	૨૩,૭૦૭.૭૫

૨. ભારત સરકાર તરફથી અનુદાન

વર્ણન	વાસ્તવિક	
	૨૦૨૪-૨૫ (₹ કરોડમાં)	૨૦૨૩-૨૪ (₹ કરોડમાં)
૨. કેન્દ્ર સરકાર તરફથી અનુદાનો		
કેન્દ્ર સરકાર તરફથી સહાયક અનુદાનો		
કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજનાઓ		
કેન્દ્રીય સહાય/હિસ્સો	૬,૭૧૨.૮૬	૭,૫૪૦.૬૩
બાહ્ય પુરસ્કૃત પરિયોજના- કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના માટે અનુદાન.	૬૬.૦૨	૩૧.૩૮
કેન્દ્રીય સહાય/હિસ્સાના ખાસ ઘટકો	૪૯૯.૨૬	૬૪૧.૯૪
આદિવાસી વિસ્તાર પેટા-યોજના	૧,૩૬૩.૬૧	૧,૫૯૦.૧૭
કૃષિ-રિફાહ	(-)૧૭.૦૫	(-)૩૩૫.૮૭
સરવાળો-કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજનાઓ માટે અનુદાન	૮,૬૨૪.૭૦	૯,૪૬૮.૨૫
નાણા પંચ અનુદાનો		
ગ્રામીણ સ્થાનિક સંસ્થાઓ માટેનું અનુદાન	૧,૨૭૧.૫૦	૨,૪૭૩.૦૦
શહેરી સ્થાનિક સંસ્થાઓ માટેનું અનુદાન	૧,૫૫૫.૨૪	૧,૨૪૩.૯૯
રાજ્ય આપત્તિ પ્રતિભાવ ભંડોળ માટેનું સહાયક અનુદાન	૬૦૦.૦૦	૧,૧૪૦.૦૦
રાજ્ય આપત્તિ શમન ભંડોળ માટેનું સહાયક અનુદાન	૭૩.૧૭	૧૩૯.૦૦
આરોગ્ય ક્ષેત્રના અનુદાનો	૬૬૦.૦૪	૨૬૧.૯૦
સરવાળો-નાણા પંચના અનુદાનો	૪,૧૫૯.૯૬	૫,૨૫૭.૯૯
વિધાનસભા સાથેના રાજ્ય/સંઘ પ્રદેશને અન્ય તબદીલી/અનુદાનો		
કેન્દ્રીય માર્ગ આંતરમાળખા નિધિમાંથી અનુદાન	૬૮૦.૭૦	૭૩.૭૯
ખાસ સહાય	૬૩૧.૨૭	૧૪.૭૩
જી.એસ.ટી.ના અમલથી થયેલ મહેસૂલ ખોટ માટે વળતર	૦.૨૬	૧૦,૬૯૩.૪૭
અનુસૂચિત જાતિઓ માટે ખાસ અંગભૂત યોજના	૧.૮૯	૨.૦૦
આદિવાસી વિસ્તાર પેટા-યોજના	૨૮.૨૬	૪૬.૮૭
સરવાળો-વિધાનસભા સાથેના રાજ્ય/સંઘ પ્રદેશને અન્ય તબદીલી/અનુદાનો	૧,૩૪૨.૩૮	૧૦,૮૩૦.૮૬
સરવાળો - ગ	૧૪,૧૨૭.૦૪	૨૫,૫૫૭.૦૦
સરવાળો - મહેસૂલ આવક(ક+ખ+ગ)	૨,૧૮,૫૫૪.૩૮	૨,૨૨,૭૬૨.૭૩

૩. મૂડી, જાહેર દેવું અને અન્ય આવકો

ધ	મૂડી પ્રાપ્તિ		
	આવકો પાછી ખેંચી લેવી/વિનિવેશ (ડિસઈન્વેસ્ટમેન્ટ)	-	-
	અન્ય	-	-
	સરવાળો : ધ મૂડી પ્રાપ્તિ	-	-
ચ	જાહેર દેવાની આવક		
	રાજ્ય સરકારનું આંતરિક દેવું	૪૨,૦૫૩.૯૦	૩૪,૯૦૧.૪૯
	બજાર લોન	૩૮,૨૦૦.૦૦	૩૦,૫૦૦.૦૦
	બોન્ડ	--	--
	નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી લોન	૩,૮૫૩.૯૦	૪,૪૦૧.૪૯
	કેન્દ્ર સરકાર માટે રાષ્ટ્રીય નાની બચત નિધિને આપેલી ખાસ જામીનગીરીઓ		
	અન્ય સંસ્થાઓ પાસેથી લોન		
	કેન્દ્ર સરકાર તરફથી લોન અને પેશગીઓ	૯,૧૯૯.૧૧	૫,૪૯૦.૨૨
	આયોજન બહાર લોન	-	-

	રાજ્ય/સંઘ પ્રદેશ આયોજન યોજનાઓ લોન	-	-
	કેન્દ્રીય આયોજન યોજનાઓ માટે લોન	--	-
	કેન્દ્ર પુરસ્કૃત આયોજન યોજનાઓ માટે લોન		
	અન્ય લોન	૯,૧૯૯.૧૧	૫,૪૯૦.૨૨
	સરવાળો : ચ જાહેર દેવાની પ્રાપ્તિઓ	૫૧,૨૫૩.૦૧	૪૦,૩૯૧.૭૧
છ	રાજ્ય સરકાર તરફથી લોન અને પેશગીઓ (વસુલાતો)	૧,૦૭૨.૨૦	૧,૩૫૭.૫૭
જ	આંતરરાજ્ય પતાવટ	--	--
	સરવાળો – એકત્રિત નિધિમાં આવક(ક+ખ+ગ+ઘ+ચ+છ+જ)	૨,૭૦,૮૭૯.૫૯	૨,૬૪,૫૩૦.૦૧

પત્રક નં. ૪ ખર્ચનું પત્રક
(એકત્રિત ભંડોળ)
ક : કામગીરી મુજબ ખર્ચ

(રૂકરોડમાં)

વર્ણન	મહેસૂલ	મૂડી	લોન અને પેશગીઓ	સરવાળો
ક. સામાન્ય સેવાઓ				
ક. ૧ રાજ્યનાં અંગો	૨,૫૧૪.૨૪	-	-	૨,૫૧૪.૨૪
સંસદ/રાજ્ય/સંઘપ્રદેશનાં વિધાનમંડળો	૫૧.૫૪	-	-	૫૧.૫૪
રાષ્ટ્રપતિ, ઉપરાષ્ટ્રપતિ, રાજ્યપાલ/ સંઘ પ્રદેશના વહીવટદાર	૧૧.૬૯	-	-	૧૧.૬૯
મંત્રી પરિષદ	૪.૩૨	-	-	૪.૩૨
ન્યાયતંત્રનો વહીવટ	૧,૯૦૮.૪૩	-	-	૧,૯૦૮.૪૩
ચૂંટણીઓ	૫૩૮.૨૬	-	-	૫૩૮.૨૬
સરવાળો: ક-૧	૧,૦૧૪.૪૩	-	-	૧,૦૧૪.૪૩
ક. ૨ રાજવિત્તીય સેવાઓ				
જમીન મહેસૂલ	૨૦૦.૫૫	-	-	૨૦૦.૫૫
સ્ટેમ્પ અને નોંધણી	૧૧૪.૭૬	-	-	૧૧૪.૭૬
રાજ્ય આબકારી	૨૦.૨૭	-	-	૨૦.૨૭
વેચાણ, વેપાર વગેરે પર કર	૧.૮૭	-	-	૧.૮૭
વાહનો પર કર	૨૨૨.૨૫	-	-	૨૨૨.૨૫
રાજ્ય માલ અને સેવાઓ વેરા હેઠળ વસૂલાત ખર્ચ	૪૧૩.૫૪	-	-	૪૧૩.૫૪
ચીજ વસ્તુઓ અને સેવાઓ પર અન્ય કર	૪૧.૧૯	-	-	૪૧.૧૯
ક. ૩ વ્યાજની ચુકવણી અને દેવાની ચુકવણી	૩૦,૦૨૪.૭૩			૩૦,૦૨૪.૭૩
દેવામાં ઘટાડા અથવા નિવારણ માટે ખર્ચ	૨,૦૦૦.૦૦			૨,૦૦૦.૦૦
વ્યાજની ચુકવણીઓ(*)	૨૮,૦૨૪.૭૩			૨૮,૦૨૪.૭૩
ક. ૪ વહીવટી સેવાઓ	૧૦,૯૨૫.૫૩	૮૯૧.૯૮		૧૧,૮૧૭.૫૧
જાહેર સેવા આયોગ	૯૨.૫૭			૯૨.૫૭
સચિવાલય- સામાન્ય સેવાઓ	૩૯૮.૧૭			૩૯૮.૧૭
જિલ્લા વહીવટ	૬૮૪.૩૨			૬૮૪.૩૨
તિજોરી અને હિસાબ વહીવટ	૨૨૦.૭૧			૨૨૦.૭૧
પોલીસ	૭,૬૧૭.૪૭	૫૧૨.૩૯		૮,૧૨૯.૮૬
જેલ	૨૩૫.૯૯			૨૩૫.૯૯
લેખનસામગ્રી અને મુદ્રણ	૬૯.૧૩	૧૩.૦૮		૮૨.૨૧
જાહેર કામો	૫૪૩.૮૫	૩૧૭.૯૫		૮૬૧.૮૦
તકેદારી	૧૫.૬૧			૧૫.૬૧
અન્ય વહીવટી સેવાઓ	૧,૦૪૭.૭૧	૪૮.૫૬		૧,૦૯૬.૨૭

(*) વ્યાજ ચુકવણી રાજવિત્તીય સેવાઓનો ભાગ નથી.

વર્ણન		મહેસૂલ	મૂડી	લોન અને પેશગીઓ	સરવાળો
ક સામાન્ય સેવાઓ					
ક.૫	પેન્શન અને અન્ય પરચૂરણ સામાન્ય સેવાઓ	૨૬,૭૧૩.૧૩	૧૩૬.૫૨	--	૨૬,૮૪૯.૬૫
	પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભ	૨૬,૫૩૦.૩૬	--	--	૨૬,૫૩૦.૩૬
	પરચૂરણ સામાન્ય સેવાઓ	૧૮૨.૭૬	૧૩૬.૫૨	--	૩૧૯.૨૮
ખ. સામાજિક સેવાઓ					
ખ. ૧					
ખ-૧	શિક્ષણ, ખેલફૂલ, કલા અને સંસ્કૃતિ	૩૬,૮૦૨.૪૯	૪,૦૯૩.૭૪	--	૪૦,૮૯૬.૨૩
	સામાન્ય શિક્ષણ	૩૫,૦૮૬.૫૨	૩,૬૦૭.૦૬	--	૩૮,૬૯૩.૫૮
	તકનિકી શિક્ષણ	૧,૧૯૮.૮૦	૨૬૦.૬૬	--	૧,૪૫૯.૪૭
	ખેલફૂલ અને યુવક સેવાઓ	૨૯૧.૪૫	૨૨૪.૨૩	--	૫૧૫.૬૮
ખ-૨	કલા અને સંસ્કૃતિ	૨૨૫.૭૨	૧.૭૯	--	૨૨૭.૫૧
	આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ	૧૬,૨૧૨.૦૭	૩,૮૧૯.૯૯	૭૦૦.૦૦	૨૦,૭૩૨.૦૬
	તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય	૧૦,૩૭૫.૫૬	૩,૪૮૦.૩૮	૭૦૦.૦૦	૧૪,૫૫૫.૯૪
ખ-૩	પરિવાર કલ્યાણ	૫,૮૩૬.૫૧	૩૩૯.૬૧	--	૬,૧૭૬.૧૨
	પાણી પુરવઠો, સ્વચ્છતા, આવાસન અને શહેરી વિકાસ	૧૧,૮૫૨.૫૫	૧૬,૭૨૩.૦૬	૧,૪૬૧.૪૬	૩૦,૦૩૭.૦૭
ખ-૪	પાણી પુરવઠો અને સ્વચ્છતા	૯૨૭.૦૬	૫,૯૮૯.૧૩	--	૬,૯૧૬.૧૯
	આવાસન	૩,૩૧૪.૪૫	૪૫૨.૮૭	૧.૧૭	૩,૭૬૮.૪૯
	શહેરી વિકાસ	૭,૬૧૧.૦૪	૧૦,૨૮૧.૦૬	૧,૪૬૦.૨૯	૧૯,૩૫૨.૩૯
ખ-૫	માહિતી અને પ્રસારણ	૩૧૯.૬૦	૨.૫૩	--	૩૨૨.૧૩
	માહિતી અને પ્રચાર	૩૧૯.૬૦	૨.૫૩	--	૩૨૨.૧૩
ખ. ૫	અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પછાત વર્ગોનું કલ્યાણ	૬,૦૭૨.૦૯	૨૧૯.૭૫	૯૭૧.૪૬	૭,૨૬૩.૩૦
	અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પછાતવર્ગોનું કલ્યાણ	૬,૦૭૨.૦૯	૨૧૯.૭૫	૯૭૧.૪૬	૭,૨૬૩.૩૦
ખ. ૬					
ખ-૭	શ્રમ અને મજૂર કલ્યાણ	૧,૪૩૭.૨૧	--	--	૧,૪૩૭.૨૧
	શ્રમ અને રોજગાર અને કૌશલ્ય વિકાસ	૧,૪૩૭.૨૧	--	--	૧,૪૩૭.૨૧
	સમાજ કલ્યાણ અને પોષણ	૧૦,૮૪૬.૮૦	૩૮૮.૧૬	૬.૦૧	૧૧,૨૪૦.૯૭
	સામાજિક સુરક્ષા અને કલ્યાણ	૪,૯૮૮.૧૬	૧૬૯.૦૬	૬.૦૧	૫,૧૬૩.૨૫
	પોષણ	૪,૯૧૦.૮૯	૨૧૯.૧૦	--	૫,૧૨૯.૯૯
કુદરતી આફત અંગે રાહત	૯૪૭.૭૫	--	--	૯૪૭.૭૫	
ખ. ૮					
ખ. ૮	અન્ય	૯૬.૭૪	૪૭૮.૨૪	--	૫૭૪.૯૭
	અન્ય સામાજિક સેવાઓ	૨૩.૩૫	૪૭૮.૨૪	--	૫૦૧.૫૯
	સચિવાલય-સામાજિક સેવાઓ	૭૩.૩૮	--	--	૭૩.૩૮
	સરવાળો - ખ સામાજિક સેવાઓ	૮૩,૬૩૯.૫૫	૨૫,૭૨૫.૪૭	૩,૧૩૮.૯૩	૧,૧૨,૫૦૩.૯૫
ગ. આર્થિક સેવાઓ					
ગ. ૧	કૃષિ અને સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓ	૮,૫૬૦.૦૫	૧,૩૮૨.૪૬	--	૯,૯૪૨.૫૧
	પાક કૃષિ વ્યવસ્થા	૨,૯૭૨.૩૨	૩૨.૪૧	--	૩,૦૦૪.૭૩

	ભૂમિ અને જળસંરક્ષણ	૮.૬૦	૦.૭૨	--	૯.૩૨	
ગ-૨	પશુપાલન	૧,૫૩૪.૪૪	૫૭.૦૧	--	૧,૫૯૧.૪૫	
	ડેરી વિકાસ	૭૦.૪૪	..	--	૭૦.૪૪	
	મત્સ્યોદ્યોગ	૪૭૦.૦૪	..	--	૪૭૦.૦૪	
	વનનિર્માણ અને વન્ય પ્રાણીજીવન	૮૦૫.૫૫	૧,૧૭૫.૧૬	--	૧,૯૮૦.૭૧	
	ખાદ્ય સંગ્રહ અને વખાર વ્યવસ્થા	૧૫૪.૩૯	૯૧.૮૦	--	૨૪૬.૧૯	
	કૃષિ વિષયક સંશોધન અને શિક્ષણ	૮૬૯.૨૨	..	--	૮૬૯.૨૨	
	સહકાર	૧,૬૬૯.૦૮	૬.૭૨	--	૧,૬૭૫.૮૦	
	અન્ય કૃષિ વિષયક કાર્યક્રમો	૫.૯૭	૧૮.૬૪	--	૨૪.૬૧	
	ગ્રામીણ વિકાસ	૫,૫૧૨.૦૬	૧,૪૮૫.૩૩	--	૬,૯૯૭.૩૯	
	ગ્રામીણ વિકાસ માટેના ખાસ કાર્યક્રમો	૬૭૯.૪૮	..	--	૬૭૯.૪૮	
ગ્રામીણ રોજગાર	૬૪૫.૧૯	..	--	૬૪૫.૧૯		
અન્ય ગ્રામીણ વિકાસ કાર્યક્રમો	૪,૧૮૭.૩૯	૧,૪૮૫.૩૩	--	૫,૬૭૨.૭૨		
ગ-૩	ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમો	૩૨.૪૦	૧૭.૬૫	--	૫૦.૦૫	
	અન્ય ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમો	૩૨.૪૦	૧૭.૬૫	--	૫૦.૦૫	
	સિંચાઈ અને પૂર નિયંત્રણ	૨,૯૨૯.૩૦	૮,૪૪૬.૫૬	--	૧૧,૩૭૫.૮૬	
	મોટી સિંચાઈ	૨૭૩.૩૬	૧,૩૮૬.૫૫	--	૧,૬૫૯.૯૧	
	મધ્યમ સિંચાઈ	૬૧૨.૯૪	૪,૨૦૪.૦૯	--	૪,૮૧૭.૦૩	
	નાની સિંચાઈ	૧,૯૬૪.૫૬	૨,૧૬૪.૬૨	--	૪,૧૨૯.૧૮	
	સિંચાઈ ક્ષેત્રનો વિકાસ	૧૩.૯૩	..	--	૧૩.૯૩	
	પૂર નિયંત્રણ અને પાણી નિકાલ	૬૪.૫૧	૬૯૧.૩૦	--	૭૫૫.૮૧	
	ગ-૪	ઊર્જા	૧૧,૩૧૮.૫૧	૪,૨૪૫.૭૧	૪૨.૩૭	૧૫,૬૦૬.૫૯
		વીજળી	૧૦,૦૧૬.૮૬	૪,૧૩૨.૧૯	૪૨.૩૭	૧૪,૧૯૧.૪૨
પેટ્રોલિયમ		૨૯૬.૮૨	--	--	૨૯૬.૮૨	
નવી અને પુનઃપ્રાપ્ય ઊર્જા		૧,૦૦૪.૮૩	૧૧૩.૫૨	--	૧,૧૧૮.૩૫	
ગ-૬	ઉદ્યોગ અને ખનિજો	૮,૪૩૬.૫૪	૨,૩૩૨.૧૬	--	૧૦,૭૬૮.૭૦	
	ગ્રામ અને લઘુ ઉદ્યોગ	૧,૯૭૬.૮૨	૫૦.૦૨	--	૨,૦૨૬.૮૪	
	ઉદ્યોગો	૬,૦૪૭.૪૦	..	--	૬,૦૪૭.૪૦	
	બિન લોહખનન અને ધાતુ ઉદ્યોગો	૩૬૨.૩૨	૦.૯૦	--	૩૬૩.૨૨	
	પેટ્રો-કેમિકલ ઉદ્યોગો	--	૧,૦૦૦.૦૦	--	૧,૦૦૦.૦૦	
	ગ્રાહક ઉદ્યોગોને લોન	--	૧૦.૨૩	--	૧૦.૨૩	
	અન્ય ઉદ્યોગો	૫૦.૦૦	૧,૨૭૧.૦૧	--	૧,૩૨૧.૦૧	
ગ-૭	પરિવહન	૪,૦૦૭.૯૭	૧૮,૮૯૪.૫૩	૨૫૩.૨૯	૨૩,૧૫૫.૭૯	
	બંદરો અને દીવાદાંડી	૭૭.૫૦	૪૬૭.૩૩	--	૫૪૪.૮૩	
	નાગરિક ઉડ્ડયન	૨૮.૦૬	૨૦૩.૬૨	--	૨૩૧.૬૮	
	માર્ગ અને પુલ	૨,૯૧૬.૩૯	૧૬,૫૧૩.૨૨	--	૧૯,૪૨૯.૬૧	
	માર્ગ અને પરિવહન	૯૮૬.૦૨	૧,૭૧૦.૩૬	૨૫૩.૨૯	૨,૯૪૯.૬૭	
ગ-૮	સંદેશાવ્યવહાર	૪૬૨.૫૫	૪૩૬.૬૯	--	૮૯૯.૨૪	
	ટેલિકોમ્યુનિકેશન સેવાઓ	૨૩.૪૫	૫૦.૯૦	--	૭૪.૩૫	
	અન્ય વૈજ્ઞાનિક સંશોધન	૨૭૫.૫૫	૩૮૫.૭૯	--	૬૬૧.૩૪	
	પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ	૧૬૩.૫૫	..	--	૧૬૩.૫૫	
ગ-૯	સામાન્ય આર્થિક સેવાઓ	૨,૭૩૫.૮૭	૧,૪૩૩.૨૬	--	૪,૧૬૯.૧૩	

	સચિવાલય આર્થિક સેવાઓ	૧૪૪.૬૩	..	--	૧૪૪.૬૩
	પ્રવાસન	૩૦૧.૯૮	૧,૪૩૩.૨૬	--	૧૭૩૫.૨૪
	વસતિ ગણતરી, મોજણી અને આંકડા	૪૮.૭૫	..	--	૪૮.૭૫
	નાગરિક પુસ્તકો	૨,૧૮૪.૩૧	..	--	૨,૧૮૪.૩૧
	અન્ય આર્થિક સેવાઓ	૫૬.૨૦	..	--	૫૬.૨૦
	સરવાળો ગ આર્થિક સેવાઓ	૪૩,૯૯૫.૨૩	૩૮,૬૭૪.૩૫	૨૯૫.૬૬	૮૨,૯૬૫.૨૪
ઘ.	લોન, સહાયક અનુદાનો અને ફાળાઓ	૭૮૪.૫૯	..	--	૭૮૪.૫૯
	સ્થાનિક સંસ્થાઓ અને પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓને વળતર અને સોંપણી	૭૮૪.૫૯	..	--	૭૮૪.૫૯
ચ.	સરકારી કર્મચારીઓ વગેરેને લોન	..	..	૧૧૭.૧૨	૧૧૭.૧૨
	સરકારી કર્મચારીઓ વગેરેને લોન	..	..	૧૫.૬૪	૧૫.૬૪
	પરચૂરણ લોન	..	..	૧૦૧.૪૮	૧૦૧.૪૮
છ.	ખહેર દેવું	..	..	૨૯,૧૨૫.૭૭	૨૯,૧૨૫.૭૭
	રાજ્ય સરકારનું આંતરિક દેવું	..	..	૨૮,૨૬૦.૧૧	૨૮,૨૬૦.૧૧
	કેન્દ્ર સરકાર તરફથી લોન અને પેશગીઓ	..	..	૮૬૫.૬૬	૮૬૫.૬૬
	સરવાળો: લોન, સહાયક અનુદાનો, ફાળાઓ અને ખહેર દેવું	૭૮૪.૫૯	..	૨૯,૨૪૨.૮૯	૩૦,૦૨૭.૪૮
	સરવાળો : એકત્રિત નિધિનો ખર્ચ	૧,૯૯,૬૧૧.૪૪	૬૫,૪૨૮.૩૨	૩૨,૬૭૭.૪૮	૨,૯૭,૭૧૭.૨૪

પત્રક નં. ૪ ખર્ચનું પત્રક(એકત્રિત નિધિ)

ખ. ખર્ચનું સ્વરૂપ

(₹કરોડમાં)

હેતુ સદરનો કોડ	ખર્ચનો હેતુ	૨૦૨૪-૨૫			૨૦૨૩-૨૪		
		મહેસૂલ	મૂડી	સરવાળો	મહેસૂલ	મૂડી	સરવાળો
૦૦	અન્ય	૨૮૪.૪૮	૦.૨૭	૨૮૪.૭૫	૧૯૫.૪૪	૧.૦૪	૧૯૬.૪૮
૦૧	પગાર	૧૬,૬૭૯.૫૬	૧૧૧.૫૩	૧૬,૭૯૧.૦૯	૧૫,૬૨૦.૮૧	૧૧૫.૪૦	૧૫,૭૩૬.૨૧
૦૨	વેતન	૧,૦૧૫.૪૩	૦.૨૭	૧,૦૧૫.૭૦	૯૭૪.૩૯	૧૮.૩૬	૯૯૨.૭૫
૦૩	અધિક સમય ભથ્થું	૮૧૫.૧૨	..	૮૧૫.૧૨	૭૩૫.૩૨	..	૭૩૫.૩૨
૦૪	પેન્શનરી ચાર્જિસ	૧૬,૮૩૧.૮૫	૦.૧૭	૧૬,૮૩૨.૦૨(ક)	૧૫,૪૧૪.૪૨	૦.૧૪	૧૫,૪૧૪.૫૬
૦૫	પુસ્તકાર	૧૧.૪૩	..	૧૧.૪૩	૧.૬૫	..	૧.૬૫
૧૧	દેશની અંદર પ્રવાસ ખર્ચ	૧૯૭.૭૬	૦.૯૪	૧૯૮.૭૦	૧૪૩.૨૬	૦.૯૭	૧૪૪.૨૩
૧૩	કચેરી ખર્ચ	૧,૧૨૦.૬૮	૬.૬૭	૧,૧૨૭.૩૫	૧,૦૯૬.૦૧	૫.૭૭	૧,૧૦૧.૭૮
૧૪	ભાડાં, દર અને કર	૧૩૨.૦૪	૦.૦૭	૧૩૨.૧૧	૧૨૬.૪૭	૦.૦૪	૧૨૬.૫૧
૧૬	પ્રકાશનો	૧૮.૭૩	..	૧૮.૭૩	૫૪.૩૫	૦.૪૦	૫૪.૭૫
૨૦	અન્ય વહીવટી ખર્ચ	૨૩૯.૭૦	..	૨૩૯.૭૦	૧૫.૧૦	..	૧૫.૧૦
૨૧	પુસ્તકો અને માલસામગ્રી	૧,૩૦૨.૯૫	૩૦૬.૨૫	૧,૬૦૯.૨૦	૧,૨૦૫.૨૬	૨૩૮.૬૨	૧,૪૪૩.૮૮
૨૨	શાસ્ત્રસામગ્રી અને સરંજામ	૨૯.૯૯	૧૪.૦૦	૪૩.૯૯	૩૪.૯૪	૧૫.૦૦	૪૯.૯૪
૨૩	સીધું સામાન ખર્ચ (ભોજન ખર્ચ)	૮૦૧.૪૦	..	૮૦૧.૪૦	૩૭૨.૯૨	..	૩૭૨.૯૨
૨૪	પેટ્રોલિયમ, ઓઈલ અને લ્યુબ્રિકન્ટ	૧૬૫.૬૯	..	૧૬૫.૬૯	૧૭૪.૫૭	-	૧૭૪.૫૭
૨૫	કપડા અને તંબુઓ	૯૨.૭૫	..	૯૨.૭૫	૬૧.૨૩	..	૬૧.૨૩
૨૬	જાહેરાત અને પ્રચાર ખર્ચ	૩૩૬.૪૮	..	૩૩૬.૪૮	૨૪૮.૫૨	૦.૧૫	૨૪૮.૬૭
૨૭	ગૌણ કામો	૪,૪૨૮.૮૪	..	૪,૪૨૮.૮૪	૩,૩૪૨.૯૯	૦.૦૬	૩,૩૪૩.૦૫
૨૮	વ્યાવસાયિક સેવાઓ	૨૬૫.૯૧	૨.૭૫	૨૬૮.૬૬	૨૬૯.૦૪	..	૨૬૯.૦૪
૩૦	અન્ય કરાર આધારિત સેવાઓ	૧,૮૯૫.૨૮	૬.૭૮	૧,૯૦૨.૦૬	૧,૪૯૭.૨૨	૮.૮૬	૧,૫૦૬.૦૮
૩૧	સહાયક અનુદાન	૭૯,૦૯૫.૬૯	..	૭૯,૦૯૫.૬૯(*)	૭૭,૫૦૫.૫૪	..	૭૭,૫૦૫.૫૪
૩૨	પંચાયતોને ફાળો(ક)	૧,૭૧૧.૧૮	..	૧,૭૧૧.૧૮	૯૦૭.૧૦	..	૯૦૭.૧૦
૩૩	સહાયકી	૨૬,૨૧૨.૧૨	..	૨૬,૨૧૨.૧૨	૨૮,૦૩૨.૫૨	..	૨૮,૦૩૨.૫૨
૩૪	શિષ્યવૃત્તિઓ/વૃત્તિકા	૧૦,૮૯૩.૯૦	..	૧૦,૮૯૩.૯૦	૩,૨૭૮.૭૩	..	૩,૨૭૮.૭૩
૩૫	મૂડી અસ્કયામતો ઊભી કરવા માટે સ્થાનિક સંસ્થાઓને અનુદાન	૬,૨૩૭.૪૨	૩.૯૬	૬,૨૪૧.૩૮	૪,૬૭૫.૧૬	..	૪,૬૭૫.૧૬

હેતુ સદરનો કોડ	ખર્ચનો હેતુ	૨૦૨૪-૨૫			૨૦૨૩-૨૪		
		મહેસૂલ	મૂડી	સરવાળો	મહેસૂલ	મૂડી	સરવાળો
૪૧	ખાનગી સેવાઓનો ખર્ચ	૨૨.૬૯	..	૨૨.૬૯	૧૭.૩૪	..	૧૭.૩૪
૪૫	વ્યાજ	૨૮,૦૨૪.૬૯	..	૨૮,૦૨૪.૬૯(ખ)	૨૭,૧૬૧.૯૪	--	૨૭,૧૬૧.૯૪
૫૦	અન્ય ચાર્જિસ	૧,૩૮૪.૬૭	૦.૪૬	૧,૩૮૫.૧૩	૬,૦૬૧.૬૬	૩૦.૭૭	૬,૦૯૨.૪૩
૫૧	મોટર વાહનો	..	૧૭૫.૯૨	૧૭૫.૯૨	૦.૧૫	૨૧૮.૫૮	૨૧૮.૭૩
૫૨	ચંત્રસામગ્રી અને સાધન સામગ્રી	..	૨,૨૧૯.૯૭	૨,૨૧૯.૯૭	૩.૪૯	૫૩૩.૧૫	૫૩૬.૬૪
૫૩	મુખ્ય કામો	..	૩૬,૭૭૨.૭૯	૩૬,૭૭૨.૭૯		૩૦,૦૫૯.૪૧	૩૦,૦૫૯.૪૧
૫૪	મૂડી રોકાણ	..	૯,૦૨૨.૪૪	૯,૦૨૨.૪૪(ગ)	..	૯,૪૦૫.૧૨	૯,૪૦૫.૧૨
૫૫	લોન અને પેશગીઓ	..	૩,૫૫૨.૫૯	૩,૫૫૨.૫૯(ઘ)	..	૨,૬૬૮.૩૯	૨,૬૬૮.૩૯
૫૬	ઉછીનાની પરત ચુકવણી	..	૨૯,૧૨૫.૭૭	૨૯,૧૨૫.૭૭	..	૨૬,૧૩૬.૩૭	૨૬,૧૩૬.૩૭
૬૦	અન્ય મૂડી ખર્ચ	..	૧૮,૧૬૪.૭૯	૧૮,૧૬૪.૭૯	..	૧૫,૧૬૪.૯૫	૧૫,૧૬૪.૯૫
૬૩	આંતર ખાતાકીય તબદીલી	૩,૪૦૫.૨૬	(-)૬૯૪.૫૬(#)	૨,૭૧૦.૭૦	૧,૯૮૫.૪૪	(-)૧૨૯.૦૩	૧,૮૫૬.૪૧
	એકંદર સરવાળો	૨,૦૩,૬૫૩.૬૯	૯૮,૭૯૩.૮૩	૩,૦૨,૪૪૭.૫૨	૧,૯૧,૨૧૨.૯૮	૮૪,૪૯૨.૫૨	૨,૭૫,૭૦૫.૫૦
૭૦	બાદ-વસૂલાત (સરવાળો-૨)	૪,૦૪૨.૨૫	૬૮૮.૦૩	૪,૭૩૦.૨૮(ચ)	૧,૯૨૭.૨૮	૧૦.૨૯	૧,૯૩૭.૫૭
	ચોખ્ખો સરવાળો....(૧-૨)	૧,૯૯,૬૧૧.૪૪	૯૮,૧૦૫.૮૦	૨,૯૭,૭૧૭.૨૪	૧,૮૯,૨૮૫.૭૦	૮૪,૪૮૨.૨૩	૨,૭૩,૭૬૭.૯૩

જે હેતુ સદર હેઠળનું ખર્ચ ₹૧૦ કરોડથી ઓછું છે તેને એકત્રિત કરીને 'અન્ય' સદર હેઠળ દર્શાવ્યું છે. રાજ્ય સરકારે મહેસૂલ પ્રકારની કેટલીક બાબતોનું મૂડી બાબત હેઠળ અને તેનાથી ઉલ્ટુ હેતુ સદર કક્ષાએ વર્ગીકરણ કર્યું હોવાથી, ઉપરોક્ત કોષ્ટકમાં મહેસૂલ પ્રકારની કેટલીક બાબતોનું મૂડી વિભાગ/હેઠળ વર્ગીકરણ કરવામાં આવ્યું છે.

હેતુ સદર (૫૪-રોકાણ, ૬૦-અન્ય મૂડી ખર્ચ અને ૬૩-આંતર-ખાતા ટ્રાન્સફર)ના આંકડા કુલ ધોરણે છે અને આ હેતુ સદરની વસૂલાત રકમ હેતુ સદર ૭૦ બાદ-વસૂલાતમાં શામેલ છે.

(*) ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડની કુલ રકમ ₹૮૫,૩૩૭.૦૭ કરોડ છે (₹૭૯,૦૯૫.૬૯ કરોડ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ તરીકે અને ₹૬,૨૪૧.૩૮ કરોડ સ્થાનિક સંસ્થાઓને મૂડી સંપત્તિ બનાવવા માટે ગ્રાન્ટ તરીકે), તે સ્ટેટમેન્ટ નં.-૨ થી સ્થાનિક સંસ્થાઓના કર્મચારીઓને પેન્શનરી ચાર્જ તરીકે ચૂકવવામાં આવેલા ₹૯,૭૦૦.૯૫ કરોડથી અલગ છે.

(#) વર્ષ દરમિયાન મુખ્ય સદર -૫૦૫૪-૮૦-૯૦૨ માંથી ₹૬૮૦.૭૦ કરોડનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો હતો જે વર્ષના અંતે સેન્ટ્રલ રોડ અને ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ઇન્ડમાંથી મેળવવામાં આવ્યો હતો.

(ક) મુખ્ય સદર -૨૦૭૧ પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભ હેઠળ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ (₹૯,૭૦૦.૯૫ કરોડ) અને મુખ્ય સદર-૨૦૭૧ સિવાયના વિવિધ મુખ્ય સદરમાં હેતુ સદર -૦૪ 'પેન્શનરી ચાર્જિસ (₹૨.૬૧ કરોડ)'ના સંચાલનને કારણે સ્ટેટમેન્ટ નં.-૨ થી આંકડા ₹૯,૬૯૮.૩૪ કરોડથી અલગ છે.

(ખ) મુખ્ય સદર-૨૦૪૯ હેઠળ હેતુ સદર -૫૦ "અન્ય ચાર્જિસ"ના સંચાલનને કારણે સ્ટે.-૨ માં વ્યાજના આંકડાથી ₹૦.૦૪ કરોડથી અલગ છે.

(ગ) ૧૯૦ 'જાહેર ક્ષેત્ર અને અન્ય ઉપક્રમોને સહાય' સિવાયના ગૌણ સદર હેઠળ હેતુ સદર -૬૪ 'રોકાણ'ના સંચાલનને કારણે પત્રક

-8 અને 19 માં રોકાણના આંકડાથી ₹૪૭૪.૫૧ કરોડ અલગ છે.

(ઘ) મૂડી સદર સંચાલિત હેતુ સદર -55 'લોન અને એડવાન્સિસ'ને કારણે, પત્રક-2 માં લોન અને એડવાન્સિસના આંકડા કરતાં ₹ 0.૮૮ કરોડનો તફાવત છે.

(ચ) ચાલુ વર્ષ માટે પગારમાંથી ₹૨૦.૩૨ કરોડ જેટલી વસૂલાત ખર્ચમાં ઘટાડા તરીકે ફાળવણી ખાતામાં નોંધાયેલી છે. ફાઇનાન્સ ખાતામાં, સમાન રકમ હેતુ સદર "00૭૦-કપાત વસૂલાત" હેઠળ દર્શાવવામાં આવી છે, જેના પરિણામે એપ્રોપ્રિએશન ખાતાઓના પરિશિષ્ટ II અને સ્ટેટમેન્ટ 4Bમાં દર્શાવેલ વસૂલાતના આંકડા વચ્ચે તે હદ સુધી તફાવત છે.

.

પત્રક નં. ૫ ઉત્તરોત્તર વધતા જતા મૂડી ખર્ચનું પત્રક

(₹ કરોડમાં)

મુખ્ય સદર	વર્ણન	૨૦૨૩-૨૦૨૪ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૩-૨૦૨૪ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૫ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	વધારો (+)/ ઘટાડો (-) ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
ક. સામાન્ય સેવાઓના મૂડી હિસાબ						
૪૦૫૫	પોલીસ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૩૪૮.૯૨	૪,૩૪૯.૪૮	૫૧૨.૩૯	૪,૮૬૧.૮૭	(+)૪૬.૮૫
૪૦૫૮	લેખનસામગ્રી અને મુદ્રણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૨.૫૦	૫૯.૦૮	૧૩.૦૮	૭૨.૧૬	(+)૪૨૩.૨૦
૪૦૫૯	જાહેર કામો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૭૩૦.૩૪	૬,૪૩૯.૯૯	૩૧૭.૯૫	૬,૭૫૭.૯૪	(-)૫૬.૪૭
૪૦૭૦	અન્ય વહીવટી સેવાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ જોગવાઈ	૧૩.૪૫	૧૨૮.૮૨	૪૮.૫૬	૧૭૭.૩૮	(+)૨૬૧.૦૪
૪૦૭૫	પ્રકીર્ણ સામાન્ય સેવાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૫૭.૩૯	૧૮૦.૯૯	૧૩૬.૫૨	૩૧૭.૫૧	(+)૧૩૭.૮૮
	સરવાળો-ક સામાન્ય સેવાઓ	૧,૧૫૨.૬૦	૧૧,૧૫૮.૩૬	૧,૦૨૮.૫૦	૧૨,૧૮૬.૮૬	(-)૧૦.૭૭
ખ. સામાજિક સેવાઓના મૂડી હિસાબ						
(ક) શિક્ષણ, ખેલકૂદ, કલા અને સંસ્કૃતિના મૂડી હિસાબ						
૪૨૦૨	શિક્ષણ, ખેલકૂદ, કલા અને સંસ્કૃતિ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૩,૪૯૪.૬૨	૧૮,૯૧૮.૦૯	૪,૦૯૩.૭૪	૨૩,૦૧૧.૮૩	(+)૧૭.૧૪
	સરવાળો - (ક) શિક્ષણ, ખેલકૂદ, કલા અને સંસ્કૃતિના મૂડી હિસાબ	૩,૪૯૪.૬૨	૧૮,૯૧૮.૦૯	૪,૦૯૩.૭૪	૨૩,૦૧૧.૮૩	(+)૧૭.૧૪
(ખ) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણના મૂડી હિસાબ						
૪૨૧૦	તબીબી અને જાહેર આરોગ્ય અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૨,૦૦૩.૪૯	૨૦,૪૯૪.૩૭	૩,૪૮૦.૩૮	૨૩,૯૭૪.૭૫	(+)૭૩.૭૨
૪૨૧૧	પરિવાર કલ્યાણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૩૨૯.૪૯	૮૭૫.૧૪	૩૩૯.૬૧	૧,૨૧૪.૭૫	(+)૩.૦૭
	સરવાળો (ખ) આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણના મૂડી હિસાબ	૨,૩૩૨.૯૮	૨૧,૩૬૯.૫૧	૩,૮૧૯.૯૯	૨૫,૧૮૯.૫૦	(+)૬૩.૭૪
(ગ) પાણી પુરવઠો, સ્વચ્છતા, આવાસન અને શહેરી વિકાસના મૂડી હિસાબ						
૪૨૧૫	પાણી પુરવઠો અને સ્વચ્છતા અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૫,૪૬૩.૬૮	૪૮,૯૮૪.૨૨	૫,૯૮૯.૧૩	૫૪,૯૭૩.૩૫	(+)૯.૬૨
૪૨૧૬	આવાસન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૫૨૩.૬૪	૮,૪૭૮.૬૬	૪૫૨.૮૭	૮,૯૩૧.૫૩	(-)૧૩.૫૨
૪૨૧૭	શહેરી વિકાસ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૯,૮૫૯.૬૧	૧૭,૧૩૧.૧૦	૧૦,૨૮૧.૦૬	૨૭,૪૧૨.૧૬	(+)૪.૨૭
	સરવાળો (ગ) પાણી પુરવઠો, સ્વચ્છતા, આવાસન અને શહેરી વિકાસના મૂડી હિસાબ	૧૫,૮૪૬.૯૩	૭૪,૫૯૩.૯૮	૧૬,૭૨૩.૦૬	૮૧,૩૧૭.૦૪	(+)૫.૫૩
(ઘ) માહિતી અને પ્રસારણના મૂડી હિસાબ						
૪૨૨૦	માહિતી અને પ્રચાર અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૦.૫૮	૧૭.૧૩	૨.૫૩	૧૯.૬૬	(+)૩૩૬.૨૧
	સરવાળો-(ઘ) માહિતી અને પ્રસારણના મૂડી હિસાબ	૦.૫૮	૧૭.૧૩	૨.૫૩	૧૯.૬૬	(+)૩૩૬.૨૧
(ચ) અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પછાત વર્ગોના કલ્યાણના મૂડી હિસાબ						
૪૨૨૫	અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પછાત વર્ગોના કલ્યાણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૭૦.૨૬	૨,૮૧૩.૧૭	૨૧૯.૭૫	૩,૦૩૨.૯૨	(+)૨૯.૦૭
	સરવાળો- (ચ) અનુસૂચિત જાતિઓ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અને અન્ય પછાત વર્ગોના કલ્યાણના મૂડી હિસાબ	૧૭૦.૨૬	૨,૮૧૩.૧૭	૨૧૯.૭૫	૩,૦૩૨.૯૨	(+)૨૯.૦૭

મુખ્ય સદર	વર્ણન	૨૦૨૩-૨૦૨૪ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૩-૨૦૨૪ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૫ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	વધારો (+)/ ઘટાડો (-) ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
(જ) સમાજ કલ્યાણ અને પોષણના મૂડી હિસાબ						
૪૨૩૫	સામાજિક સુરક્ષા અને કલ્યાણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૨૪.૧૩	૧૪૩.૯૯	૧૬૯.૦૬	૩૧૩.૦૫	(+)૬૦૦.૬૨
૪૨૩૬	પોષણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૮૬.૬૫	૧,૬૦૧.૪૭	૨૧૯.૧૦	૧,૮૨૦.૫૭	(+)૧૭.૩૯
સરવાળો (જ) સમાજ કલ્યાણ અને પોષણના મૂડી હિસાબ		૨૧૦.૭૮	૧,૭૪૫.૪૬	૩૮૮.૧૬	૨,૧૩૩.૬૨	(+)૮૪.૧૫
(ઝ) અન્ય સામાજિક સેવાઓના મૂડી હિસાબ						
૪૨૫૦	અન્ય સામાજિક સેવાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૨૧૨.૫૪	૮,૨૬૫.૪૦	૪૭૮.૨૪	૮,૭૪૩.૬૪	(+)૧૨૫.૦૧
સરવાળો- (ઝ) અન્ય સામાજિક સેવાઓના મૂડી હિસાબ		૨૧૨.૫૪	૮,૨૬૫.૪૦	૪૭૮.૨૪	૮,૭૪૩.૬૪	(+)૧૨૫.૦૧
સરવાળો-ખ સામાજિક સેવાઓ		૨૨,૨૬૮.૬૯	૧,૨૭,૭૨૨.૭૪	૨૫,૭૨૫.૪૭	૧,૫૩,૪૪૮.૨૧	(+)૧૫.૫૨
ગ. આર્થિક સેવાઓના મૂડી હિસાબ						
(ક) કૃષિ અને સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓના મૂડી હિસાબ						
૪૪૦૧	પાક કૃષિ વ્યવસ્થા અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૫૯.૩૬	૩૬૮.૮૬	૩૨.૪૧	૪૦૧.૨૭	(-)૪૫.૪૦
૪૪૦૨	ભૂમિ અને જળ સંરક્ષણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૦.૬૨	૧,૦૦૧.૮૦	૦.૭૨	૧,૦૦૨.૫૨	(+)૧૬.૧૩
૪૪૦૩	પશુપાલન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૬૨.૯૬	૨૯૧.૭૭	૫૭.૦૧	૩૪૮.૭૭	(-)૯.૪૫
૪૪૦૪	ડેરી વિકાસ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૧૨.૧૨	..	૧૨.૧૨	..
૪૪૦૫	મત્સ્યોદ્યોગ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૧૯.૧૪	..	૧૯.૧૪	..
૪૪૦૬	વન નિર્માણ અને વન્ય પ્રાણીજીવન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૮૮૭.૨૦	૧૧,૪૬૮.૩૮	૧,૧૭૫.૧૬	૧૨,૬૪૩.૫૫	(+)૩૨.૪૬
૪૪૦૮	ખાદ્ય સંગ્રહ અને વખાર વ્યવસ્થા અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૯.૦૦	૪૨૪.૬૨	૯૧.૮૦	૫૧૬.૪૨	(+)૩૮૩.૧૬
૪૪૧૫	કૃષિવિષયક સંશોધન અને શિક્ષણ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૨૧.૨૩	..	૨૧.૨૩	..
૪૪૨૫	સહકાર અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧.૩૭	૫૯.૩૨	૬.૭૨	૬૬.૦૪	(+)૩૯૦.૫૧
૪૪૩૫	અન્ય કૃષિ વિષયક કાર્યક્રમો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૨૭.૭૨	૩૬૩.૯૩	૧૮.૬૪	૩૮૨.૫૭	(-)૩૨.૭૬
સરવાળો (ક) કૃષિ અને સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓના મૂડી હિસાબ		૧,૦૫૮.૨૩	૧૪,૦૩૧.૧૭	૧,૩૮૨.૪૬	૧૫,૪૧૩.૬૩	(+)૩૦.૬૪
(ખ) ગ્રામીણ વિકાસના મૂડી હિસાબ						
૪૫૧૫	અન્ય ગ્રામીણ વિકાસ કાર્યક્રમો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧,૪૮૦.૯૫	૧૫,૩૨૩.૫૭	૧,૪૮૫.૩૩	૧૬,૮૦૮.૯૦	(+)૦.૩૦
સરવાળો (ખ) ગ્રામીણ વિકાસના મૂડી હિસાબ		૧,૪૮૦.૯૫	૧૫,૩૨૩.૫૭	૧,૪૮૫.૩૩	૧૬,૮૦૮.૯૦	(+) ૦.૩૦
(ગ) ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમોના મૂડી હિસાબ						
૪૫૭૫	અન્ય ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૫.૦૭	૨૦૮.૫૮	૧૭.૬૫	૨૨૬.૨૩	(+)૨૪૮.૧૩
સરવાળો- (ગ) ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમોના મૂડી હિસાબ		૫.૦૭	૨૦૮.૫૮	૧૭.૬૫	૨૨૬.૨૩	(+)૨૪૮.૧૩

મુખ્ય સદર	વર્ણન	૨૦૨૩-૨૦૨૪ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૩-૨૦૨૪ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૫ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	વધારો (+)/ ઘટાડો (-) ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
(ઘ) સિંચાઈ અને પૂર નિયંત્રણના મૂડી હિસાબ						
૪૭૦૦	મોટી સિંચાઈ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૨,૭૧૮.૬૦	૭૦,૫૫૫.૦૯	૧,૩૮૬.૫૫	૭૧,૯૪૧.૬૪	(-)૪૯.૦૦
૪૭૦૧	મધ્યમ સિંચાઈ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૪,૮૧૦.૭૫	૪૨,૩૭૩.૯૯	૪,૨૦૪.૦૯	૪૬,૫૭૮.૦૮	(-)૧૨.૬૧
૪૭૦૨	નાની સિંચાઈ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧,૮૭૧.૬૧	૨૦,૯૯૫.૫૦	૨,૧૬૪.૬૨	૨૩,૧૬૦.૧૨	(+)૧૫.૬૬
૪૭૦૫	સિંચાઈ વિસ્તાર વિકાસ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૦.૦૫	..	૦.૦૫	..
૪૭૧૧	પૂર નિયંત્રણ પરિયોજનાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૩૮૯.૯૨	૨,૨૨૮.૦૩	૬૯૧.૩૦	૨,૯૧૯.૩૩	(+)૭૭.૨૯
	સરવાળો (ઘ) સિંચાઈ અને પૂર નિયંત્રણના મૂડી હિસાબ	૯,૭૯૦.૮૮	૧,૩૬,૧૫૨.૬૬	૮,૪૪૬.૫૬	૧,૪૪,૫૯૯.૨૨	(-)૧૩.૭૩
(ચ) ઊર્જના મૂડી હિસાબ						
૪૮૦૧	વીજળીશક્તિ પરિયોજનાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૪,૩૨૫.૫૯	૪૧,૦૮૯.૪૨	૪,૧૩૨.૧૯	૪૫,૨૨૧.૬૧	(-)૪.૪૭
૪૮૦૨	પેટ્રોલિયમ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૦.૦૯	..	૦.૦૯	..
૪૮૧૦	નવી અને નવીકરણ ઊર્જા અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૦૮.૦૦	૧,૪૮૩.૫૬	૧૧૩.૫૨	૧,૫૯૭.૦૮	(+)૫.૧૧
	સરવાળો (ચ) ઊર્જના મૂડી હિસાબ	૪,૪૩૩.૫૯	૪૨,૫૭૩.૦૭	૪,૨૪૫.૭૧	૪૬,૮૧૮.૭૮	(-)૪.૨૪
(છ) ઉદ્યોગ અને ખનિજના મૂડી હિસાબ						
૪૮૫૧	ગ્રામ અને લઘુ ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૦૯.૬૪	૧૯૮.૭૩	૫૦.૦૨	૨૪૮.૭૫	(-)૫૪.૩૮
૪૮૫૨	લોખંડ અને પોલાદ ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૨૯૧.૭૫	..	૨૯૧.૭૫	..
૪૮૫૩	બિન લોહખનન અને ઘાતુ ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૦.૨૦	૪૨.૫૩	૦.૯૦	૪૩.૪૩	(+)૩૫૦.૦૦
૪૮૫૪	સિમેન્ટ અને બિન-ઘાતુ ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૦.૦૨	..	૦.૦૨	..
૪૮૫૬	પેટ્રો-કેમિકલ ઉદ્યોગ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૫,૬૧૭.૧૨	૧,૦૦૦.૦૦	૬,૬૧૭.૧૨	(+)૧૦૦.૦૦
૪૮૫૭	રસાયણો અને ઔષધ ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૦.૦૧	..	૦.૦૧	..
૪૮૫૮	ઈજનેરી ઉદ્યોગ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૨૦.૭૮	..	૨૦.૭૮	..
૪૮૫૯	દૂરસંચાર અને વીજાણું ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૧૨.૪૫	..	૧૨.૪૫	..
૪૮૬૦	વપરાશદાર ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૨૫૬.૧૩	૧૦.૨૩	૨૬૬.૩૬	(+)૧૦૦.૦૦
૪૮૭૫	અન્ય ઉદ્યોગો અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૩૬૪.૩૨	૧,૭૦૦.૫૨	૧,૨૭૧.૦૧	૨,૯૭૧.૫૩	(+)૨૪૮.૮૭
૪૮૮૫	ઉદ્યોગ અને ખનિજ અંગે અન્ય મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૭૪૦.૩૫	..	૭૪૦.૩૫	..

મુખ્ય સદર	વર્ણન	૨૦૨૩-૨૦૨૪ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૩-૨૦૨૪ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૦૨૫ દરમિયાન ખર્ચ	૨૦૨૪-૨૫ સુધીનું ઉત્તરોત્તર વધતું જતું ખર્ચ	વધારો (+)/ ઘટાડો (-) ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
	સરવાળો (છ) ઉદ્યોગ અને ખનિજના મૂડી હિસાબ	૪૭૪.૧૬	૮,૮૮૦.૩૮	૨,૩૩૨.૧૬	૧૧,૨૧૨.૫૪	(+)૩૯૧.૮૫
૫૦૫૧	બંદરો અને દીવાદાંડી અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૪૯૧.૨૬	૧,૭૪૭.૯૯	૪૬૭.૩૩	૨,૨૧૫.૩૨	(-)૪૮.૭૭
૫૦૫૨	વહાણવટા અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૦.૧૮	..	૦.૧૮	..
૫૦૫૩	મુલકી વિમાનન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૬૨.૧૪	૧,૮૯૮.૨૨	૨૦૩.૬૨	૨,૧૦૧.૮૪	(+)૨૫.૫૮
૫૦૫૪	માર્ગ અને પુલ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૧,૧૪૬.૦૦	૬૦,૨૮૭.૬૬	૧૬,૫૧૩.૨૨	૭૬,૮૦૦.૮૮	(+)૪૮.૧૫
૫૦૫૫	માર્ગ પરિવહન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧,૭૧૩.૮૩	૬,૨૪૭.૬૦	૧,૭૧૦.૩૬	૭,૯૫૭.૯૬	(-)૦.૨૦
	સરવાળો (જ) પરિવહનના મૂડી હિસાબ	૧૩,૫૧૩.૨૩	૭૦,૧૮૧.૬૫	૧૮,૮૯૪.૫૩	૮૯,૦૭૬.૧૮	(+)૩૯.૮૨
(ઝ) સંચાર સેવાઓની મૂડી હિસાબ						
૫૨૨૫	દૂરસંચાર સેવાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૦૨.૩૭	૧૦૨.૪૮	૫૦.૯૦	૧૫૩.૩૮	(-)૫૦.૨૮
	સરવાળો (ઝ) દૂર સંચાર સેવાઓના મૂડી હિસાબ	૧૦૨.૩૭	૧૦૨.૪૮	૫૦.૯૦	૧૫૩.૩૮	(-)૫૦.૨૮
(ટ) વિજ્ઞાન, પ્રૌદ્યોગિકી અને પર્યાવરણના મૂડી હિસાબ						
૫૪૨૫	અન્ય વૈજ્ઞાનિક અને પર્યાવરણ વિષયક સંશોધન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૪૮૮.૨૯	૫૫૦.૧૮	૩૮૫.૭૯	૯૩૫.૯૭	(-)૨૦.૯૯
	સરવાળો(ટ) વિજ્ઞાન, પ્રૌદ્યોગિકી અને પર્યાવરણના મૂડી હિસાબ	૪૮૮.૨૯	૫૫૦.૧૮	૩૮૫.૭૯	૯૩૫.૯૭	(-)૨૦.૯૯
(ઠ) સામાન્ય આર્થિક સેવાઓના મૂડી હિસાબ						
૫૪૨૬	પ્રવાસન અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૭૨૦.૧૮	૭,૮૦૫.૪૬	૧,૪૩૩.૨૬	૯,૨૩૮.૭૨	(+)૯૯.૦૧
૫૪૨૭	વિદેશ વ્યાપાર અને નિકાસ વૃદ્ધિ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	..	૮.૨૦	..	૮.૨૦	..
૫૪૨૮	સામાન્ય નાણાકીય અને વેપાર સંસ્થાઓમાં મૂડી રોકાણ	૫૦.૦૦	૮૦૯.૬૨	..	૮૦૯.૬૨	(-)૧૦૦.૦૦
૫૪૨૯	આંતરરાષ્ટ્રીય નાણા સંસ્થાઓમાં મૂડી રોકાણ	..	૯.૧૦	..	૯.૧૦	..
૫૪૩૦	અન્ય સામાન્ય આર્થિક સેવાઓ અંગે મૂડી ખર્ચ-જોગવાઈ	૧૪૧.૦૨	૧૫૫.૧૩	..	૧૫૫.૧૩	(-)૧૦૦.૦૦
	સરવાળો (ઠ) સામાન્ય આર્થિક સેવાઓના મૂડી હિસાબ	૯૧૧.૨૦	૮,૭૮૭.૫૧	૧,૪૩૩.૨૬	૧૦,૨૨૦.૭૭	(+)૫૭.૨૯
	સરવાળો ગ આર્થિક સેવાઓ	૩૨,૨૫૭.૯૬	૨,૯૬,૭૯૧.૨૪	૩૮,૬૭૪.૩૫	૩,૩૫,૪૬૫.૫૯	(+)૧૯.૮૯
	સરવાળો મૂડી ખર્ચ	૫૫,૬૭૯.૨૫	૪,૩૫,૬૭૨.૩૪	૬૫,૪૨૮.૩૨	૫,૦૧,૧૦૦.૬૬(*)	(+)૧૭.૫૧

(*)માં પરચૂરણ મૂડી આવક ₹૧૧,૦૯૧.૬૭નો સમાવેશ થાય છે.

સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધ

(૧) ૨૦૨૪-૨૫ના વર્ષ દરમિયાન ગુજરાત સરકારે ₹૮,૫૪૭.૯૩ કરોડનું મૂડી રોકાણ કર્યું હતું. વૈદ્યાનિક નિગમોમાં (₹૧,૭૦૭.૩૭ કરોડ) સરકારી કંપનીઓમાં (₹૬,૮૩૦.૪૨ કરોડ), સહકારી મંડળીઓ અને સ્થાનિક સંસ્થાઓમાં (₹૧૦.૧૪ કરોડ) અને અન્ય સ્ટોક કંપનીઓમાં (₹ ૦ કરોડ). અન્ય વિગતો પત્રક નં.૮ અને ૧૯માં આપવામાં આવી છે.

(૨) ૨૦૨૩-૨૦૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૦૨૫ના અંતે જુદી જુદી સંસ્થાઓમાં શેરમૂડીમાં અને ડિબેનચરમાં અનુક્રમે ₹૧,૩૪,૭૫૪.૧૯ કરોડ અને ₹૧,૪૩,૩૦૨.૧૨ કરોડનું કુલ મૂડીરોકાણ કરવામાં આવ્યું હતું, અન્ય વિગતો પત્રક નં.૮ અને ૧૯માં આપવામાં આવી છે.

પત્રક નં. ૬ કરજ અને અન્ય જવાબદારી ઓનું પત્રક
(૧) સરકારી દેવાં અને અન્ય જવાબદારીઓનું પત્રક

(₹કરોડમાં)							
દેવાનો પ્રકાર	૧લી એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ સિલક	વર્ષ દરમિયાન પ્રાપ્તિ	વર્ષ દરમિયાન ભરપાઈ	૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૪ના રોજ સિલક	ચોખ્ખો વધારો (+) ઘટાડો (-)		કુલ જવાબદારી ઓના ટકા રૂપે
					રકમ	ટકા	
ક સરકારી દેવું							
૬૦૦૩ રાજ્ય સરકારનું આંતરિક દેવું							
બજાર લોન	૨,૯૫,૦૦૬.૩૪	૩૮,૨૦૦.૦૦	૨૧,૯૨૦.૪૭	૩,૧૧,૨૮૫.૮૭	૧૬,૨૭૯.૫૩	(+)૫.૫૨	(+)૬૭.૭૫
બોન્ડ્સ	૦.૫૬	..	..	૦.૫૬	..	..	..
કેન્દ્ર સરકારની રાષ્ટ્રીય નાની બચત ભંડોળને આપવામાં આવેલી ખાસ જામીનગીરીઓ	૨૧,૨૩૮.૨૧	..	૩,૬૨૯.૩૫	૧૭,૬૦૮.૮૬	(-) ૩,૬૨૯.૩૫	(-)૧૭.૦૯	(+)૩.૮૩
નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી લોન	૧૮,૯૬૩.૧૪(ક)	૩,૮૫૩.૯૦	૨,૭૧૦.૨૯	૨૦,૧૦૬.૭૫	૧,૧૪૩.૬૧	(+)૬.૦૩	(+)૪.૩૮
સરવાળો : ૬૦૦૩	૩,૩૫,૨૦૮.૨૪(ક)	૪૨,૦૫૩.૯૦	૨૮,૨૬૦.૧૧	૩,૪૯,૦૦૨.૦૩	૧૩,૭૯૩.૭૯	(+)૪.૧૧	૭૫.૯૬
૬૦૦૪ કેન્દ્ર સરકાર તરફથી લોન અને પેશાગીઓ							
આયોજન બહાર લોન	૯.૪૯	..	૩.૩૦	૬.૧૯	(-)૩.૩૦	(-)૩૪.૭૭	..
રાજ્ય/સંઘ પ્રદેશ આયોજન યોજનાઓ માટે લોન	૨,૦૩૯.૫૭	-	૪૭૬.૬૭	૧,૫૬૨.૯૦	(-)૪૭૬.૬૭	(-)૨૩.૩૭	૦.૩૪
વૈદ્યાનિક યોજનાઓ સહિત રાજ્ય/સંઘપ્રદેશ માટે અન્ય લોન	૨૦,૯૯૬.૧૮(ખ)	૯,૧૯૯.૧૧	૩૮૫.૬૬	૨૯,૮૦૯.૬૦	(+)૮,૮૧૩.૪૨	(+)૪૧.૯૮	૬.૪૯
સરવાળો : ૬૦૦૪	૨૩,૦૪૫.૨૪(ખ)	૯,૧૯૯.૧૧	૮૬૫.૬૬	૩૧,૩૭૮.૬૯	૮,૩૩૩.૪૫	(+)૩૬.૧૬	૬.૮૩
સરવાળો કુલ સરકારી દેવું	૩,૫૮,૨૫૩.૪૮(ખ)	૫૧,૨૫૩.૦૧	૨૯,૧૨૫.૭૭	૩,૮૦,૩૮૦.૭૨	૨૨,૧૨૭.૨૪	(+)૬.૧૮	(+)૮૨.૭૯
નાની બચત, ભવિષ્યનિધિ વગેરે	૧૦,૦૧૯.૮૩	૧,૯૩૨.૭૯	૧,૮૩૧.૫૦	૧૦,૧૨૧.૧૨	(+)૧૦૧.૨૯	(+)૧.૦૧	૨.૨૦
વ્યાજ અનામત ભંડોળ	૩,૪૮૭.૯૦	૧,૫૫૪.૩૦	૧,૯૦૬.૪૦	૩,૧૩૫.૮૦	(-)૩૫૨.૧૦	(-)૧૦.૦૯	૦.૬૮
મિન-વ્યાજ અનામત ભંડોળ	૧,૭૮૪.૧૯	૩,૩૬૪.૮૧	૩,૧૪૬.૮૭	૨,૦૦૨.૧૩	(+)૨૧૭.૯૪	(+)૧૨.૨૨	૦.૪૪
વ્યાજ થાપણો	૧૩,૯૬૪.૫૩	૧૦,૭૦૩.૪૪	૭,૭૫૧.૯૬	૧૬,૯૧૬.૦૧	(+)૨,૯૫૧.૪૮	(+)૨૧.૧૪	૩.૬૮
મિન-વ્યાજ થાપણો	૩૨,૬૬૯.૯૮	૯૬,૧૩૦.૫૪	૮૧,૮૯૬.૦૬	૪૬,૯૦૪.૪૬	(+)૧૪,૨૩૪.૪૮	(+)૪૩.૫૭	૧૦.૨૧
સરવાળો : અન્ય જવાબદારીઓ	૬૧,૯૨૬.૪૩	૧,૧૩,૬૮૫.૮૮	૯૬,૫૩૨.૭૯	૭૯,૦૭૯.૫૨	૧૭,૧૫૩.૦૯	(+)૨૭.૭૦	(+)૧૭.૨૧
સરવાળો: સરકારી દેવું અને અન્ય જવાબદારીઓ	૪,૨૦,૧૭૯.૯૧(*)	૧,૬૪,૯૩૮.૮૯	૧,૨૫,૬૫૮.૫૬	૪,૫૯,૪૬૦.૨૪	૩૯,૨૮૦.૩૩	(+)૯.૩૫	૧૦૦.૦૦

(*) નાબાર્ડ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સબસિડી સંબંધિત ₹૦.૫૨ કરોડના મુખ્ય સદર-૬૦૦૩-૧૦૫માં પ્રોફોર્મા ફેરફારને કારણે અને કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા 'બેક ટુ બેક લોન'ની ચુકવણીના કારણે ₹૧૬,૭૨૬.૩૪ કરોડના મુખ્ય સદર-૬૦૦૪-૧૦૧માં આંકડો બદલાયો છે.

પત્રક નં. ૬ કરજ અને અન્ય જવાબદારી ઓનું પત્રક(ચાલુ)

(૨) સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધ

૧. ઋણમુક્તિ વ્યવસ્થા/દેવાં ઘટાડા અથવા નિવારણ માટે વિનિયોગ

ડૂબત નિધિ: લોનની ચુકવણી માટે ડૂબત નિધિની રચના કરવામાં આવી છે, તે નિયત સમયગાળો સમાપ્ત થયે ઉચ્ચક ચૂકવવાની થાય છે. સરકાર વખતોવખત નક્કી કરે તે વાર્ષિક ફાળો આ નિધિમાં આપવાનો થાય છે. વર્ષની શરૂઆતમાં અને ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે નિધિમાં નીચે મુજબ સિલક દર્શાવવામાં આવી છે.

(₹કરોડમાં)

	૧લી એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના રોજ રકમ	વર્ષ દરમિયાન ઉમેરો	રોકાણ પર વ્યાજ	વર્ષ દરમિયાન ઉપાડ	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ રકમ
	૧	૨	૩	૪	૫
ડૂબત નિધિ	૧૨,૮૭૮.૩૮	૨,૦૦૦.૦૦ (*)	૯૪૫.૯૩	૦.૦૪	૧૫,૮૨૪.૨૭

વિગત માટે પુસ્તક-૨ના પત્રક નં.૨૨નું પરિશિષ્ટ જુઓ.

(*)ભારતીય રિઝર્વ બેંકે જાણ કર્યા મુજબ મુખ્ય સદર ૨૦૨૪માંથી ઉપાર્જિત વ્યાજ ₹૯૪૫.૯૩ કરોડ અને સમયાંતરે સમાયોજન ₹૨૦૦૦.૦૦ કરોડ આરબીઆઈએ જાણ કર્યા પ્રમાણે એકત્રિત ડૂબત નિધિની બંધ થતી સિલક વચ્ચે તફાવતના સમાયોજન માટે અને ૩૧-૩-૨૦૨૫ના રોજ મુજબ નાણા હિસાબોમાં પ્રતિબિંબિત થતા આંકડા રજૂ કરે છે.

૨. રાષ્ટ્રીય નાની બચત નિધિમાંથી લોન :

લોનના હેતુ માટે નાની બચત વસૂલાતમાંથી ૧૯૯૯-૨૦૦૦માં એક અલગ નિધિ 'રાષ્ટ્રીય નાની બચત નિધિ' ઊભો કરવામાં આવ્યો હતો. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન શૂન્ય લોન મેળવી હતી અને વર્ષ દરમિયાન ₹૩,૬૨૯.૩૫ કરોડની પરત ચુકવણી કરી હતી. વર્ષના અંતે બાકી રહેતી સિલક ₹૧૭,૬૦૮.૮૬ કરોડ હતી જે ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ રાજ્ય સરકારના કુલ જાહેર દેવા અને અન્ય જવાબદારીઓના ૪.૩૩ ટકા જેટલી થતી હતી.

૩. ભારત સરકાર પાસેથી લોન અને પેશગીઓ :

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ભારત સરકાર પાસેથી ₹૯,૧૯૯.૧૧ કરોડ મેળવ્યા હતા અને ₹૮૬૫.૬૬ કરોડની પરત ચુકવણી કરી હતી. રાજ્ય સરકારે ભારત સરકાર પાસેથી લીધેલી લોનની વિગતો પત્રક નં.૧૭માં આપેલી છે.

૪. બજાર લોન

આ ખુદા બજારમાં મુકેલી અને ૧૨ મહિના કરતાં વધુ ચલણની અવધિ ધરાવતી લોન સંદર્ભે છે. સરકારે ગુજરાત રાજ્યના વિકાસ કાર્યો માટેના મૂડી ખર્ચના નાણાં સહાય માટે ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ₹૩૮,૨૦૦ કરોડની નવી લોન લીધેલ હતી. ₹૨૦૦૦ કરોડની લોન(૭.૨૩ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૨૭), ₹૧૫૦૦ કરોડની લોન(૭.૦૫ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૨૮), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૬ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી લોન ૨૦૨૯), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન(૬.૮૨ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકારી જામીનગીરી ૨૦૨૭), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૫ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૧), ₹૨૦૦૦ કરોડ લોન(૭.૦૪ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૨), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૪ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૩), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૧૧ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૩), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૩ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૫), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન(૭.૦૫ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૪), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૧૨ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૫), ₹૨૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૨૨ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૫), ₹૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૧ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૧), ₹૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૫ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૨), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૬ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૪), ₹૧૨૦૦ કરોડ લોન (૬.૭૫ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૨૭), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૭ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૪), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૬.૯૮ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૦), ₹૧૦૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૭ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૨), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૮ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૩), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૮ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૪), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૧૨ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૭), ₹૨૦૦૦ કરોડ લોન (૬.૮૭ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૮), ₹૫૦૦ કરોડ

લોન (૭.૦૬ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૦), ₹૨૫૦૦ કરોડ લોન(૭.૨૧ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૫), ₹૫૦૦ કરોડ લોન(૭.૦૨ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૧), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૭.૦૨ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૩૩), ₹૧૫૦૦ કરોડ લોન (૬.૮૭ ટકા ગુજરાત રાજ્ય સરકાર જામીનગીરી ૨૦૨૮) ગુજરાતની રાજ્ય સરકારે વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ઊભી કરી હતી. તે ₹૧૦૦ની કિંમતે આપવામાં આવી હતી. ₹૩૮,૨૦૦ કરોડની કુલ લોન રોકડમાં મેળવવામાં આવેલ હતી. બાકી બજાર લોનની વિગતો પત્રક નં. ૧૭ના પરિશિષ્ટમાં આવેલી છે.

પ. દેવાની ફેડણી :

એકંદર બાકી દેવાં અને અન્ય જવાબદારીઓ અને તે પરના વ્યાજ-ખર્ચ અંગે ૨૦૨૩-૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન મહેસૂલમાંથી મેળવેલી ચોખ્ખી રકમ નીચે પ્રમાણે છે.

(₹ કરોડમાં)

	૨૦૨૩-૨૦૨૪	૨૦૨૪-૨૦૨૫	વર્ષ દરમિયાન ચોખ્ખો વધારો (+)/ઘટાડો (-)
૧	૨	૩	૪
(૧) વર્ષના અંતે એકંદર બાકી દેવાં અને અન્ય			
(ક) જાહેર દેવું, અને નાની બચત, ભવિષ્યનિધિ, વગેરે	૩,૬૮,૨૭૩.૩૧(ક)	૩,૯૦,૫૦૧.૮૪	૨૨,૨૨૮.૫૩
(ખ) અન્ય જવાબદારીઓ	૫૧,૯૦૬.૬૦	૬૮,૯૫૮.૪૦	૧૭,૦૫૧.૮૦
સરવાળો : (૧)	૪,૨૦,૧૭૯.૯૧	૪,૫૯,૪૬૦.૨૪	૩૯,૨૮૦.૩૩
(૨) સરકારે ચૂકવેલું વ્યાજ :			
(ક) જાહેર દેવું, અને નાની બચત, ભવિષ્યનિધિ, વગેરે	૨૫,૭૫૩.૨૮	૨૬,૪૧૦.૬૧	૬૫૭.૩૩
(ખ) અન્ય જવાબદારીઓ	૧,૪૨૨.૩૫	૧,૬૧૪.૧૨	૧૯૧.૭૭
સરવાળો : (૨)	૨૭,૧૭૫.૬૩	૨૮,૦૨૪.૭૩	૮૪૬.૧૦
(૩) બાદ:			
(ક) સરકારે આપેલી લોન અને પેશગીઓ પર મળેલું વ્યાજ	૧,૭૧૮.૨૨	૧,૦૭૫.૬૨	(-) ૬૪૨.૬૦
(ખ) રોકડ સિલકના મૂડી રોકાણ પર મળેલું વ્યાજ	૯૮૩.૮૯	૫૧૦.૩૯	(-) ૪૭૩.૫૦
સરવાળો : (૩)	૨,૭૦૨.૧૧	૧,૫૮૬.૦૧	(-) ૧,૧૧૬.૧૦
(૪) વ્યાજ ખર્ચની ચોખ્ખી રકમ :	૨૪,૪૭૩.૫૨	૨૬,૪૩૮.૭૨	૧,૯૬૫.૨૦
(૫) કુલ મહેસૂલ પ્રાપ્તિ સામે એકંદર વ્યાજ (બાબત નં. ૨)ની ટકાવારી	૧૨.૨૦	૧૨.૮૧	૦.૬૧
(૬) કુલ મહેસૂલ પ્રાપ્તિ સામે એકંદર વ્યાજ (બાબત નં. ૪)ની ટકાવારી	૧૦.૯૯	૧૨.૦૯	૧.૧૦

આ ઉપરાંત, ખાતાકીય વાણિજ્યિક ખાતામાંથી મળેલું વ્યાજ, મહેસૂલની બાકી રકમ પરનું વ્યાજ અને "પ્રકીર્ણ" હિસાબ પરનું વ્યાજ જેવી કેટલીક પ્રાપ્તિ ₹૦.૫૬ કરોડની હતી. જો આ પછી બાદ કરવામાં આવે તો આવક પર વ્યાજનો કુલ બોજો ૨૬,૪૩૮.૩૧ કરોડ થશે તે મહેસૂલ આવકના ૧૨.૦૯ ટકા ગણી કાઢવામાં આવેલ છે.

સરકારે જુદા જુદા ઉપક્રમોમાં રોકાણો પર ડિવિડન્ડ તરીકે વર્ષ દરમિયાન ₹૪૨૭.૪૮ કરોડ મેળવ્યા.

(ક)મુખ્ય સદર-૬૦૦૩-૧૦૫માં પ્રોફોર્મા કરેક્શનને કારણે સહાયકીને લગતા નાબાઈ દ્વારા ચૂકવાયેલ ₹૦.૫૨ કરોડ અને મુખ્ય સદર-૬૦૦૪-૧૦૧માં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા 'બેક ટુ બેક લોન' ની ₹૧૬,૭૨૬.૩૪ કરોડની પરત ચુકવણીના કારણે આંકડા બદલાયેલ છે.

પત્રક નં. ૭ સરકારે આપેલી લોન અને પેશગીઓનું પત્રક
વિભાગ-૧ લોન અને પેશગીઓની સંક્ષિપ્ત નોંધ : લોન લેનાર જૂથવાર

(રૂકરોડમાં)

લોન લેનાર જૂથો (૧)	૧લી એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના રોજ સિલક	વર્ષ દરમિયાન ચૂકવાયેલી રકમ	વર્ષ દરમિયાન ભરપાઈ કરાયેલી	માંડવાળ ક્ષેત્રી લોન અને પેશગીઓ	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ સિલક (૨+૩)-(૪+૫)	વર્ષ દરમિયાન વધારો/ઘટાડા ના ટકા (૬- ૨)	બાકી વ્યાજ ચૂકવણી
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
સહકારી મંડળીઓ/સહકારી નિગમો / બેન્કો	૧૧૫.૨૪	..	૦.૦૪	--	૧૧૫.૨૧	(-)૦.૦૪	..
સરકારી કર્મચારી	૮૦.૪૧	૧૫.૬૪	૧૪.૧૨	--	૮૧.૯૩	૧.૫૨	--
આવાસન બોર્ડ	૧૭૩.૩૯	૧.૧૭	૦.૫૦	--	૧૭૪.૦૬	૦.૬૭	--
પ્રકીર્ણ હેતુઓ માટે લોન	૨૪૬.૩૨	૧૦૧.૪૮	૪૧.૧૯	--	૩૦૬.૬૧	૬૦.૨૯	--
નગરપાલિકા/નગરપરિષદો/ મહાનગરપાલિકાઓ	૨૬૯.૩૩	૫૧.૨૮	..	..	૩૨૦.૬૧	૫૧.૨૮	--
અન્ય	૬,૭૨૫.૧૨	૧,૧૩૧.૮૮	૧૫૪.૪૨	--	૭,૭૦૨.૫૮	૯૭૭.૪૬	--
પંચાયતી રાજ સંસ્થા	૯.૦૩	૧૦૪.૯૨	--	--	૧૧૩.૯૫	૧૦૪.૯૨	--
રાજ્ય આવાસન નિગમો	૩.૧૯	..	..	--	૩.૧૯	..	..
વૈદ્યાનિક નિગમો	૭,૨૩૧.૪૦	૯૬૫.૨૫	૮૬૧.૯૪	--	૭,૩૩૪.૭૧	૧૦૩.૩૧	--
યુનિવર્સિટી/શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ	૨.૮૯	..	..	..	૨.૮૯	--	--
શહેરી વિકાસ સત્તાતંત્ર	૭૯૭.૫૪	૧,૧૮૦.૦૯	--	..	૧,૯૭૭.૬૩	૧,૧૮૦.૦૯	--
સરવાળો-લોન અને પેશગીઓ	૧૫,૬૫૩.૮૬	૩,૫૫૧.૭૧	૧,૦૭૨.૨૦	--	૧૮,૧૩૩.૩૭	૨,૪૭૯.૫૧	..

પત્રક નં. ૭- સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલ લોન અને પેશગીઓ અંગેનું પત્રક

લોન અને પેશગીઓ સંબંધિત અસાધારણ લેવડ-દેવડો દર્શાવતા ખુલાસાઓ

૧. 'શાશ્વત લોન' તરીકે મંજૂર કરાયેલ લોનનાં વિષયો નીચે મુજબ છે.

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજૂરીનું વર્ષ	મંજૂરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં
રૂંકરોડમાં				
ગુજરાત રાજ્ય નાણા નિગમ લિમિટેડ				
ગુજરાત રાજ્ય નાણા નિગમ લિમિટેડ	૨૦૦૩-૦૪	જી. એફ. સી. (અંદાજપત્ર)- ૧૦૨૦૦૪-૮૦-પી તા. ૨૬ માર્ચ, ૨૦૦૪	૧૯.૩૫	૧૫.૦૦
		જી. એફ. (પીએસબી)- ૧૦૨૦૦૪-૭૮૩-પી તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૦૪	૨૦.૦૦	૧૫.૦૦
		જી. એફ. સી.-૧૦૨૦૦૪-૪૨૫-પી તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૦૪	૨૦.૦૦	૧૫.૦૦
	૨૦૦૪-૦૫	જી. એફ. સી. (સીએફ)- ૧૦૨૦૦૪-૨૮૫૯-પી તા. ૩૧ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૪	૬૩.૭૮	૧૫.૦૦
		જી. એફ. સી. (એસડી)- (અંદાજપત્ર) ૧૦૨૦૦૪-૪૨૫-પી તા. ૧૧ માર્ચ, ૨૦૦૫	૫૫.૦૦	૧૫.૦૦
	૨૦૦૫-૦૬	જી. એફ. સી. (એસડી)- (અંદાજપત્ર) ૧૦૨૦૦૪-૪૨૫-પી તા. ૨૨ જુન, ૨૦૦૫	૧૮.૪૫	૧૫.૦૦
		જી. એફ. સી. (એસડી)- (અંદાજપત્ર) ૧૦૨૦૦૪-૪૨૫-પી તા. ૨૩ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૫	૪૦.૧૦	૧૫.૦૦
		જી. એફ. સી. (એસડી)- (એસઆઈડીબીઆઈ) ૧૦૦૬-૧૬૮-પી તા. ૧૮ માર્ચ, ૨૦૦૬	૫૧.૩૨	૧૫.૦૦
	૨૦૦૬-૦૭	જી. એફ. સી.- (અંદાજપત્ર) ૧૦૨૦૦૫-૨૫૯૩-પી તા. ૨૧ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૬	૧,૨૦.૦૦	૧૫.૦૦
		જી. એફ. સી.- (અંદાજપત્ર) ૧૦૨૦૦૫-૨૫૯૩-પી તા. ૨૯ માર્ચ, ૨૦૦૭	૪.૧૭	૧૫.૦૦
૨૦૦૭-૦૮	તા.૦૩ એપ્રિલ ૨૦૦૭ના હરાવ નં. જી.એફ.સી.-બજેટ-૧૦૨૦૦૫-૨૯૫૩-પી-થી ગુજરાત સરકારે કરેલ જોગવાઈ તથા તા.૧૩ સપ્ટે.૨૦૦૭ના હરાવ નં.- બજેટ/૧૦૨૦૦૭-૫૮૦-બી. થી હુકમ કરવામાં આવેલ.	૧,૨૦.૦૦	૧૫.૦૦	
૨૦૦૮-૦૯	તા.૩૦ મે, ૨૦૦૮ના હરાવ નં. જી.એફ.સી.-બજેટ-૧૦૦૭-૨૩૬૯-પી- તથા તા.૨૨ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ના અનુગામી હુકમ નં. જી.એફ.સી./૧૦૨૦૦૮-૭૬૯-ખ મુજબ ગુજરાત સરકાર દ્વારા ₹૪૦ કરોડની લોન મંજૂર કરવામાં આવેલ.	૪૦.૦૦	૧૫.૦૦	
	તા. ૧૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૮ના હરાવ નં. જી.એફ.સી.-બજેટ-૧૦૦૭-૨૩૬૯-પી થી ગુજરાત સરકાર દ્વારા ₹૨૦ કરોડની લોન મંજૂર કરવામાં આવી.	૨૦.૦૦	૧૫.૦૦	
૨૦૦૯-૧૦	તા. ૫ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૯નાં હરાવ નં. જી.એફ.સી.-બજેટ-૧૦૦૮-૩૨૫૭-પી થી ગુજરાત સરકાર દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ₹૨૦ કરોડની લોન પૈકી તા. ૪ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૯ના રોજ ₹૫ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.	૫.૦૦	૧૫.૦૦	
ગુજરાત રાજ્ય નાણા નિગમ લિમિટેડ	૨૦૦૯-૧૦	તા. ૦૫ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૯ના હરાવ નં. જીએફસી-અંદાજપત્ર-૧૦૦૮-૩૨૫૭, પી. થી ગુજરાત સરકારે મંજૂર કરેલ ₹ ૨૦ કરોડની લોન પૈકી તા. ૧૩ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૯નાં હરાવ નં. બીજેટી-૧૦૨૦૦૯-૬૦૪ પ્રમાણે ૨૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૦ના રોજ ₹ ૫ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.	૧૨.૫૦	૧૫.૦૦
		તા. ૦૫ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૯ના હરાવ નં. જીએફસી-અંદાજપત્ર-૧૦૦૮-૩૨૫૭, પી. મુજબ ગુજરાત સરકારે મંજૂર કરેલ ₹ ૨૦ કરોડની લોન પૈકી તા. ૧૩ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૯નાં હરાવ નં. બીજેટી-૧૦૨૦૦૯-૬૦૪ પ્રમાણે ૨૪ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૦ના રોજ ₹ ૨.૫૦ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.	૨.૫૦	૧૫.૦૦
		તા. ૨૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૦નાં ₹ ૫ કરોડ માટેનાં હરાવ નં. જીએલ-જીએસી/બીજેટી-૧૦૨૦૧૦-૧૭૭- પીની બાબતે ૨૦૧૦-૨૦૧૧/૪૬૩૨૪૧નાં પત્ર ક્રમાંક: આઈસી/આઈએનએફઆરએ/જીએસએફસી /અનુદાન સાથે આઈ.સી. કચેરી પાસેથી તા.૧૨ નવેમ્બર ૨૦૧૦નાં ચેક નં.૬૪૦૧૧૯ થી ₹૧.૨૫ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.	૧.૨૫	૧૨.૦૦
	તા.૨૧ ઓગસ્ટ ૨૦૧૦નાં ₹૫ કરોડ માટેનાં હરાવ નં.જીએલ-જીએસી/બીજેટી-	૨.૫૦	૧૨.૦૦	

૨૦૧૦-૧૧	૧૦૨૦૧૦-૧૭૭-પીની બાબતે ૨૦૧૦-૨૦૧૧/૪૭૬૧૧૨નાં પત્ર ક્રમાંક: આઈસી/આઈએનએફઆરએ/જીએસએફસી/ અનુદાન સાથે આઈ.સી. કચેરી પાસેથી તા.૮ ડિસે.૧૦નાં ચેક નં.૬૪૫૨૨૪ થી ₹૨.૫૦ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.		
	તા. ૨૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૦નાં ₹ ૫ કરોડ માટેનાં ઠરાવ નં. જીએલ-જીએસી/બીજેટી-૧૦૨૦૧૦-૧૭૭-પીની બાબતે ૨૦૧૦-૨૦૧૧/ટી.આર. નં. નાં પત્ર ક્રમાંક : આઈસી/આઈએનએફઆરએ/ જીએસએફસી/અનુદાન સાથે આઈ.સી. કચેરી પાસેથી તા. ૩ માર્ચ, ૨૦૧૧નાં ચેક નં. ૬૫૮૯૮૦ થી ₹૧.૨૫ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.	૧.૨૫	૧૨.૦૦
૨૦૧૧-૧૨	તા. ૧૧ નવેમ્બર, ૨૦૧૧નાં ઠરાવ નં. જીએફસી-બીજેટી-૧૦૨૦૧૦-૨૮૯૬-પી થી ₹ ૨.૫૦ કરોડની મંજૂરી તા. ૦૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૨નાં ચેક નં. ૭૨૨૧૦૦થી ૨૦૧૦-૧૧/ટી.આર.નં. ૨૩નાં પત્ર ક્રમાંક : આઈસી/આઈએનએફઆરએ/જીએસએફસી/ગ્રાન્ટ થી ૦૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૨ના રોજ ₹ ૨.૫૦ કરોડ છૂટા કરવામાં આવ્યા.	૨.૫૦	૧૨.૦૦
	જીએલ જીએફસી/બીજેટી/૧૦૨૦૧૦/૯૭૩૦૭-૨૮૯૬/પી તા. ૨૦માર્ચ, ૨૦૧૨ ૨૮ માર્ચ, ૨૦૧૨ના રોજ ₹૧.૭૦ કરોડ છૂટા કર્યા.	૧.૭૦	૧૨.૦૦
	સરવાળો	૬૨૧.૩૭	

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજૂરીનું વર્ષ	મંજૂરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫
આલકોક એશાડાઉન (ગુજરાત) લિમિટેડ				
આલકોક	૨૦૦૮-૦૯	નં. એએલકે/૧૧૨૦૦૭/૧૨૦૭/જી તા. ૧૮ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૮	૫૦.૦૦	૧૪.૭૫
એશાડાઉન (ગુજરાત) લિમિટેડ	૨૦૧૦-૧૧	નં. એએલકે/૧૦૨૦૧૧/૫૪૧૨૪/જી તા. ૩૧ માર્ચ, ૨૦૧૧	૪૩.૫૦	૧૨.૦૦
	૨૦૧૨-૧૩	નં. એએલકે/૧૦૨૦૧૧/૫૪૧૨૪/જી તા. ૧૯ માર્ચ, ૨૦૧૩	૪૦.૦૦	૧૨.૦૦
			કુલ	૧૩૩.૫૦
મે. ટાટા મોટર્સ લિમિટેડ				
મે. ટાટા મોટર્સ લિમિટેડ	૨૦૧૨-૧૩	નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૨-૧૩/૮૦૪૮૬૭ તા. ૩૦ માર્ચ, ૨૦૧૩	૧૬૭.૨૦	૦.૧૦
	૨૦૧૩-૧૪	નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૩-૧૪/૮૧૯૬૮૪ તા. ૧૪ મે, ૨૦૧૩	૧૦૬.૨૫	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૩-૧૪/૮૩૮૩૦૬ તા. ૦૬ જુલાઈ, ૨૦૧૩	૧૦૬.૨૫	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૩-૧૪/૮૮૭૩૦૫ તા. ૧૨ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૩	૩૦.૦૨	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૩-૧૪/૯૨૨૭૨૬ તા. ૦૫ માર્ચ, ૨૦૧૪	૯.૮૨	૦.૧૦
	૨૦૧૪-૧૫	નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૪-૧૫/૯૮૬૩૨૧ તા. ૨૮ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૪	૨૦.૩૩	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૪-૧૫/૧૦૦૭૮૭૬ તા. ૦૫ નવેમ્બર, ૨૦૧૪	૭.૭૩	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૪-૧૫/૧૦૪૧૯૮૧ તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫	૯.૧૯	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૪-૧૫/૧૦૫૫૩૬૦ તા. ૨૫ માર્ચ, ૨૦૧૫	૨૨.૭૧	૦.૧૦
		નં. યુકે/પીઆરઓટી/ટાટા/લોન/૧૫-૧૬/૧૩૫૫૪૫ તા. ૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૫	૨૦.૮૯	૦.૧૦
	નં. યુકે/પીઆરઓટી/ટાટા/લોન/૧૫-૧૬/૧૧૬૮૭૭ તા. ૧૯ માર્ચ, ૨૦૧૬	૨૧.૫૯	૦.૧૦	

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજૂરીનું વર્ષ	મંજૂરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૫-૧૬/૧૧૭૨૩૯૨ તા. ૩૦ માર્ચ, ૨૦૧૬	૧૯.૫૩	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૫-૧૬/૧૨૨૪૫૯૮ તા. ૩ સપ્ટે., ૨૦૧૬	૧૭.૦૬	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૬-૧૭/૧૨૪૩૫૨૮ તા. ૨૫ ઓક્ટો, ૨૦૧૬	૮.૦૯	૦.૧૦
		નં. આઈસી/આઈએનસી/ટાટા/લોન/૧૬-૧૭/ટૂ. નં. ૮૩ તા. ૨૯ માર્ચ, ૨૦૧૭	૧૪.૩૪	૦.૧૦
કુલ			૫૮૧.૦૦	
ગુજરાત ઔદ્યોગિક મૂડી- રોકાણ નિગમ લિમિટેડ				
ગુજરાત ઔદ્યોગિક મૂડી- રોકાણ નિગમ લિમિટેડ	૨૦૧૦-૧૧	નં.આઈસી/આઈએનસી/૩જી ભંડોળ/લોન/૫૨૨૮૪૭ તા. ૨૫ માર્ચ, ૨૦૧૧	૫.૦૦	આઈએમડી
	૨૦૧૧-૧૨	નં. આઈસી/આઈએનસી/૩જી ભંડોળ/લોન/૬૭૮૮૨૮ તા. ૨૮ માર્ચ, ૨૦૧૨	૫૫.૫૦	ઠરાવ નં.
	૨૦૧૩-૧૪	(૧) નં. આઈસી/આઈએનસી/૩જી ભંડોળ/લોન/૮૩૬૬૫૭ તા. ૨ જુલાઈ, ૨૦૧૩	૯.૭૫	બીજેટી/૧૦/
		(૨) નં. આઈસી/આઈએનસી/૩જી ભંડોળ/લોન/૯૧૫૦૫૭ તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૪	૯.૮૮	૨૦૧૦/ ૧૪૮૨૯૨ પી. (૧) તા.૬માર્ચ ૨૦૧૨ વ્યાજ મુક્ત લોન
કુલ			૮૦.૧૩	
ગુજરાત રાજ્ય જમીન વિકાસ નિગમ લિમિટેડ				
ગુજરાત રાજ્ય જમીન વિકાસ નિગમ લિમિટેડ	૧૯૭૮	કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૦.૧૬	૧૨.૫૦
	૧૯૮૦	એસસીએસ -૧૧૮૦-૬૪૩-ક- તા.૨૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૮૦	૦.૩૫	૧૨.૫૦
	૧૯૮૨	એસસીએસ -૪૨૮૨-૩૨૬૯-ક-૪ તા.૮ ડિસેમ્બર, ૧૯૮૨	૧.૦૦	૧૨.૫૦
		કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૦.૩૩	૧૨.૫૦
		કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૦.૦૪	૧૨.૫૦
		કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૦.૦૩	૧૨.૫૦
		કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૦.૦૩	૧૨.૫૦
	૧૯૮૩	કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૨.૨૧	૧૨.૫૦
		કૃષિ વિભાગમાંથી અસ્કયામત તબદીલી	૦.૦૧	૧૨.૫૦
	૧૯૮૮	જેએસવાય -૩૩૮૬/૩૭૬૧-ક-૪ તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૮૮	૦.૧૯	૧૨.૫૦
જેએસવાય -૩૩૮૬/૩૭૬૧-ક-૪ તા. ૨૩ માર્ચ, ૧૯૮૮		૦.૦૬	૧૨.૫૦	
ગુજરાત રાજ્ય જમીન વિકાસ નિગમ લિમિટેડ	૧૯૮૮	જેએસવાય -૩૩૮૭/૨૪૩૫-ક-૪ તા. ૨૦ મે, ૧૯૮૮	૦.૧૨	૧૨.૫૦
		જેએસવાય -૩૩૮૭/૨૪૩૫-ક-૪ તા. ૨૦ મે, ૧૯૮૮	૦.૦૬	૧૨.૫૦
	૧૯૮૯	જેએસવાય -૩૩૮૭/૨૪૩૫-ક-૪ તા. ૨૭ માર્ચ, ૧૯૮૮	૦.૦૬	૧૨.૫૦
		જેએસવાય -૩૩૮૮/૨૪૬૩-ક-૪ તા. ૨૨ મે, ૧૯૮૮	૦.૧૪	૧૨.૫૦
		જેએસવાય -૩૩૮૮/૨૪૬૩-ક-૪ તા. ૨૯ ઓગસ્ટ, ૧૯૮૯	૦.૦૭	૧૨.૫૦
	૧૯૯૦	જેએસવાય -૩૩૮૮/૨૪૩૫-ક-૪ તા. ૧૯ જુન, ૧૯૯૦	૦.૦૭	૧૨.૫૦
		જેએસવાય -૩૩૮૮/૨૪૬૩-ક-૪ તા. ૧૯ જુન, ૧૯૯૦	૦.૧૨	૧૨.૫૦
		જેએસવાય -૩૩૮૯/૨૧૯૨-ક-૪ તા. ૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૦	૦.૧૨	૧૨.૫૦
	૧૯૯૧	જેએસવાય -૩૩૮૯/૨૧૯૨-ક-૪ તા. ૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૧	૦.૧૨	૧૨.૫૦
		જેએસવાય -૩૩૯૦/૨૫૬૬-ક-૪ તા. ૩ જુન, ૧૯૯૧	૦.૨૬	૧૨.૫૦
૧૯૯૨	જેવીએન -૩૩૯૦/૨૫૬૬-ક-૪ તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૨	૦.૨૬	૧૨.૫૦	

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજૂરીનું વર્ષ	મંજૂરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫
		જેવીએન - ૩૩૯૦/૨૫૬૬-ક-૪ તા. ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૨	૦.૨૦	૧૨.૫૦
	૧૯૯૩	જેવીએન - ૧૨૯૧/૨૩૫૭-ક-૪ તા. ૫ જાન્યુઆરી, ૧૯૯૩	૦.૩૫	૧૨.૫૦
		જેવીએન - ૧૨૯૧/૨૩૫૭-ક-૪ તા. ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૩	૦.૨૨	૧૨.૫૦
	૧૯૯૪	જેએસવાય - ૧૨૯૨/૨૦૨૯-ક-૪ તા. ૩૦ માર્ચ, ૧૯૯૪	૦.૪૦	૧૨.૫૦
ગુજરાત રાજ્ય જમીન વિકાસ નિગમ લિમિટેડ	૧૯૯૫	જેએસવાય - ૧૨૯૩/૩૦૯૯-ક-૪ તા. ૦૨ માર્ચ, ૧૯૯૫	૦.૫૭	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૨૯૨/૩૦૯૯-ક-૪ તા. ૨૯ માર્ચ, ૧૯૯૫	૦.૧૮	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૪/૨૨૯૪-ક-૪ તા. ૧૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૪	૦.૨૫	૧૨.૫૦
	૧૯૯૬	જેએસવાય - ૧૦૯૪/૨૨૯૪-ક-૪ તા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૬	૦.૫૮	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૫/૨૬૦૧-ક-૪ તા. ૨૦ જુન, ૧૯૯૬	૦.૨૫	૧૨.૫૦
	૧૯૯૭	જેએસવાય - ૧૦૯૫/૨૬૦૧-ક-૪ તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૭	૦.૪૯	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૫/૨૬૦૧-ક-૪ તા. ૨૭ માર્ચ, ૧૯૯૭	૦.૪૫	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૬/૨૪૯૦-ક-૪ તા. ૨૧ નવેમ્બર, ૧૯૯૭	૦.૩૯	૧૨.૫૦
	૧૯૯૮	જેએસવાય - ૧૦૯૬/૨૪૦૧-ક-૪ તા. ૨૧ નવેમ્બર, ૧૯૯૭	૦.૪૮	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૬/૨૪૧૦-ક-૪ તા. ૧૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૮	૦.૨૫	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૬/૨૪૧૦-ક-૪ તા. ૧૭ માર્ચ, ૧૯૯૮	૦.૧૪	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૭/૧૯૬૨-ક-૪ તા. ૦૪ જુલાઈ, ૧૯૯૮	૦.૩૦	૧૨.૫૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૭/૧૯૬૨-ક-૪ તા. ૦૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૮	૧.૦૦	૧૨.૫૦
	૧૯૯૯	જેએસવાય - ૧૦૯૭/૧૯૬૨-ક-૪ તા. ૩૧ માર્ચ, ૧૯૯૯	૦.૩૭	૧૦
		જેએસવાય - ૧૦૯૮/૩૩૬૬-ક-૪ તા. ૦૬ જુલાઈ, ૧૯૯૯	૦.૬૯	૧૦
જેએસવાય - ૧૦૯૮/૩૩૬૬-ક-૪ તા. ૧૮ નવેમ્બર, ૧૯૯૯		૦.૬૯	૧૦	

પત્રક નં. ૭- સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલ લોન અને પેશગીઓ અંગેનું પત્રક (ચાલુ)

(રૂંકોડમાં)

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજુરીનું વર્ષ	મંજુરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં	
૧	૨	૩	૪	૫	
ગુજરાત રાજ્ય જમીન વિકાસ નિગમ લિમિટેડ	૨૦૦૦	જેએસવાય -૧૦૯૯/૨૫૬૫-ક-૪ તા. ૧૮ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૦	૦.૩૪	૧૦	
	૨૦૦૧	જેએસવાય -૧૦૯૯/૨૫૬૫-ક-૪ તા. ૦૫ જાન્યુઆરી, ૨૦૦૧	૦.૧૫	૧૦	
		જેએસવાય -૧૦૯૯/૨૫૬૫-ક-૪ તા. ૨૮ માર્ચ, ૨૦૦૧	૦.૧૦	૧૦	
		જેએસવાય -૧૦૯૯/૨૫૬૫-ક-૪ તા. માર્ચ, ૨૦૦૧	૦.૬૩	૧૦	
	૨૦૦૨	જેએસવાય -૧૦-૨૦૦૦-૯૧૨-ક-૪ તા. ૬ નવેમ્બર, ૨૦૦૧	૦.૬૭	૧૦	
		કુલ	૧૫.૯૨		
ગુજરાત ગ્રામીણ આવાસન બોર્ડ	૧૯૮૫	આરએચબી-૩૦૮૫-જે-૧ તા. ૯ ઓગસ્ટ, ૧૯૮૫	૦.૪૫	૫.૦૦	
	૧૯૮૬	આરએચબી-૧૦૮૫-૭૨૦૬-જે-૧ તા. ૧૮ જાન્યુ., ૧૯૮૬	૧.૦૪	૯.૫૦	
		આરએચબી-૩૦૮૫-જે-૧ તા. ૧૩ માર્ચ, ૧૯૮૬	૦.૨૦	૫.૦૦	
		આરએચબી-૩૦૮૬-૪૨૦૯-જે તા. ૩ ઓક્ટો., ૧૯૮૬	૦.૦૫	૯.૫૦	
	૧૯૮૭	આરએચબી-૧૦૮૭-૫૯૨૨-જે-૧ તા. ૧૭ ડિસે. ૧૯૮૭	૧.૩૦	૯.૭૫	
	૧૯૮૮	આરએચબી-૧૦૮૮-૧૨૦૦-જે તા. ૩૧ માર્ચ ૧૯૮૮	૦.૫૫	૧૦.૨૫	
		બીજેટી-૧૦૮૭-૪૪૦૪-જે-૧ તા. ૨૪ માર્ચ ૧૯૮૮	૧.૧૫	૧૧.૦૦	
	૧૯૯૭	આરએચબી-૧૧૯૭-૪૫૦-ક તા. ૨૭મી માર્ચ ૧૯૯૭	૦.૭૭	૧૧.૦૦	
	ગુજરાત ગ્રામીણ આવાસન બોર્ડ	૧૯૯૦	આરએચબી-૧૦૮૯-૫૩૫-૪ તા. ૨૩મી ઓગસ્ટ, ૧૯૯૦	૦.૪૧	૧૧.૦૦
		૧૯૯૪	એલઆઈસી-આરએચબી-૧૧૯૯-૨૦-૪ તા. ૩૦ ઓગસ્ટ ૧૯૯૪	૧.૦૮	૧૩.૦૦
		આરએચબી-૧૧૯૯-૧૦૫૨-૫ તા. ૧૭ ફેબ્રુઆરી ૧૯૯૪	૦.૧૪	૧૩.૦૦	
૧૯૯૬		આરએચબી-૧૦૯૫-૧૭૩૮-૫ તા. ૨૩મી ફેબ્રુ., ૧૯૯૬	૦.૯૨	૧૧.૦૦	
		આરએચબી-૨૭૨-૫ તા. ૩૦મી માર્ચ, ૧૯૯૬	૦.૬૩	૧૩.૦૦	
		આરએચબી-૧૦૯૬-૪૯૯-૫ તા. ૨૯ માર્ચ, ૧૯૯૬	૦.૨૩	૧૩.૦૦	
		આરએચબી-એલઆઈસી-૧૦૯૫ ભારત સરકાર- ૨૯(૪) તા. ૩૦ માર્ચ, ૧૯૯૬	૦.૩૦	૧૩.૦૦	
		આરએચબી-૧૧૯૬-૮૨૫-૫ તા. ૯ જુલાઈ, ૧૯૯૬	૦.૧૫	૧૩.૦૦	
૧૯૯૭		આરએચબી-૧૧૯૭-૪૬૦-૨ તા. ૩૧મી માર્ચ ૧૯૯૭	૦.૦૭	૧૩.૦૦	
૧૯૯૯		આરએચબી-૧૧૯૮-૫૩૭-એન તા. ૧૫ ફેબ્રુઆરી ૧૯૯૯	૦.૧૬	૧૩.૦૦	
	આરએચબી-૧૧૯૮-૮૦૨-વી તા. ૯ ફેબ્રુઆરી ૧૯૯૯	૦.૨૩	૧૩.૦૦		
	આરએચબી-૧૧૯૮-૪૭૪-વી તા. ૮ ફેબ્રુઆરી ૧૯૯૯	૦.૧૯	૧૩.૦૦		
		સરવાળો	૧૦.૦૨		
ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ	૨૦૧૬-૧૭	એસટીસી-૧૦૨૦૧૫/૧૯૧૨/પોર્ટ-૧ ઘ તા. ૩-૬-૨૦૧૬	૨૪.૩૨	૧૧.૫૦	
		એસટીસી-૧૦૨૦૧૫/૧૯૧૨/પોર્ટ-૧ ઘ તા. ૧૯-૬-૨૦૧૬	૫.૧૮	૧૧.૫૦	
		એસટીસી-૧૦૨૦૧૫/૧૯૧૨/પોર્ટ-૧ ઘ તા. ૨૨-૧૨-૨૦૧૬	૨૪.૩૨	૧૧.૫૦	
		એસટીસી-૧૦૨૦૧૫/૧૯૧૨/પોર્ટ-૧ ઘ તા. ૧૯-૬-૨૦૧૬	૫.૧૮	૧૧.૫૦	

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજૂરીનું વર્ષ	મંજૂરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫
		એસટીસી-૧૦૨૦૧૫/૧૯૧૨/પોઈ-૧ ઘ તા. ૨૨-૧૨-૨૦૧૬	૨૦	૧૧.૫૦
		એસટીસી-૧૦૨૦૧૫/૧૯૧૨/પોઈ-૧ ઘ તા. ૨૨-૧૨-૨૦૧૬	૫.૪૪	૧૧.૫૦
		સરવાળો	૮૪.૪૪	
ગાંધીનગર રેલવે/શહેરી વિકાસ નિગમ લિમિટેડ	૨૦૧૮-૧૯	યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૮-૧૯/૧૪૮૧૫૩૫ તા.	૧૩.૨૬	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૮-૧૯/૧૫૦૯૦૩૧ તા	૯.૫૯	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૮-૧૯/૧૫૧૮૬૫૯ તા	૩.૯૫	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૮-૧૯/૧૫૧૮૬૪ તા	૩.૦૨	કંઈ નહિ
		સરવાળો	૨૯.૮૨	
	૨૦૧૯-૨૦	યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૮-૧૯/૧૫૪૦ તા	૩.૬૬	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૯-૨૦/૧૫૮૩૦૧૨	૩.૨૬	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ / ૧૯-૨૦ /૧૫૮૩૦૧૮	૩.૬૬	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ / ૧૯-૨૦ /૧૬૦૯૧૯૩	૧.૩૭	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ / ૧૯-૨૦ /૧૬૦૯૨૨૯	૦.૬૧	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ / ૧૯-૨૦ /૧૬૨૭૧૫૦	૦.૪૯	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ / ૧૯-૨૦ /ટીઆર ૨૦	૨.૨૯	કંઈ નહિ
		સરવાળો	૧૫.૩૪	
	૨૦૨૦-૨૧	યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૧૯-૨૦/ટીઆર ૧૯	૧૩૦.૫૩	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૨૦-૨૧/૧૬૪૮૯૫૦	૩૫.૦૪	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૨૦-૨૧/૧૬૬૬૨૦૯	૫૩.૧૩	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૨૦-૨૧/૧૬૭૯૧૫૬૨	૫૭.૦૮	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૨૦-૨૧/૧૭૦૧૬૮૬	૬૫.૦૧	કંઈ નહિ
		યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૨૦-૨૧/૧૭૦૯૫૫૨	૩૮.૦૦	કંઈ નહિ
		સરવાળો	૩૭૮.૭૯	
	૨૦૨૨-૨૩	યુકે/ઈફ્ફા/અનુદાન/ગ૩ડ /૨૦૨૦-૨૧	૦.૦૧	કંઈ નહિ
		સરવાળો	૦.૦૧	
ગુજરાત સફાઈ વિકાસ નિગમ લિમિટેડ, ગાંધીનગર	૨૦૧૬-૧૭	એજેકે/છ-૫/૧૬૪/૨૦૧૭/૧૦૭૬-૮૪ તા. ૨૯-૩-૨૦૧૭	૬.૨૬	વ્યાજ દર જુદી જુદી યોજનાઓ અનુસાર છે.
	૨૦૧૭-૧૮	એજેકે/છ-૫/૧૭૮/૨૦૧૮/૧૬૩૬-૪૨, તા. ૨૯-૩-૨૦૧૭	૧૦.૦૦	
	૨૦૧૮-૧૯	એજેકે/છ-૫/૧૬૪/૨૦૧૮/૫૮૪૬-૫૨ તા. ૪-૬-૨૦૧૮	૩.૭૫	
		એજેકે/છ-૫/૧૮૩/૨૦૧૮/૬૮૮૬-૯૨ તા. ૨૪-૧૦- ૨૦૧૮	૧.૧૫	
		એજેકે/છ-૫/૧૮૩/૨૦૧૮/૧૦૧૩-૧૯ તા. ૪-૨-૨૦૧૯	૨.૭૧	
		એજેકે/છ-૫/૧૮૩/૨૦૧૮/૧૨૯૪-૯૯ તા. ૨૦-૦૨- ૨૦૧૯	૨.૩૯	

લોન લેનાર સંસ્થા	મંજુરીનું વર્ષ	મંજુરી હુકમ નં.	રકમ	વ્યાજનો દર ટકાવારીમાં
૧	૨	૩	૪	૫
	૨૦૧૯-૨૦	એજેકે/છ-૫/૨૦૧૯/૬૦૪૪-૫૦ તા. ૯-૧૦-૨૦૧૯	૫.૦૦	
		એજેકે/છ-૫/૨૦૨૦/૧૬૪-૧૭૦ તા. ૯-૧-૨૦૨૦	૫.૦૦	
	૨૦૨૦-૨૧	એજેકે/છ-૫/૨૦૨૦/૭૨૩૬-૭૨૪૨ તા. ૩-૧૨-૨૦૨૦	૧૦.૦૦	
	૨૦૨૧-૨૨	એજેકે/છ-૫/૨૦૨૧/૪૨૫૩-૪૨૫૯ તા. ૨૯-૯-૨૦૨૧	૫.૦૦	
		એજેકે/છ-૫/૨૦૨૨/૬૬૭-૬૭૩ તા. ૨૧-૧-૨૦૨૨	૪.૭૧	
	૨૦૨૨-૨૩	એજેકે/છ-૫/૨૦૨૨/૩૮૦૮-૩૮૧૪ તા. ૨૯-૬-૨૦૨૨	૫.૦૦	
		એજેકે/છ-૫/૨૦૨૩/૧૨૪૧-૪૭ તા. ૧૫-૩-૨૦૨૩	૫.૦૦	
	૨૦૨૩-૨૪	એજેકે/છ-૫/૨૦૨૩/૧૨૪૧-૪૭ તા. ૧૨-૦૨-૨૦૨૪	૨૦.૦૦	
	૨૦૨૪-૨૫	એજેકે/૫/અનુદાન વિતરણ/૨૪-૨૫/૭૦૧૩-૭૦૧૯ તા.૨૬/૧૨/૨૪	૨૦.૦૦	
			સરવાળો ૧૦૫.૯૭	

પત્રક નં. ૭ સરકારે આપેલી લોન અને પેશગીઓનું પત્રક (ચાલુ)

વિભાગ-૨ લોન અને પેશગીઓની સંક્ષિપ્ત નોંધ : સેક્ટરવાર

ક્ષેત્ર	૧લી એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના રોજ મુજબ સિલક	વર્ષ દરમિયાન ચુકવણી	વર્ષ દરમિયાન પરત ચુકવણી	માંડવાળ ક્ષેત્રી લોન અને પેશગીઓ	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ સિલક (૨ + ૩) - (૪ + ૫)	વર્ષ દરમિયાન વધારો (+) ઘટાડો (-) (૬- ૨)	બાકીમાં વ્યાજ ચુકવણી
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮
સામાન્ય સેવાઓ							
વૈદ્યાનિક નિગમો	૧૧.૫૧	-	-	-	૧૧.૫૧	-	-
સરવાળો - સામાન્ય સેવાઓ	૧૧.૫૧	-	-	-	૧૧.૫૧	-	-
સામાજિક સેવાઓ							
સહકારી મંડળીઓ / સહકારી નિગમો/ બેંકો	૦.૦૮	..	-	-	૦.૦૮	..	-
આવાસન બોર્ડ	૧૭૩.૩૯	૧.૧૭	૦.૫૦	-	૧૭૪.૦૬	૦.૬૭	-
નગરપાલિકા-નગર પરિષદ- મહાનગર પાલિકા	૨૬૯.૩૩	૫૧.૨૮	--	-	૩૨૦.૬૧	૫૧.૨૮	-
અન્ય	૪,૪૯૦.૮૨	૧,૦૪૫.૦૧	૩૯.૧૨	-	૫,૪૯૬.૭૫	૧,૦૦૫.૮૯	-
પંચાયત રાજ સંસ્થાઓ	૯.૦૩	૧૦૪.૯૨	-	-	૧૧૩.૯૫	૧૦૪.૯૨	-
રાજ્ય આવાસન નિગમ	૩.૧૯	-	-	-	૩.૧૯	..	-
વૈદ્યાનિક નિગમો	૨,૪૨૪.૧૧	૭૫૬.૪૬	૧૩૩.૪૫	--	૩,૦૪૭.૧૨	૬૨૩.૦૧	-
યુનિવર્સિટી / શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ	૨.૮૯	..	-	-	૨.૮૯	..	-
શહેરી વિકાસ સત્તા મંડળ	૭૯૫.૪૧	૧,૧૮૦.૦૯	-	--	૧,૯૭૫.૫૦	૧,૧૮૦.૦૯	-
સરવાળો- સામાજિક સેવાઓ	૮,૧૬૮.૨૫૩	૧,૩૮૮.૯૩	૧૭૩.૦૭	--	૧૧,૧૩૪.૧૧	૨,૯૬૫.૮૬	-
આર્થિક સેવાઓ							
સહકારી મંડળીઓ-સહકારી નિગમો/બેંકો	૧૧૫.૧૭	..	૦.૦૪	--	૧૧૫.૧૩	(-)૦.૦૪	-
અન્ય	૨,૨૩૪.૨૯	૮૬.૮૭	૧૧૫.૩૦	-	૨,૨૦૫.૮૬	(-)૨૮.૪૩	-
વૈદ્યાનિક નિગમો	૪,૭૯૫.૭૮	૨૦૮.૭૯	૭૨૮.૪૯	--	૪,૨૭૬.૦૮	(-)૫૧૯.૭૦	-
શહેરી વિકાસ સત્તાતંત્ર	૨.૧૩	..	--	--	૨.૧૩	-	-
સરવાળો-આર્થિક સેવાઓ	૭,૧૪૭.૩૭	૨૯૫.૬૬	૮૪૩.૮૩	--	૬૫૯૯.૨૦	(-)૫૪૮.૧૭	-
પ્રકીર્ણ હેતુઓ માટે લોન							
પ્રકીર્ણ હેતુ માટે લોન	૨૪૬.૩૨	૧૦૧.૪૮	૪૧.૧૯	..	૩૦૬.૬૧	૬૦.૨૯	-
સરવાળો- પ્રકીર્ણ હેતુ માટે લોન	૨૪૬.૩૨	૧૦૧.૪૮	૪૧.૧૯	..	૩૦૬.૬૧	૬૦.૨૯	-
સરકારી કર્મચારીઓને લોન							
સરકારી કર્મચારીઓ	૮૦.૪૧	૧૫.૬૪	૧૪.૧૧	--	૮૧.૯૪	૧.૫૩	--
સરવાળો - સરકારી કર્મચારીઓને લોન	૮૦.૪૧	૧૫.૬૪	૧૪.૧૧	--	૮૧.૯૪	૧.૫૩	--
સરવાળો- લોન અને પેશગીઓ	૧૫,૬૫૩.૮૬૩	૩,૫૫૧.૭૧	૧,૦૭૨.૨૦	-	૧૮,૧૩૩.૩૭	૨,૪૭૯.૫૧	-

વિભાગ-૩ : લોન લેનાર જૂથ પાસેથી પરત ચુકવણીની ચઢત બાકીની સંક્ષિપ્ત નોંધ

(રૂકરોડમાં)

લોન લેનાર જૂથો	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ બાકી રકમ			બાકી સંબંધિત અગાઉનો સમયગાળો	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ જૂથ સામેની કુલ બાકી લોન
	મુદ્દલ	વ્યાજ	સરવાળો		
૧	૨	૩	૪	૫	૬
ગુજરાત રાજ્ય બાંધકામ નિગમ લિ.	૯.૨૬	૨૨.૨૨	૩૧.૪૮	(*)	૩૧.૪૮
ગુજરાત ઔદ્યોગિક મૂડી-રોકાણ નિગમ	૮૦.૧૩	(**)	૮૦.૧૩	૨૦૧૧-૨૦૧૨	૮૦.૧૩
ગુજરાત રાજ્ય મૂડી-રોકાણ લિ.	૮૨૫.૦૦	(**)	૮૨૫.૦૦	૨૦૧૧-૨૦૧૨	૮૨૫.૦૦
ગુજરાત મત્સ્ય ઉદ્યોગ વિકાસ નિગમ લિ.	૨.૨૯	(**)	૨.૨૯	૨૦૦૮-૨૦૦૯	૨.૨૯
ગુજરાત રાજ્ય હાથસાળ અને હસ્તકલા વિકાસ નિગમ લિ.	૧૧.૬૬	૩૪.૦૪	૪૫.૬૯	૨૦૦૬-૨૦૦૭	૪૫.૬૯
પશ્ચિમ ગુજરાત વીજ કંપની લિ.	૨૦૪.૬૦	(*)	૨૦૪.૬૦	(*)	૨૦૪.૬૦
દક્ષિણ ગુજરાત વીજ કંપની લિ.	૨૬.૨૭	(*)	૨૬.૨૭	(*)	૨૬.૨૭
ગુજરાત રાજ્ય જમીન વિકાસ લિ.	૧૫.૯૨	૫૫.૬૨	૭૧.૫૪	૧૯૭૮-૭૯	૭૧.૫૪
અલકોક એશડાઉન (ગુજરાત લિ.)	૧૩૩.૫૦	૧૯.૬૯ ૦.૦૦	૧૫૩.૧૯	૨૦૧૩-૨૦૧૪	૧૫૩.૧૯
ગુજરાત રાજ્ય નાણા નિગમ	૬૨૧.૩૭	૧,૬૩૦.૨ ૩	૨,૨૫૧.૬૦	૨૦૦૪-૨૦૦૫	૨૨૫૧.૬૦
ઉત્તર ગુજરાત વીજ નિગમ લિ.	૬૧.૩૨	(*)	૬૧.૩૨	(*)	૬૧.૩૨
ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ લિ.	૨૫૬.૮૪	(*)	૨૫૬.૮૪	૨૦૧૩-૧૪	૨૫૬.૮૪
ગુજરાત જળસંસાધન વિકાસ નિગમ લિમિ.	૩૧.૯૬	૧૩૪.૩૬	૧૬૬.૩૩	૧૯૯૭-૯૮	૧૬૬.૩૩

(*) માહિતી રાહમાં.

(**) વ્યાજ મુક્ત લોન.

પત્રક નં. ૮ સરકારના રોકાણોનું પત્રક

વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૫ માટે અલગ અલગ સંસ્થાઓનાં શેર-મૂડી અને ઋણપત્રોમાં સરકારી મૂડી-રોકાણનો તુલનાત્મક અહેવાલ (₹કરોડમાં)

સંસ્થાનું નામ	૨૦૨૪-૨૦૨૫			૨૦૨૩-૨૪		
	સંસ્થાઓની સંખ્યા	વર્ષના અંતે રોકાણ	વર્ષ દરમિયાન મેળવેલ લાભાંશ/વ્યાજ	સંસ્થાઓની સંખ્યા	વર્ષના અંતે રોકાણ	વર્ષ દરમિયાન મેળવેલ લાભાંશ/વ્યાજ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
૧. વૈદ્યાનિક નિગમો	૭	૮,૧૬૮.૯૭	૦.૦૩	૭	૬,૪૬૧.૬૦	..
૨. ગ્રામીણ બેંકો	૫	૧૪.૨૬	..	૫	૧૪.૨૬	..
૩. સરકારી કંપનીઓ	૬૫	૧,૩૪,૬૧૨.૯૨	૨,૩૫૯.૭૬	૬૫	૧,૨૭,૭૮૨.૫૦	૭૧૪.૬૭
૪. નગરપાલિકા બંદર ટ્રસ્ટો	૧	(એ)	..	૧	(એ)	..
૫. સહકારી સંસ્થાઓ અને સ્થાનિક મંડળો	૨૦૦૫	૪૩૦.૩૮	૧.૨૭	૨૦૦૫	૪૨૦.૨૪	૧.૨૭
૬. અન્ય સંયુક્ત સ્ટોક કંપનીઓ અને ભાગીદારીઓ	૩૯	૭૫.૫૯	૩૫.૩૭	૩૮	૭૫.૫૯	૪૧.૨૩
કુલ	૨૧૨૨	૧,૪૩,૩૦૨.૧૨	૨,૩૯૬.૪૩	૨૧૨૧	૧,૩૪,૭૫૪.૧૯	૭૫૭.૧૭

(સ્ત્રોત: ગુજરાત સરકાર)

(ક) મૂડી રોકાણ ₹૦.૦૩ લાખ છે.

પત્રક નં. ૯ સરકારે આપેલી બાંચઘરીનું પત્રક

ક. બાંચઘરીની સેક્ટરવાર વિગતો :

ક્રમ નં.	ક્ષેત્ર(બાંચઘરીની સંખ્યા કોંસમાં આપી છે)	વર્ષ દરમિયાન બાંચઘરી આપેલી અધિકતમ રકમ	વર્ષની શરૂઆતમાં બાકી	વર્ષ દરમિયાન ઉમેરો	વર્ષ(કાઠી નાંખવામાં આવેલી સિવાય દરમિયાન બાદ	વર્ષ દરમિયાન કાઠી નાંખવામાં આવેલી		વર્ષના અંતે બાકી	બાંચઘરી કમિશન અથવા ફી		અન્ય સાધન-સામગ્રી/વિગતો
						પૂરી કરવામાં આવેલી	પૂરી ન કરવામાં આવેલી		મળવાપાત્ર	મળેલી	
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	
(₹કરોડમાં)											
૧	વીજળી (૫)	૨,૧૯૯.૦૭	૩૪૮.૧૯	(ક)	(ખ)	-	-	૩૪૮.૧૯	-	-	-
૨	અન્ય આધાર માળખું (૨૨)	૭૫૬.૧૮	૭૦૮.૭૩	-	૪૧.૭૭	-	-	૬૬૬.૯૬	-	-	-
૩	સહકારી (૨૨૬)	૧,૦૭૯.૩૪	૫૭.૨૪	-	-	-	-	૫૭.૨૪	-	-	-
૪	સિંચાઈ (૧)	૫,૧૬૩.૭૩	૧૫.૩૩	-	-	-	-	૧૫.૩૩	-	૦.૧૫	-
૫	શહેરી વિકાસ અને આવાસન (૧૧)	૩૩૫.૬૫	૩૩૩.૭૩	-	૦.૫૧	-	-	૩૩૩.૨૨	-	-	-
	સરવાળો ...	૯,૫૩૩.૯૭	૧,૪૬૩.૨૨(#)	(ક)	૯.૮૯(ખ)			૧,૪૨૦.૯૪(#)	(@)	૦.૧૫	

(સ્ત્રોત: ગુજરાત સરકાર)

(*) મુદ્દલ અને વ્યાજની અલગ-અલગ વિગતો રાહમાં છે.

(#) વ્યાજની રકમનો સમાવેશ થાય છે.

(ક) ₹૧,૦૦૦ની ગેરંટી ગુજરાત સરકાર દ્વારા ઓએનજીસી વતી આપવામાં આવેલ છે.

(ખ) ₹૧,૦૦૦ની ગેરંટી ગુજરાત સરકાર દ્વારા ઓએનજીસી વતી રદ કરવામાં આવેલ છે.

(@) વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે બજેટ અંદાજો નથી.

પત્રક નં.૧૦ સરકારે આપેલા સહાયક અનુદાનોનું પત્રક

(૧) રોકડમાં ચૂકવવામાં આવેલું અનુદાન

(₹ કરોડમાં)

અનુદાન લેનાર સંસ્થાઓ	છૂટું કરવામાં આવેલ અનુદાન				મૂડી અસ્કયામતો ઉભી કરવા માટેનું અનુદાન			
	૨૦૨૪-૨૫		૨૦૨૩-૨૪		૨૦૨૪-૨૫		૨૦૨૩-૨૪	
	રાજ્ય ભંડોળ ખર્ચ(ક)	કેન્દ્રીય સહાય (કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના અને અંગભૂત યોજના સહિત)(ખ)	સરવાળો (ક) અને (ખ)	રાજ્ય ભંડોળ અને કેન્દ્રીય સહાય (કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના અને અંગભૂત યોજના સહિત)નો સરવાળો	રાજ્ય ભંડોળ ખર્ચ(ક)	કેન્દ્રીય સહાય (કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના અને અંગભૂત યોજના સહિત)(ખ)	સરવાળો (ક) અને (ખ)	રાજ્ય ભંડોળ અને કેન્દ્રીય સહાય (કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના અને અંગભૂત યોજના સહિત)નો સરવાળો
૧					૩			
૧. પંચાયતીરાજ સંસ્થાઓ	૪૨,૪૨૧.૪૮	૫,૧૯૮.૬૮	૪૭,૬૨૦.૧૬	૩૩,૧૫૫.૫૪	૪૧.૮૦	૨,૩૮૭.૮૪	૨,૪૨૯.૨૪	૧,૯૯૯.૫૦
(૧) જિલ્લા પરિષદ (પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓ)	૩૪,૭૦૨.૬૯	૩,૦૮૧.૩૯	૩૭,૭૮૪.૦૮	૧૨,૧૯૦.૮૨	૪૧.૪૦	૨,૩૮૭.૮૪	૨,૪૨૯.૬૪	૧,૯૯૫.૮૩
(૨) પંચાયત સમિતિઓ	૧,૪૫૮.૦૧	૯૮.૯૦	૧,૫૫૬.૯૧	૧૭,૯૭૭.૮૯	૦.૪૦	--	૦.૪૦	૧.૮૮
(૩) ગ્રામ પંચાયતો	૬,૨૬૦.૭૮	૨,૦૧૮.૩૯	૮,૨૭૯.૧૭	૨,૯૮૬.૮૩	..	--	--	૧.૭૯
૨. શહેરી સ્થાનિક સંસ્થાઓ	૮,૭૧૫.૮૬	૧,૬૦૮.૪૯	૧૦,૩૨૪.૩૫	૧૦,૪૧૨.૨૯	૧,૮૭૬.૦૪	૧,૪૫૧.૫૯	૩,૩૨૭.૬૪	૨,૨૧૮.૩૧
(૧) મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનો	૪,૬૯૪.૩૬	૧,૨૬૫.૯૧	૫,૯૬૦.૨૭	૭,૪૭૦.૧૫	૧,૩૫૪.૪૭	૧,૧૫૫.૦૭	૨,૫૦૯.૫૪	૧,૬૬૦.૧૧
(૨) નગરપાલિકાઓ/નગર પરિષદો	૩,૮૭૦.૯૩	૩૨૫.૦૮	૪,૧૯૬.૦૨	૨,૦૬૫.૫૬	૫૨૦.૨૪	૨૯૨.૫૨	૮૧૨.૭૭	૫૫૨.૬૦
(૩) અન્ય	૧૫૦.૫૭	૧૭.૫૦	૧૬૮.૦૭	૮૭૬.૫૮	૧.૩૩	૪.૦૦	૫.૩૩	૫.૬૦
૩. જાહેર ક્ષેત્રના ઉપક્રમો	૮૨૩.૬૯	--	૮૨૩.૬૯	૧,૨૩૪.૩૮	--	--	--	--
(૧) સરકારી કંપનીઓ	૮૦૭.૩૫	--	૮૦૭.૩૫	૮૧૫.૯૦	--	--	--	--
(૨) વૈદ્યાનિક નિગમો	૧૫.૮૪	--	૧૫.૮૪	૩૮૯.૫૮	--	--	--	--
(૩) અન્ય સંયુક્ત સ્ટોક કંપનીઓ	૦.૫૦	--	૦.૫૦	૨૮.૯૦	--	--	--	--
૪. સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ	૬,૬૪૯. ૪૬	૧,૧૮૫. ૪૫	૭,૮૩૪. ૯૧	૭,૪૧૧. ૩૧	૧૮૯.૩૬	૨૫૩.૮૫	૪૪૩.૨૧	૩૨૩.૩૧
(૧) યુનિવર્સિટીઓ	૧,૫૨૭. ૨૨	૩.૩૯	૧,૫૩૦. ૬૧	૧,૯૪૪. ૯૮	..	..	..	..
(૨) વિકાસ સત્તાતંત્રો	૧,૧૭૪. ૪૬	૨૯૯. ૨૩	૧,૪૭૩. ૬૯	૨૧૫. ૨૫	૧૮૧. ૧૬	૨૫૩. ૮૫	૪૩૫. ૦૧	..
(૩) સહકારી સંસ્થાઓ	૭૫૨. ૮૮	૩૯. ૯૬	૭૯૨. ૮૪	૭૩. ૮૯	..	..	..	..
(૪) અન્ય	૩,૧૯૪. ૯૦	૮૪૨. ૮૭	૪,૦૩૭. ૭૭	૫,૧૭૭. ૧૯	૮. ૨૦	..	૮. ૨૦	૩૨૩. ૩૧
૫. બિન સરકારી સંગઠનો	૨,૮૭૬. ૯૫	૨. ૫૦	૨,૮૭૯. ૪૫	૨,૩૮૫. ૩૩	૦. ૫૦	..	૦. ૫૦	૦. ૭૫
બિન સરકારી સંગઠનો	૨,૮૭૬. ૯૫	૨. ૫૦	૨,૮૭૯. ૪૫	૨,૩૮૫. ૩૩	૦. ૫૦	..	૦. ૫૦	૦. ૭૫
૬. અન્ય	૧૩,૫૧૮. ૫૩	૨,૩૩૫. ૯૮	૧૫,૮૫૪. ૫૧	૨૭,૫૮૧. ૮૫	૪૦. ૩૯	..	૪૦. ૩૯	૧૩૩. ૨૭
અન્ય	૧૩,૫૧૮. ૫૩	૨,૩૩૫. ૯૮	૧૫,૮૫૪. ૫૧	૨૭,૫૮૧. ૮૫	૪૦. ૩૯	..	૪૦. ૩૯	૧૩૩. ૨૭
સરવાળો	૭૫,૦૦૫. ૯૭	૧૦,૩૩૧. ૧૦	૮૫,૩૩૭. ૦૭	૮૨,૧૮૦. ૭૦	૨,૧૪૮. ૦૯	૪,૦૯૩. ૨૮	૬,૨૪૧. ૩૮	૪,૬૭૫. ૧૪

પત્રક નં. ૧૦ સરકારે આપેલા સહાયક અનુદાનોનું પત્રક

(૨) વસ્તુના સ્વરૂપમાં આપવામાં આવેલું અનુદાન

(₹કરોડમાં)

અનુદાન લેનારનું નામ/પ્રકાર	કુલ મૂલ્ય	
	૨૦૨૪-૨૫	૨૦૨૩-૨૪
૧. પંચાયતી રાજ સંસ્થાઓ		
(૧) જિલ્લા પરિષદ (પંચાયતીરાજ સંસ્થાઓ)	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૨) પંચાયત સમિતિઓ	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૩) ગ્રામ પંચાયતો	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
૨. શહેર સ્થાનિક સંસ્થાઓ	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૧) મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનો	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૨) નગરપાલિકાઓ/નગર પરિષદો	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
૩. જાહેર ક્ષેત્ર ઉપક્રમો	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૧) સરકારી કંપનીઓ	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૨) વૈદ્યાનિક નિગમો		
૪. સ્વાયત્ત સંસ્થાઓ	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૧) યુનિવર્સિટીઓ	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૨) વિકાસ સત્તાતંત્રો	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
(૩) સહકારી સંસ્થાઓ	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
૫. બિન સરકારી સંગઠનો(એનજીઓ)	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
૬. અન્ય	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -
સરવાળો ...	- શૂન્ય -	- શૂન્ય -

રાજ્ય સરકારને કેન્દ્ર સરકાર તરફથી રૂ. ૧૩૨.૭૫ કરોડનું સહાયક અનુદાન વસ્તુના સ્વરૂપમાં મળેલ હતું.

પત્રક નં. ૧૧ મતપાત્ર અને બિન-મતપાત્ર ખર્ચનું પત્રક

(રૂકોડમાં)

વિગતો	ખરેખર ખર્ચના આંકડા					
	૨૦૨૪-૨૦૨૫			૨૦૨૩-૨૦૨૪		
	બિન-મતપાત્ર	મતપાત્ર	કુલ	બિન-મતપાત્ર	મતપાત્ર	કુલ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭
ખર્ચનાં સદર (મહેસૂલ હિસાબ)	૨૮,૩૩૧.૨૮	૧,૭૧,૨૮૦.૧૬	૧,૯૯,૬૧૧.૪૪	૨૭,૪૮૪.૮૪	૧,૬૧,૮૦૦.૮૬	૧,૮૯,૨૮૫.૭૦
ખર્ચનાં સદર (મૂડી હિસાબ)	૮૦.૪૩	૬૫,૩૪૭.૮૯	૬૫,૪૨૮.૩૨	૮૧.૩૯	૫૫,૫૯૭.૮૬	૫૫,૬૭૯.૨૫
જાહેર દેવાં હેઠળ ચુકવણી	૨૯,૧૨૫.૭૭	..	૨૯,૧૨૫.૭૭	૨૬,૧૩૬.૩૭	..	૨૬,૧૩૬.૩૭
લોન અને પેશગીઓ	..	૩,૫૫૧.૭૧	૩,૫૫૧.૭૧	..	૨,૬૬૬.૬૧	૨,૬૬૬.૬૧
આંતરરાજ્ય પતાવટ	..	..	..	..	..	..
સરવાળો	૫૭,૫૩૭.૪૮	૨,૪૦,૧૭૯.૭૬	૨,૯૭,૭૧૭.૨૪	૫૩,૭૦૨.૬૦	૨,૨૦,૦૬૫.૩૩	૨,૭૩,૭૬૭.૯૩
(ક) આંકડા નીચે મુજબ ગણવામાં આવ્યા છે.						
ચ- જાહેર દેવું						
રાજ્ય સરકારનું આંતરિક દેવું	૨૮,૨૬૦.૧૧	..	૨૮,૨૬૦.૧૧	૨૪,૯૫૯.૬૬	..	૨૪,૯૫૯.૬૬
કેન્દ્ર સરકાર તરફથી લોન અને પેશગીઓ	૮૬૫.૬૬	..	૮૬૫.૬૬	૧,૧૭૬.૭૧	--	૧૧૭૬.૭૧
છ- લોન અને પેશગીઓ (*)	--	૩૫૫૧.૭૧	૩૫૫૧.૭૧	--	૨૬૬૧.૬૧	૨૬૬૧.૬૧
ઝ- આકસ્મિક નિધિ ખાતે તબદીલી આકસ્મિક નિધિ ખાતે તબદીલી	--	--	--	--	--	--
સરવાળો	૨૯,૧૨૫.૭૭	૩,૫૫૧.૭૧	૩૨,૬૭૭.૪૮	૨૬,૧૩૬.૩૭	૨,૬૬૬.૬૧	૨૮,૮૦૨.૯૮

* પત્રક નં. ૧૮માં વધુ વિગતવાર હિસાબ આપેલો છે.

(૧) ૨૦૨૩-૨૪ અને ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન થયેલા કુલ ખર્ચમાં બિન-મતપાત્ર ખર્ચ અને મતપાત્ર ખર્ચની ટકાવારી નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	કુલ ખર્ચના ટકા	
	બિન-મતપાત્ર	મતપાત્ર
૨૦૨૩-૨૪	૧૯.૬૧	૭૯.૩૯
૨૦૨૪-૨૫	૧૯.૩૨	૮૦.૬૮

પત્રક નં. ૧૨. મહેસૂલ હિસાબ સિવાયના ખર્ચ માટે નિધિઓના સ્ત્રોતો અને ઉપયોગ અંગે વિગતવાર પત્રક

(રૂંકરોડમાં)

સદર	૧લી એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ	વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન	૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ
મૂડી અને અન્ય ખર્ચ-			
મૂડી ખર્ચ (પેટા-સેક્ટરવાર)			
સામાન્ય સેવાઓ			
પોલીસ	૪,૩૪૯.૪૮	૫૧૨.૩૯	૪,૮૬૧.૮૭
લેખન સામગ્રી અને મુદ્રણ	૫૯.૦૭	૧૩.૦૮	૭૨.૧૫
જાહેર કામો	૬,૪૪૦.૦૦	૩૧૭.૯૫	૬,૭૫૭.૯૫
અન્ય વહીવટી સેવાઓ	૧૨૮.૮૨	૪૮.૫૬	૧૭૭.૩૮
અન્ય સામાન્ય સેવાઓ	૧૮૦.૯૯	૧૩૬.૫૨	૩૧૭.૫૧
સામાજિક સેવાઓ			
શિક્ષણ, રમતગમત, કલા અને સંસ્કૃતિ	૧૮,૯૧૮.૦૯	૪,૦૯૩.૭૪	૨૩,૦૧૧.૮૩
આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ	૨૧,૩૬૯.૫૧	૩,૮૧૯.૯૯	૨૫,૧૮૯.૫૦
પાણી પુરવઠો, સ્વચ્છતા, આવાસન અને શહેરી વિકાસ	૭૪,૫૯૩.૯૮	૧૬,૭૨૩.૦૬	૯૧,૩૧૭.૦૪
માહિતી અને પ્રસારણ	૧૭.૧૩	૨.૫૩	૧૯.૬૬
અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત આદિજાતિઓ અન્ય પછાત વર્ગો અને લઘુમતીઓનું કલ્યાણ	૨,૮૧૩.૧૮	૨૧૯.૭૫	૩,૦૩૨.૯૩
સમાજ કલ્યાણ અને પોષણ	૧,૭૪૫.૪૬	૩૮૮.૧૬	૨,૧૩૩.૬૨
અન્ય સામાજિક સેવાઓ	૮,૨૬૫.૪૦	૪૭૮.૨૪	૮,૭૪૩.૬૪
આર્થિક સેવાઓ			
કૃષિ અને સંલગ્ન પ્રવૃત્તિઓ	૧૪,૦૩૧.૧૬	૧,૩૮૨.૪૬	૧૫,૪૧૩.૬૨
ગ્રામીણ વિકાસ	૧૫,૩૨૩.૫૮	૧,૪૮૫.૩૩	૧૬,૮૦૮.૯૧
ખાસ વિસ્તાર કાર્યક્રમો	૨૦૮.૫૮	૧૭.૬૫	૨૨૬.૨૩
સિંચાઈ અને પૂર નિયંત્રણ	૧,૩૬,૧૫૨.૬૬	૮,૪૪૬.૫૬	૧,૪૪,૫૯૯.૨૨
ઊર્જા	૪૨,૫૭૩.૦૬	૪,૨૪૫.૭૧	૪૬,૮૧૮.૭૭
ઉદ્યોગ અને ખનિજ	૮,૮૮૦.૩૭	૨,૩૩૨.૧૬	૧૧,૨૧૨.૫૩
પરિવહન	૭૦,૧૮૧.૬૬	૧૮,૮૯૪.૫૩	૮૯,૦૭૬.૧૯
સંદેશા વ્યવહાર	૧૦૨.૪૮	૫૦.૯૦	૧૫૩.૩૮
વિજ્ઞાન, પ્રૌદ્યોગિકી અને પર્યાવરણ	૫૫૦.૧૮	૩૮૫.૭૯	૯૩૫.૯૭
સામાન્ય આર્થિક સેવાઓ	૮,૭૮૭.૫૧	૧,૪૩૩.૨૬	૧૦,૨૨૦.૭૭
સરવાળો-મૂડી ખર્ચ(સબ સેક્ટરવાઈઝ)	૪,૩૫,૬૭૨.૩૫	૬૫,૪૨૮.૩૨	૫,૦૧,૧૦૦.૬૭
લોન અને પેશગીઓ			
જુદી જુદી સેવાઓ માટે લોન અને પેશગીઓ			
સામાન્ય સેવાઓ	--	--	--
વૈદ્યાનિક નિગમો	૧૧.૫૧	--	૧૧.૫૧
સરવાળો : સામાન્ય સેવાઓ	૧૧.૫૧	--	૧૧.૫૧
સામાજિક સેવાઓ			
સહકારી મંડળીઓ/સહકારી નિગમ/બેંકો	૦.૦૮	..	૦.૦૮
આવાસન બોર્ડ	૧૭૩.૩૯	૦.૬૭	૧૭૪.૦૬
નગરપાલિકા/નગર પરિષદ/નગર નિગમો	૨૬૯.૩૩	૫૧.૨૮	૩૨૦.૬૧
અન્ય	૪,૪૯૦.૮૨	૧,૦૦૫.૮૯	૫,૪૯૬.૭૧
પંચાયતી રાજ સંસ્થા	૯.૦૩	૧૦૪.૯૨	૧૧૩.૯૫
રાજ્ય આવાસ નિગમ	૩.૧૯	..	૩.૧૯
વૈદ્યાનિક નિગમો	૨,૪૨૪.૧૧	૬૨૩.૦૧	૩,૦૪૭.૧૨
યુનિવર્સિટીઓ/શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ	૨.૮૯	..	૨.૮૯
શહેરી વિકાસ સત્તાતંત્ર	૭૯૫.૪૧	૧,૧૮૦.૦૯	૧,૯૭૫.૫૦
સરવાળો: સામાજિક સેવા	૮,૧૬૮.૨૫	૨,૯૬૫.૮૬	૧૧,૧૩૪.૧૧

સદર	૧લી એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ	વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન	૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ
આર્થિક સેવાઓ			
સહકારી મંડળીઓ/સહકારી નિગમો/બેંકો	૧૧૫.૧૭	(-)૦.૦૪	૧૧૫.૧૩
અન્ય	૨,૨૩૪.૨૯	(-)૨૮.૪૩	૨,૨૦૫.૮૬
વૈદ્યાનિક નિગમો	૪,૭૯૫.૭૮	(-)૫૧૯.૭૦	૪,૨૭૬.૦૮
શહેરી વિકાસ સત્તાતંત્ર	૨.૧૩	--	૨.૧૩
સરવાળો : આર્થિક સેવાઓ	૭,૧૪૭.૩૭	(-)૫૪૮.૧૭	૬,૫૯૯.૨૦
પરચૂરણ હેતુઓ માટે લોન	૨૪૬.૩૨	૬૦.૨૯	૩૦૬.૬૧
સરવાળો : પરચૂરણ હેતુઓ માટે લોન	૨૪૬.૩૨	૬૦.૨૯	૩૦૬.૬૧
સરકારી કર્મચારી	૮૦.૪૧	૧.૫૩	૮૧.૯૪
સરવાળો સરકારી કર્મચારી	૮૦.૪૧	૧.૫૩	૮૧.૯૪
સરવાળો-વિવિધ સેવાઓ માટે લોન અને પેશગીઓ	૧૫,૬૫૩.૮૬	૨,૪૭૯.૫૧	૧૮,૧૩૩.૩૭
સરવાળો - લોન અને પેશગીઓ	૧૫,૬૫૩.૮૬	૨,૪૭૯.૫૧	૧૮,૧૩૩.૩૭
સરવાળો-મૂડી અને અન્ય ખર્ચ	૪,૫૧,૩૨૬.૨૧	૬૭,૯૦૭.૮૩	૫,૧૯,૨૩૪.૦૪
બાદ-(૧) આકસ્મિક નિધિમાંથી ફાળો	..	..	..
(૨) પરચૂરણ મૂડી આવકમાંથી ફાળો	૧૧,૦૯૧.૬૭	..	૧૧,૦૯૧.૬૭
(૩) વિકાસ ફંડ, અનામત ફંડ વિગેરેમાંથી ફાળો	...	...	...
ચોખ્ખી મૂડી અને અન્ય ખર્ચ	૪,૪૦,૨૩૪.૫૪	૬૭,૯૦૭.૮૩	૫,૦૮,૧૪૨.૩૭(ક)
ભંડોળના મૂળ પ્રાપ્તિસ્થાન			
દેવા-ચ. રાજ્ય સરકારના આંતરિક દેવાં	૩,૩૫,૨૦૮.૨૫(ક)	૧૩,૭૯૩.૭૯	૩,૪૯,૦૦૨.૦૪
ચ.કેન્દ્ર સરકાર તરફથી લોન અને પેશગીઓ	૨૩,૦૪૫.૨૪(ખ)	૮,૩૩૩.૪૫	૩૧,૩૭૮.૬૯
સરવાળો : દેવા	૩,૫૮,૨૫૩.૪૯(ખ)	૨૨,૧૨૭.૨૪	૩,૮૦,૩૮૦.૭૩
નાની બચત, ભવિષ્ય નિધિ વગેરે			
નાની બચત, ભવિષ્ય નિધિ વગેરે	૧૦,૦૧૯.૮૩	૧૦૧.૨૯	૧૦,૧૨૧.૧૨
સરવાળો: નાની બચત, પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે	૧૦,૦૧૯.૮૩	૧૦૧.૨૯	૧૦,૧૨૧.૧૨
સરવાળો: દેવા અને નાની બચત, ભવિષ્યનિધિ વગેરે	૩,૬૮,૨૭૩.૩૨	૨૨,૨૨૮.૫૩	૩,૯૦,૫૦૧.૮૫
અન્ય જવાબદારી			
આકસ્મિક નિધિ	૨૦૦.૦૦	..	૨૦૦.૦૦
ઠ-અનામત નિધિ	૧૮,૪૫૨.૭૪	૨,૮૫૮.૫૪	૨૧,૩૧૧.૨૮
ડ-થાપણ અને પેશગીઓ	૪૬,૬૩૩.૮૨	૧૭,૧૮૫.૯૫	૬૩,૮૧૯.૭૭
ઢ-ઉપલક અને પરચૂરણ	(-)૫,૦૧૯.૪૨	(-)૪૦૫.૯૭	(-)૫,૪૨૫.૩૯
ણ-ભરણાં	૧,૩૨૭.૯૭	૬૬૧.૦૩	૧,૯૮૯.૦૦
સરવાળો અન્ય જવાબદારીઓ	૬૧,૫૯૫.૧૧	૨૦,૨૯૯.૫૫	૮૧,૮૯૪.૬૬
સરવાળો,દેવા અને અન્ય જવાબદારીઓ	૪,૨૯,૮૬૮.૪૩(ખ)	૪૫,૫૨૮.૦૮	૪,૭૪,૩૯૬.૫૧
બાદ ૧. રોકડ બાકી રકમ	૨૬૩.૯૫	(-)૨૭૧.૧૬	(-)૭.૨૧
૨. મૂડીરોકાણ	૩૭,૭૦૫.૨૬	(-)૬,૧૬૫.૬૫	૩૧,૫૩૯.૬૧
સરવાળો- ભંડોળની જોગવાઈ	૩,૯૧,૮૯૯.૨૩(ખ)	૪૮,૯૬૪.૯૯	૪,૪૦,૮૬૪.૧૧(ખ)
બાદ-મહેસૂલ ખાધ / વતા : મહેસૂલ જમા		૧૮,૯૪૨.૯૪	
વતા - ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન સરકારી ખાતામાં બંધ થતી રકમ	..	..	..
બાદ - આંતર રાજ્ય ઉપલક			
ભંડોળની ચોખ્ખી જોગવાઈ		૬૭,૯૦૭.૮૩	
ઉત્તરોત્તર ચોખ્ખી મૂડી અને જોગવાઈ		૫,૦૮,૧૪૨.૩૭	
ભંડોળનો ઉત્તરોત્તર મુખ્ય સ્રોત		૪,૪૦,૮૬૪.૧૧	
તફાવત		(-)૬૭,૨૭૮.૨૬	

(*) પ્રજ્ઞોર્મામાં સુધારાને કારણે આ આંકડામાં ₹૧૬,૭૨૬.૮૬ કરોડનો ફેરફાર છે.

(ક) નાબંધ દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવતી સબસિડી સંબંધિત રૂ.૦.૫૨ કરોડની રકમના મુખ્ય સદર ૨૦૦૩-૧૦૫માં પ્રોજ્ઞોર્મા સુધારાને કારણે આંકડાબદલાયેલ છે.

(ખ) કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા "બેક ટૂ બેક લોન"ની રૂ. ૧૬,૭૨૬.૩૪ કરોડની ચૂકવણીના કારણે મુખ્ય સદર ૨૦૦૪-૧૦૧માં પ્રોજ્ઞોર્મા સુધારાને કારણે આંકડા બદલાયેલ છે.

પત્રકમાં દર્શાવેલા ભંડોળની યોજ્ઞા જોગવાઈ(ખ) અને વર્ષના અંતે યોજ્ઞા મૂડી અને અન્ય ખર્ચ(ક) વચ્ચેનો તફાવત ₹(-)
૬૭,૨૭૮.૨૬ કરોડ નીચે દર્શાવેલ છે :-

(₹કરોડમાં)

૧	મુંબઈ પુર્નરચના અધિનિયમ, ૧૯૬૦ અન્વયે મહારાષ્ટ્રના મહાલેખાકાર દ્વારા ગુજરાતને ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે ફાળવેલા મુંબઈ રાજ્યના એકત્રિત સદરોનાં કરજ થાપણ અને ભરણાં હેઠળની બાકી રકમની યોજ્ઞા અસર	૩૦.૨૨
૨	૨૦૨૪-૨૫ના અંતે ગુજરાતને મુંબઈ રાજ્યના વિભાજનને કારણે ફાળવેલો યોજ્ઞા સતત મૂડી ખર્ચ	(-)૯૪.૭૯
૩	૧૯૭૭-૭૮ દરમિયાન અમદાવાદ મહાનગરપાલિકા પાસેથી ફાળા પેટે મળેલ ₹ ૧૬૫ લાખ સહિતનું ૨૦૨૪-૨૫ના અંતે યોજ્ઞા મહેસૂલ ખાદ	(-)૬૭,૨૬૧.૭૨
૪	“પરચૂરણ સરકારી ખાતા” જી-ઈન્ટરસ્ટેટ સેટલમેન્ટ, આકસ્મિક નિધિમાં વિનિયોગ હેઠળની યોજ્ઞા ખાતા સમાયોજન અને મૂડી અનુભાગમાંથી ૨૬ કરોડનું જૂનું મુખ્ય સદર “૧૨૫-આકસ્મિક નિધિમાં વિનિયોગ”(₹૨૦૦૦ લાખ) હેઠળની બાકી રકમ	૪૪.૭૧
૫	(ક) આ કારણે ૨૦૦૪-૨૦૦૫ના અંતે બાકાત કરાયેલું, યોજ્ઞા મૂડી ખર્ચ:૧૯૬૧-૬૨ દરમિયાન પ્રોજેક્ટ સુધારણાને કારણે વન ખર્ચની તબદીલી	૦.૦૨
	(ખ) ૧૯૬૨-૬૩ દરમિયાન નાણાકીય સમાયોજન વગર “છૂટા કરાયેલા કર્મચારીવર્ગને ચુકવણી” અન્વયે કમિક ખર્ચ દૂર કરવું	(-)૦.૦૨
	(ગ) મહેસૂલ અને સેવા સદરોને અસર કરતા “સરકારી વેપારની યોજનાઓ અંગેના મૂડી ખર્ચ” અન્વયે અગાઉનાં વર્ષોમાં ખોટા વર્ગીકરણનો સુધારો	૦.૦૬
	(ઘ) ૨૦૨૪-૨૫ સુધીના પાછલા વર્ષોમાં ખોટા વર્ગીકરણના પ્રોજેક્ટ	૦.૦૭
	(ચ) ૧લી એપ્રિલ ૧૯૭૪ની અસરથી કામચલાઉ મૂડીકરણની પદ્ધતિ નાબૂદ થવાને પરિણામે મૂડી ખર્ચ પ્રોજેક્ટમાં ઘટાડો પેન્શન, વિકાસ માટે અનુદાન વગેરેની રૂપાંતરિત મૂલ્ય જેવી લેવડદેવડની બાબતમાં બાકી રકમ માંડી વાળવાનું જણાવે છે.	૨.૫૭
	(છ) ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ વાહન વ્યવહાર નિગમને મૂડી ફાળામાં ઉપરોક્ત રકમને સમાવવામાં આવી હોવાથી મૂડી ખર્ચમાં ઘટાડો	૦.૨૧
	(જ) ૨૦૨૧-૨૦૨૨ના અંતે અન્ય પ્રોજેક્ટ સુધારાની યોજ્ઞા અસર જે ઋણ, થાપણ અને ભરણાં વગેરે હેઠળની બાકી રકમને અસર કરે છે.	૦.૨૦
	(ઝ) ઢ-ઉપલક અને પ્રકીર્ણ હેઠળ યોજ્ઞા હિસાબ સમાયોજન (જુઓ પત્રક-૧૩)	૦.૨૧
સરવાળો		(-) ૬૭,૨૭૮.૨૬

પત્રક નં. ૧૩ – એકત્રિત નિધિ, આકસ્મિક નિધિ અને જાહેર હિસાબો હેઠળ સિલકોની સંક્ષિપ્ત વિગત

(ક) ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ સિલકોની સંક્ષિપ્ત વિગત નીચે મુજબ છે.

(₹કરોડમાં)

ઉદાર બાકી ૧	સામાન્ય હિસાબનું ક્ષેત્ર ૨	હિસાબનું નામ ૩	જમા બાકી ૪
		એકત્રિત નિધિ	
૪,૨૨,૭૩૦.૭૫(ક)	ક, ખ, ગ, ઘ, જ, ઝ અને ઢનો ભાગ	સરકારી હિસાબ	
	ચ	જાહેર ટેપું	૩,૮૦,૩૮૦.૭૩
૧૮,૧૩૩.૩૬	છ	લોન અને પેશગીઓ	
		આકસ્મિક નિધિ	
--		આકસ્મિક નિધિ	૨,૦૦.૦૦
		જાહેર હિસાબ	
	ટ	નાની બચતો, ભવિષ્ય નિધિઓ વગેરે	૧૦,૧૨૧.૧૨
	ઠ	અનામત ભંડોળ	
		(ક) વ્યાજુકી અનામત નિધિઓ	
		એકંદર સિલક	૩,૧૩૫.૭૯
		મૂડી રોકાણ	
		(ખ) બિન-વ્યાજુકી અનામત નિધિઓ	
		એકંદર સિલક	૧૮,૧૭૫.૪૯
૧૬,૧૭૩.૩૫		મૂડી રોકાણ	

(ક) આ આંકડો કેવી રીતે મળ્યો તે જાણવા માટે નોંધ (ખ) જુઓ.

પત્રક નં. ૧૩ – એકત્રિત નિધિ, આકસ્મિક નિધિ અને જાહેર હિસાબ હેઠળ સિલકોની સંક્ષિપ્ત વિગત (ચાલુ)

(ક) ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ સિલકોની સંક્ષિપ્ત વિગત નીચે મુજબ છે.

(રૂંકરોડમાં)

ઉદાર બાકી ૧	સામાન્ય હિસાબનું ક્ષેત્ર ૨	હિસાબનું નામ ૩	જમા બાકી ૪
	૬	થાપણો અને પેશગીઓ	
		(ક) વ્યાજુકી થાપણો	
		એકંદર સિલક	૧૬,૯૧૬.૦૧
		(ખ) બિન-વ્યાજુકી થાપણો	
		એકંદર સિલક	૪૬,૯૦૪.૮૧
૦.૩૪		મૂડી રોકાણો	
૦.૭૦		(ગ) પેશગીઓ	
	૭	ઉપલક અને પરચૂરણ	
૧૫,૩૬૬.૨૫		મૂડી રોકાણો	
		અન્ય બાબતો (ચોખ્ખી)	(-) ૫,૪૨૫.૪૦ (#)
--	૮	ભરણાં	૧,૯૮૯.૦૦
(-)૭.૨૧	૯	રોકડ સિલક	
૪,૭૨,૩૯૭.૫૫		કુલ	૪,૭૨,૩૯૭.૫૫(ક)

(#) આ આંકડામાં વિભાગની સિલક અને કાયમી પેશગીનો સમાવેશ થતો નથી.

(ક) આ બાકી સિલકમાં વિભાગીય બાકી રકમ અને કાયમી ઈમ્પ્રેસ્ટ બેલેન્સનો સમાવેશ થાય છે પરંતુ સ્ટેટમેન્ટ નંબર-૧માં 'ઉપલક અને પરચૂરણ બાકી રકમમાં વિભાગીય બાકી રકમ, પરમાનવ ઈમ્પ્રેસ્ટ અને 'અને 'કેશ બેલેન્સ ઈન્વેસ્ટમેન્ટનો સમાવેશ થતો નથી. આને કારણે બંને બાકી સિલકમાં તફાવત છે.

પત્રક નં.૧૩ – એકત્રિત નિધિ, આકસ્મિક નિધિ અને જાહેર હિસાબ હેઠળ સિલકોની સંક્ષિપ્ત વિગત (ચાલુ)

સ્પષ્ટીકરણાત્મક નોંધો

ખ. સરકારી હિસાબ:- સરકારી હિસાબોમાં, અનુસરવામાં આવતી નામાપદ્ધતિ અન્વયે મહેસૂલ અને મૂડી સદર હેઠળ દર્શાવેલી રકમ અને જેની સિલક વર્ષો વર્ષ આગળ ખેંચવામાં આવતી ન હોય એવી સરકારની બીજી લેવડ-દેવડોના હિસાબ “સરકારી હિસાબ” નામના એકજ સદર હેઠળ બંધ કરવામાં આવે છે. આ સદર હેઠળની સિલકો આવી બધી લેવડ-દેવડોનાં સંચિત પરિણામ દર્શાવે છે.

જાહેર દેવું, લોન અને પેશગીઓ, નાની બચત, ભવિષ્ય નિધિ અનામત નિધિ, થાપણ અને પેશગીઓ, ઉપલક અને પરચૂરણ (સરકારી હિસાબોના પ્રકીર્ણ હિસાબો સિવાય) ભરણાં અને આકસ્મિક નિધિ વગેરે હેઠળની સિલકો આમાં ઉમેર્યા પછી વર્ષના અંતે આ બંધ થતી સિલક ગણીને પુરવાર કરી શકાય.

આ સંક્ષિપ્ત નોંધમાં અન્ય શિર્ષકોમાં જ્યાં સરકારને પ્રાપ્ત થયેલાં નાણાંની પરત ચુકવણી કરવાની અને ચુકવેલી રકમોની વસૂલાત કરવાનો દાવો છે. એવા સરકારી ચોપડે તમામ હિસાબ સદરો હેઠળની આવકો અને ભરણાંની લેવડદેવડોના સમાયોજન માટે ચોપડામાં ખોલવામાં આવેલા હિસાબોનાં સદરો હેઠળની આવકો ધ્યાનમાં લીધી છે.

આ સિલકોને ગુજરાત સરકારની નાણાંકીય સ્થિતિના સંપૂર્ણ રેકર્ડ તરીકે ગણી શકાશે નહિ કારણ કે આમાં જમીન, મકાનો, સંદેશ વ્યવહાર જેવી રાજ્યની ભૌતિક અસ્કયામતો કે ઉપાર્જિત બાકી લેણાં અથવા બાકી જવાબદારી ઓ, જે સરકાર દ્વારા રોકડ ધોરણે હિસાબ અનુસરવામાં આવતા હોવાથી, ચોપડે લાવવામાં આવેલ નથી.

વર્ષના અંતે સરકારી ખાતામાં જમા થયેલી કુલ રકમ નીચે પ્રમાણે છે.

ઉદાર	વિગત	જમા (₹કરોડમાં)
૩,૯૨,૯૭૧.૭૦ (*)	(ક) ૧લી એપ્રિલ, ૨૦૨૪ના રોજ સરકારી હિસાબની લેણી રકમ	
	(ખ) આવક સદર (મહેસૂલ હિસાબ)	૨,૧૮,૫૫૪.૩૮
૧,૯૯,૬૧૧.૪૪	(ગ) ખર્ચ સદર (મહેસૂલ હિસાબ)	
	(ઘ) આવક સદર (મૂડી હિસાબ)	
૬૫,૪૨૮.૩૨	(ચ) ખર્ચ સદર (મૂડી હિસાબ)	
	(છ) ઉપલક અને પ્રકીર્ણ (પ્રકીર્ણ સરકારી હિસાબો)	
	(જ) બેક ટુ બેક લોનના પ્રોફોર્મા સુધારાને કારણે સમાયોજન	૧૬,૭૨૬.૩૪
	(ઝ) ૩૧મી માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ સરકારી હિસાબોની લેણી રકમ	૪,૨૨,૭૩૦.૭૫
૬,૫૮,૦૧૧.૪૭	સરવાળો	૬,૫૮,૦૧૧.૪૭

(*) પ્રફોર્મામાં સુધારાને કારણે આ આંકડામાં ₹૦.૫૨ કરોડનો ફેરફાર છે.

વર્ષના અંતે સરકારી ખાતામાં ઉદારાયેલી ચોખ્ખી રકમ નીચે મુજબ છે:

“છ – પરચૂરણ”ની વિગતો નીચે મુજબ છે.

વિગત	ઉદાર	જમા (₹કરોડમાં)
(૧) આંતરરાજ્ય પતાવટ હિસાબો	૦	૦
(૨) મહેસૂલમાંથી આકસ્મિક નિધિમાં વિનિયોગ કરેલી રકમ	૦	૦
(૩) માંડવાળ કરેલા પ્રકીર્ણ ખાસ મંજૂરી હેઠળના આવક સદરો અન્વયેના હિસાબ મેળ કર્યા સિવાયના તફાવતોનું મુખ્યત્વે ચોખ્ખું પરિણામ	૦	૦
કુલ ઉદાર બાકી	૦	૦

પરિશિષ્ટ-ખ

આઈજીએએસ - ૪ના અનુપાલનમાં પહેલાના સમયગાળાનું સમાયોજન

(પરિશિષ્ટ પત્રક-૧૩ સાથે જોડવાનું રહેશે- બાકી રકમનો સારાંશ)

ક્રમ નં.	સુધારાનો પ્રકાર	હિસાબનું સદર(સમાવિષ્ટ અસર થયેલા હિસાબના બંને સદરોની મુખ્ય અને ગોણા સદરવાર વિગતો દર્શાવવાની રહેશે.)	૦૧.૦૪.૨૦૨૪ ના રોજ આગળ ખેંચેલ ખુલતી સિલક	પહેલાના સમયગાળાના સમાયોજનનું વર્ષ	સુધારાની રકમ	સુધારા માટેનું કારણ	૦૧.૦૪.૨૦૨૪ ના રોજ સુધારા પછી ખુલતી સિલક	જો કોઈ હોય તો ટિપ્પણી કરો
૧	પ્રોફોર્મા સુધારણા (ફકરો પ.૧૫.૨((ii))	૬૦૦૪-૦૯-૧૦૧-૦૩	૨૨,૨૬૨.૨૧ કરોડ	૨૦૨૩-૨૪	૬,૪૯૭.૩૪ કરોડ	કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ભારતના જાહેર ખાતામાં જી.એસ.ટી વળતર	૫,૫૩૫.૮૭ કરોડ	રાજ્ય સરકાર દ્વારા કેન્દ્ર સરકારને બેક ટુ બેક લોન ચૂકવવાપાત્ર ન હોવાથી તેની અસર પત્રક નં.૧૩માં ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ સરકારી ખાતાઓમાં પ્રતિબિંબિત થઈ છે.
	પ.૧૫.૩			૨૦૨૪-૨૫	૧૦,૨૨૯.૦૦ કરોડ	બંડોળમાંથી જી.એસ.ટી વળતરની બદલીમાં બેક ટુ બેક લોનની ભરપાઈ		

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટેના હિસાબો અંગેની નોંધ

૧. નોંધપાત્ર હિસાબી નીતિઓનો સારાંશ.

(૧) અહેવાલ રજૂ કરનાર સંસ્થા:

આ હિસાબો ગુજરાત સરકારની લેવડદેવડો દર્શાવે છે. જે ૩૩ જિલ્લા તિજોરીઓ, ૧૫૫ જાહેર બાંધકામ પ્રભાગ (૮૩ સિંચાઈ પ્રભાગો અને ૭૨ માર્ગ અને મકાન પ્રભાગ), ૭૩ વન પ્રભાગોએ રજૂ કરેલા પ્રાથમિક હિસાબો ગાંધીનગર અને અમદાવાદ ખાતેની ૦૨ પગાર અને હિસાબી કચેરીઓના સંકલિત હિસાબો અને ભારતીય રિઝર્વ બેંકની સલાહ અનુસાર કરવામાં આવ્યાં છે. હિસાબો વાઉચર, તિજોરીઓ દ્વારા રજૂ કરેલા પ્રારંભિક અને ગોંણ હિસાબો અને અન્ય હિસાબ રજૂ કરતા એકમોમાંથી સંકલિત કરવામાં આવ્યા છે. વર્ષના અંતે કોઈ હિસાબ રદ કરવામાં આવ્યા નથી.

(૨) હિસાબી સમયગાળો :

આ હિસાબો રજૂ કરવાનો સમયગાળો ૧લી એપ્રિલ ૨૦૨૪થી ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ છે.

(૩) હિસાબો જેમાં રાખવામાં આવે છે તે ચલણ : સરકારના હિસાબો ભારતીય રૂપિયાના (₹) ચલણમાં રાખવામાં આવે છે.

(૪) હિસાબોનો નમૂનો : સંવિધાનની કલમ-૧૫૦ હેઠળ સંઘ અને રાજ્યોના હિસાબો કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલની સલાહ મુજબ રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવે એવા નમૂનામાં રાખવામાં આવે છે. સંવિધાનની કલમ-૧૫૦માં પ્રયોજાયેલા “નમૂનો” શબ્દનો અર્થ એટલો વ્યાપક છે કે તેમાં હિસાબો જેમાં રાખવામાં આવે છે એ વ્યાપક નમૂના ઉપરાંત લેવડદેવડો જે હેઠળ વર્ગીકૃત કરવાની હોય છે તે યોગ્ય સદરો પસંદ કરવા માટેના આધારનો પણ તેમાં સમાવેશ થાય છે.

(૫) હિસાબી પ્રક્રિયાનો આધાર અને નાણાકીય હિસાબ :

ભારતના સંવિધાનની કલમ ૨૦૨ની જોગવાઈઓ અનુસાર, અંદાજિત આવકો અને ખર્ચનું પત્રક, નાણાકીય વર્ષ માટે નાણાકીય પત્રકો (જેને બજેટ કહેવાય છે) તેને નાણાકીય વર્ષ શરૂ થાય તે પહેલા અનુદાનો/વિનિયોગના સ્વરૂપમાં વિધાનસભામાં રજૂ કરવામાં આવે છે. બજેટ એકંદર ધોરણે વસૂલાત અને આવકો સિવાય રજૂ કરવામાં આવે છે જે અન્યથા ખર્ચનો ઘટાડામાં વધારો કરવા મંજૂર કરાય છે. બજેટ અને હિસાબોના સદરો સંબંધિત તમામ અનુદાનો/વિનિયોગો, જેની સિલકો આગળ લઈ જવામાં આવી નથી તે નાણાકીય વર્ષના અંતે રદ થાય છે.

બજેટ અને હિસાબો: બજેટ અને રાજ્યના હિસાબો બંને એક જ હિસાબી સમયગાળો, હિસાબોનું રોકડ ધોરણ વર્ગીકરણનું એકસમાન ધોરણ અનુસરે છે. ભારતના કોમ્પ્યુટર અને ઓડિટર જનરલ સાથે પરામર્શ કર્યા અનુસાર કંટ્રોલર જનરલ ઓફ એકાઉન્ટ્સ દ્વારા અધિકૃત કર્યા પ્રમાણે મુખ્ય અને ગોંણ સદરની યાદીથી ગોંણ સદરોની કક્ષા સુધી તે અનુસાર વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે. ગોંણ સદરોની નીચે ત્યારપછીના વર્ગીકરણ દરેક રાજ્યમાં મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલની કચેરી (હિસાબો અને હકદારી) દ્વારા મેળવ્યા પ્રમાણે છે.

એક અલગ બજેટ સરખામણી પત્રક અનુદાન/ વિનિયોગની સરખામણીએ ખરેખર ચુકવણી રજૂ કરતા વિનિયોગ હિસાબ રૂપે રજૂ કરવામાં આવે છે. વિનિયોગ હિસાબ એકંદર આધારે રજૂ કરવામાં આવે છે અને નાણાકીય હિસાબમાં ચોખ્ખી રકમનો તાળો મેળવવા હિસાબમેળ પત્રકનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે.

રોકડ ધોરણ:

કેટલાક હિસાબમેળના અપવાદો સિવાય આ હિસાબો, હિસાબી સમયગાળા દરમિયાન થયેલી ખરેખર રોકડ પ્રાપ્તિઓ અને વહેંચણીઓ દર્શાવે છે. નાણા હિસાબોમાં પ્રાપ્તિઓ અને ચુકવણીઓ ચોખ્ખી રકમ પર, વસૂલાતો, કપાત અને રિફંડની ચોખ્ખી રકમ.

હિસાબ સમાયોજન:

હિસાબ સમાયોજન બિન-રોકડ લેવડ દેવડ છે જે હિસાબોમાં સમાયોજન/પતાવટ તરીકે દર્શાવાય છે. આમાની કેટલીક લેવડદેવડો હિસાબ સોંપણી એકમોના સ્તરે આકાર લે છે જેમકે તિજોરીઓ, પ્રભાગો વગેરે, પગારોમાંથી મહેસૂલ પ્રાપ્તિઓ/લોન/જાહેર હિસાબ, એકત્રિત ભંડોળ અને જાહેર હિસાબ વગેરે વચ્ચે નાણાની ટ્રાંસફર માટે ‘શૂન્ય’ બિલોની કપાત અને વસૂલાતના સમાયોજન માટે.

હિસાબ સમાયોજન મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલની કચેરી ખાતે પણ હાથ ધરવામાં આવે છે. આ, અન્યની સાથે એકત્રિત ફંડ (એટલેકે, રાજ્ય આપત્તિ પ્રતિભાવ ભંડોળ, કેન્દ્રીય માર્ગ નિધિ, ડૂબત નિધિ વગેરે) માં ઉધારીને, એકત્રિત ફંડ ઉધારીને જાહેર હિસાબમાં

હિસાબોના ડિપોઝિટ સદરો જમા કરીને. મુખ્ય સદર ૨૦૪૯-વ્યાજ ચુકવણીઓ ઉઘારીને અને સંબંધિત મુખ્ય સદરો જાહેર હિસાબમાં જમા કરીને સામાન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને રાજ્ય સરકાર જૂથ વીમા યોજના અંગેના વ્યાજનું વાર્ષિક સમાયોજન; કેન્દ્રીય નાણા પંચોની ભલામણોના આધારે ભારત સરકારની યોજના હેઠળ દેવા માફીનું સમાયોજન કરીને જાહેર હિસાબમાં ફંડ ઊભું કરવા અને તેમાં હિસ્સો આપવા માટે સમાયોજન, આકસ્મિકતા નિધિ વગેરેમાં ભરપાઈ વગેરે.

મહેસૂલ અને મૂડી વચ્ચે વર્ગીકરણ : કાયમી પ્રકારની મૂર્ત અસ્ક્યામતો (સંગઠનમાં ઉપયોગ માટે અને સામાન્ય કામકાજમાં વેચાણ માટે નહિ)ના સંપાદનના હેતુ સાથે અથવા પ્રવર્તમાન અસ્ક્યામતોની ઉપયોગિતા વધારી કરેલ મહત્વનો ખર્ચ વિસ્તૃત રીતે મૂડી ખર્ચ તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવે છે. મહેકમ અને વહીવટી ખર્ચ સહિત નિભાવ, મરામત, જાળવણી અને કામકાજના ખર્ચ, જે અસ્ક્યામતોને ચાલુ હાલતમાં જાળવવા માટે જરૂરી છે તેમ જ સંગઠનોના રોજ બ રોજના સંચાલન માટે કરેલ અન્ય તમામ ખર્ચ મહેસૂલ ખર્ચ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે. મૂડી અને હિસાબ ખર્ચ હિસાબોમાં અલગ રીતે બતાવવામાં આવ્યા છે.

ભૌતિક અને નાણાકીય અસ્ક્યામતો અને જવાબદારીઓ: ભૌતિક અસ્ક્યામતો અને નાણાકીય અસ્ક્યામતો (જેમકે રોકાણો, સરકાર દ્વારા કરેલ લોન અને પેશગીઓ) તેમજ દેવા વગેરે જુમ્મેદારીઓ ઐતિહાસિક કિમતે મપાય છે. ભૌતિક અસ્ક્યામતો ઘસાતી નથી અને નાણાકીય અસ્ક્યામતો નશ્વર નથી. તેમની આયુના અંતે ભૌતિક અસ્ક્યામતોમાં થતા નુકસાનનું ખર્ચ ખર્ચી કે માન્ય કરી શકાતું નથી.

સહાયક અનુદાન: ભારતીય સરકારી હિસાબી ધોરણ રના અનુપાલનથી: ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડિટર જનરલની સલાહથી પ્રેસિડેન્ટ દ્વારા વિશેષ અધિકૃત કર્યું હોય તેવા કેસ સિવાય સહાયક અનુદાનોનો હિસાબ અને વર્ગીકરણ, રોકડમાં સહાયક અનુદાન તે અનુદાન લેનાર દ્વારા અસ્ક્યામતો ઊભી કરવામાં સામેલ હોય તો પણ ચુકવણી વખતે મહેસૂલ ખર્ચ તરીકે ઓળખાય છે. મળેલી તમામ ગ્રાંટ મહેસૂલ પ્રાપ્તિ તરીકે ઓળખાય છે. હિસાબોની આવશ્યકતા અને રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપેલા સહાયક-અનુદાનની આવશ્યકતાઓને પહોંચી વળવા માટેની વિગતો નાણા હિસાબમા પત્રક ૧૦ અને પરિશિષ્ટ ૩ પર આપેલું છે. વસ્તુ સ્વરૂપે આપેલા સહાયક અનુદાનની બાબતમાં વિગતવાર માહિતી રાજ્ય સરકાર તરફથી પ્રાપ્ત થયા મુજબ જાહેર કરવામાં આવી છે. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, રાજ્ય સરકારે ₹૩.૯૬ કરોડ(ફકરા-૩(૨)માં સમાવિષ્ટ) રકમની અસ્ક્યામતોના નિર્માણ બાબતે બજેટીંગ અને બૂર્ડીંગ બાબતે ભારતીય સરકારી હિસાબી ધોરણ-૨નું અનુપાલન કર્યું નથી.

લોન અને પેશગીઓ: આઈજીએએસ-૩ના અનુપાલનથી: " સરકારે લીધેલ લોન અને પેશગી" રાજ્ય સરકાર દ્વારા કરેલ લોન અને પેશગીઓ નાણા હિસાબોના પત્રક ૭ અને ૧૮ પર પ્રગટ કર્યું છે. મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ ખરાઈ અને સ્વીકૃતિ માટે લોન મંજૂર કરતા વિભાગોને બાકી રહેલી લોન (જ્યાં વિગતવાર હિસાબો મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ દ્વારા જાળવવામાં આવે છે) ની જાણ દર વર્ષે કરે છે. નાણા વિભાગ/સંબંધિત વહીવટી વિભાગો પાસેથી બાકી રકમોની પતાવટ અને પુષ્ટિ અંગેની કાર્યવાહી હજુ બાકી છે.

પૂર્વ સમયગાળા સમાયોજન : આઈજીએએસ-૪ પૂર્વ સમયગાળા સમાયોજનના અનુપાલન રૂપે, રાજ્ય સરકાર હાલની કાર્યપદ્ધતિ મુજબ સમાયોજન કરીને એવી માહિતી જાહેર કરે છે જે, અગાઉના સમયગાળાની ભૂલને લગતી હોય અને સરકારી નિર્ણયમાં ફેરફાર થવાથી ઊભાં થતા જરૂરી પૂર્વ સમયગાળા સમાયોજનની એવી નોંધણી આવરી લેતા હોય, જેનાથી અગાઉના જે વર્ષ માટેના હિસાબ બંધ કરવાના હોય તે વર્ષ દરમિયાન હાલની સિલક અને ઉત્તરોત્તર રકમ પર અસર કરતી હોય. ૨૦૨૦-૨૧ અને ૨૦૨૧-૨૨ દરમિયાન, જી.એસ.ટી. વળતરના બદલામાં કેન્દ્ર સરકાર તરફથી ₹૨૨,૬૬૨.૨૧ કરોડની બેક ટુ બેક લોન પ્રાપ્ત થઈ હતી, જે મુખ્ય સદર ૬૦૦૪-લોન અને પેશગીઓ હેઠળ જમા કરવામાં આવી હતી. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, આમાંથી ₹૬,૪૯૭.૩૪ કરોડ વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ માટે અને ₹૧૦,૨૨૯.૦૦ કરોડ વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ માટે હતા જેને કેન્દ્રના ખાતાઓ સાથે પહેલાના સમયગાળાના સમાયોજન તરીકે સમાયોજન કરવામાં આવ્યા હતાં. આ સમાયોજન પછી, ₹૫,૫૩૫.૮૭ કરોડ ૦૧ એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ GST વળતરના બદલામાં કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી મળેલી બેક ટુ બેક લોન તરીકે મુખ્ય સદર - ૬૦૦૪ હેઠળ પ્રતિબિંબિત થાય છે.

નિવૃત્તિ લાભો: અહેવાલના સમયગાળા દરમિયાન ચૂકવેલા નિવૃત્તિ લાભ હિસાબોમાં દર્શાવાય છે પરંતુ જૂની પેન્શન યોજના હેઠળ કર્મચારીઓ તરફની સરકારની ભવિષ્યની પેન્શન જવાબદારીઓ એટલેકે તેના કર્મચારીઓની ભૂતકાળની અને વર્તમાનની સેવા માટે નિવૃત્તિ લાભોની ચુકવણી અંગેની જવાબદારીઓ હિસાબોમાં સમાવિષ્ટ નથી. એટલે કે, તેના કર્મચારીઓની ભૂતકાળની અને હાલની સેવાઓ માટે નિવૃત્તિ લાભની ચુકવણી પરત્વેની જવાબદારીનો મુખ્ય સદર - ૨૦૭૧ હેઠળના હિસાબોમાં સમેવેશ કરવામાં આવ્યો નથી. આ જવાબદારી પરિશિષ્ટ ૧૨માં દર્શાવવામાં આવી છે.

(૬) પૂરે આંકડે કરવું:

પત્રકો જે તે પત્રકોમાં સૌથી ઉપર વર્ણવ્યા પ્રમાણે ₹લાખમાં અને ₹કરોડમાં પૂરા આંકડે રજૂ કરે છે. જુદા જુદા પત્રકોમાં પૂર્ણાંક તથા પૂરા આંકડે રકમ સંબંધિત સામાન્ય તફાવત હોય તો તે પૂરે આંકડે કરવાને કારણે છે.

(૭) રોકડ સિલક:

હિસાબોમાં જાણ કર્યા પ્રમાણે રોકડ સિલક ભારતીય રિઝર્વ બેંકના કેન્દ્રીય હિસાબ વિભાગ સાથે રાજ્ય સરકારના ખાતામાં વર્ષના ૩૧ માર્ચના અંતે રાજ્યની સિલક છે. રોકડ સિલક વર્ષ માટેના એકત્રિત ભંડોળ, આકસ્મિકતા નિધિ અને રાજ્યના જાહેર ખાતામાં સમાવિષ્ટ રોકડ લેવડદેવડ પછીની સિલક દર્શાવે છે. ચોપડે સમાયોજન રોકડ સિલકને અસર કરતુ નથી.નાણા હિસાબોમાં બતાવાતી રોકડ સિલક ભારતીય રિઝર્વ બેંકના ચોપડે પતાવટને અદીન છે.

(૮) આકસ્મિક અને સ્વીકારેલી જવાબદારીઓ પ્રગટ કરવી:

આઈજીએએસ ૧ના અનુપાલનથી આકસ્મિક જુમ્બેદારીઓ માન્યતાપ્રાપ્ત નથી: ' સરકારોએ આપેલી બાંધઘરીઓ', સેક્ટરવાર અને વર્ગવાર, બાંધઘરીઓની વિગતો રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉપલબ્ધ કરવામાં આવેલી વિગતો અનુસાર નાણા હિસાબોમાં પત્રકો ૯ અને ૨૦માં પ્રગટ કરવામાં આવે છે.

સરકાર પ્રતિબદ્ધ હિસાબ પદ્ધતિને અનુસરતી નથી અને પ્રતિબદ્ધતાની નોંધ થતી નથી કે પ્રતિબદ્ધતા સામેની જુમ્બેદારી હિસાબોમાં માન્ય કરાતી નથી, પરંતુ તે નાણા હિસાબોના પરિશિષ્ટ ૧૨ હેઠળ તેની ભવિષ્યની જુમ્બેદારીઓમાં પ્રગટ થાય છે.

(૯) સીધી લેવડદેવડો:

રાજ્ય દ્વારા પ્રાપ્તિ પ્રકારે એકત્રિત કરાયેલ પણ અન્ય એન્ટીટીને તબદીલ કરવી જરૂરી હોય તેવી સીધી લેવડદેવડો નાણાકીય હિસાબોની નોંધમાં દર્શાવવામાં આવે છે. આમાં વાર્ષિક ધોરણે રાજ્ય કેમ્પા (સીએએમ્પીએ) ફંડથી રાષ્ટ્રીય ફંડમાં વર્ષની વસૂલાતના ૧૦ ટકા ની તબદીલી, રાષ્ટ્રીય ખનિજ અન્વેષણ ટ્રસ્ટમાં ૨ ટકા રોયલ્ટીની તબદીલી, એકત્રિત કરીને સરકારી ખાતામાં રાખવામાં આવેલ અને નિર્માણ અને અન્ય બાંધકામ કામદાર કલ્યાણ બોર્ડમાં તબદીલ કરાયેલ શ્રમ ઉપકર, કેન્દ્ર પ્રાયોજિત યોજનાઓ, કેન્દ્રીય ક્ષેત્ર યોજનાઓ અંગે રાજ્ય દ્વારા સ્વીકારવામાં આવેલ કેન્દ્ર હિસ્સાની સીંગલ નોડલ એજન્સીમાં તબદીલી, નિયત મુખ્ય સદરમાંથી પદનામિત ભંડોળ સંચાલક વગેરેના જાહેર હિસાબમાં NPS ફાળાની તબદીલી વગેરેનો સમાવેશ કરે છે.

૨. હિસાબ પદ્ધતિ માળખાનું અનુપાલન:

(૧) માસિક હિસાબ બંધ કર્યા પછી તિજોરી દ્વારા હિસાબ ખુલા મુકવા.

હાલના વ્યવહાર મુજબ, રાજ્ય દ્વારા બંધ કરીને એકાઉન્ટન્ટ જનરલ સમક્ષ મુકવામાં આવેલા હિસાબ કોઈપણ સુધારા માટે ખુલા મુકવા ન જોઈએ કારણ કે, તેનાથી માસિક હિસાબોની ખોટી રજૂઆત થશે. માસિક હિસાબ બંધ કર્યા પછી હિસાબ ખુલા મુકવામાં આવતા AG કચેરીને માસિક હિસાબ રજૂ કર્યા પછી આધાર-માહિતીમાં ફેરફાર થવાનો અવકાશ ઊભો થાય છે અને AG કચેરી અને ગુજરાત સરકાર વચ્ચે આંકડા/આધાર માહિતીમાં અસંગતિ ઊભી થાય છે. માસિક હિસાબ બંધ કર્યા પછી, માસિક હિસાબ સંકલિત નાણાકીય સંચાલન સિસ્ટમ(IFMS)માં સ્થગિત કરવામાં આવે છે અને પ્રિંસિપલ એકાઉન્ટન્ટ જનરલની કચેરીને પહોંચાડવામાં આવે છે.

(૨) સૂચના સિવાય નવા પેટા સદરો/વિગતવાર હિસાબોના સદરો ખોલવા:

ભારતના સંવિધાનની કલમ ૧૫૦ અનુસાર રાજ્યના હિસાબો ભારતના કોમ્પ્ટ્રોલર જનરલની સૂચના પ્રમાણેના સ્વરૂપમાં રાખવામાં આવે છે. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન રાજ્ય સરકારે ભારતના સંવિધાનની કલમ ૧૫૦ની જોગવાઈઓ હેઠળ જરૂરી છે તે પ્રમાણે મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલની સલાહ લીધા સિવાય બજેટમાં ૧૩૪ નવા પેટા સદરો(૭૨ મહેસૂલ વિભાગ હેઠળ, ૫૯ મૂડી વિભાગ હેઠળ અને ૦૩ લોન વિભાગ હેઠળ) શરૂ કર્યા. રાજ્ય સરકારે આ સદર હેઠળ બજેટ જોગવાઈ પૂરી પાડી અને ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ૭૨ પેટા સદરોમાં મહેસૂલ વિભાગ હેઠળ ₹૧,૨૯૬.૩૨ કરોડ અને ૫૯ પેટા સદરો હેઠળ મૂડી અનુભાગ હેઠળ ₹૩,૧૦૮.૦૫ કરોડ અને ૦૩ પેટા સદરો હેઠળ લોન વિભાગ હેઠળ ₹૨૪૨.૮૨ કરોડ ખર્ચ કર્યો.

(૩) બજેટ જોગવાઈઓ અને ખોટા વર્ગીકરણમાં તફાવત:

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન બજેટ જોગવાઈના વર્ણનમાં કોઈ તફાવત જોવા મળ્યો ન હતો. જોકે, મહેસૂલ અને મૂડી ખર્ચ વચ્ચે ફકરા ૩(૨)માં જણાવ્યા મુજબ ખોટું વર્ગીકરણ જોવા મળ્યું હતું.

૩. એકત્રિત ફંડ

(૧) ગુડ્સ અને સર્વિસ ટેક્સ: ગુડ્સ અને સર્વિસ ટેક્સનો અમલ ૧લી જુલાઈ, ૨૦૧૭ના રોજથી થયો હતો. ૨૦૨૪-૨૫ના વર્ષ દરમિયાન, રાજ્યની જીએસટી વસૂલાત, ૨૦૨૩-૨૪માં મેળવેલા ₹૫૮,૦૦૯.૮૬ કરોડની સરખામણીએ, ₹૬૫,૮૪૦.૩૭ કરોડ થઈ

હતી જે ₹૭,૮૩૦.૫૧(૧૩.૫૦%) કરોડનો વધારો નોંધાયો હતો. વર્ષ દરમિયાન આઈજીએસટીના અગ્રિમ વિનિયોગની કોઈ રકમ મળી ન હતી. આ ઉપરાંત, રાજ્યને કેન્દ્રીય ગુડ્સ અને સર્વિસ ટેક્સ હેઠળ મુકરર કરેલી તેની ચોખ્ખી ઉપજના હિસ્સા તરીકે ₹૧૩,૦૭૨.૦૬ કરોડ મળ્યા હતા. જીએસટી હેઠળ કુલ આવકો ₹૭૮,૯૧૨.૪૩ કરોડ હતી. રાજ્યએ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન જીએસટીના અમલીકરણને કારણે ઊભી થતી આવકમાં નુકસાનને કારણે ₹૦.૨૬ કરોડનું વળતર મેળવ્યું.

તદુપરાંત, રાજ્યએ રાજ્યના અધિકતમ કરજ બાબત નાણા પંચ દ્વારા નિયત કરાયેલ નિયમો હેઠળ ગણતરીમાં ન લેવાના હોય તેવા GST વળતરના બદલે કેન્દ્ર સરકાર તરફથી ૨૦૨૪-૨૫(૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ ₹૨૨,૨૬૨. ૨૧ કરોડની કુલ બેક ટુ બેક લોન)ના વર્ષ દરમિયાન બેક ટુ બેક લોન તરીકે કોઈપણ વળતર સ્વીકાર્યું ન હતું જે રાજ્યની ઉછીના લેવાની મર્યાદા સંબંધે નાણા પંચ દ્વારા નિર્દિષ્ટ ધારાધોરણો હેઠળ ગણી શકાય ન હોત.

૨૦૨૪-૨૫ના વર્ષ દરમિયાન આરબીઆઈએ નોંધેલ અને રાજ્ય જીએસટી(એસજીએસટી)ના આંકડા અને નાણા હિસાબોમાં નોંધાયેલા આંકડા વચ્ચે કોઈ તફાવત નહોતો.

સંબંધિત આંકડા નાણા હિસાબોના પત્રક નં. ૧૪ માં ઉપલબ્ધ છે.

(૨) આવક અને મૂડી ખર્ચ વચ્ચે ખોટું વર્ગીકરણ:

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹૩૨૮.૨૦ કરોડનું ખર્ચ મહેસૂલ અનુભાગના બદલે મૂડી અનુભાગ હેઠળ ખોટી રીતે નોંધવામાં આવ્યું હતું. કારણ કે, ખર્ચના હેતુસર રાજ્યએ તેમ કરવા નક્કી કર્યું હતું. પ્રાસિ/મૂડી ખર્ચ અંગેના ખોટા વર્ગીકરણની અસર ફકરા ૬ હેઠળ આપવામાં આવી છે. પ્રાસિ ખર્ચ ₹૩૨૮.૨૦ જેટલું ઓછું દર્શાવવામાં આવ્યું હતું.

નાણા હિસાબના પત્રક ૪,૫,૧૫ અને ૧૬માં આ આંકડા જણાવવામાં આવ્યા છે.

(૩) સીસીઓ અને મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ વચ્ચે પ્રાપ્તિઓ અને ખર્ચ અને રાજ્ય દ્વારા આપવામાં આવેલી લોન અને પેશગીનો હિસાબમેળ :-

ગુજરાત અંદાજપત્ર નિયમસંગ્રહ અનુસાર, તમામ નિયંત્રણ અધિકારીઓએ, એકાઉન્ટ જનરલ દ્વારા હિસાબે લેવાયેલા આંકડા સાથે સરકારની પ્રાપ્તિ અને ખર્ચનો હિસાબમેળ કરાવવો જરૂરી છે. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, રાજ્ય સરકાર દ્વારા ₹૧,૮૪,૭૩૬.૪૯ કરોડની પ્રાપ્તિ (₹૨,૧૮,૫૫૪.૩૮ કરોડની કુલ પ્રાપ્તિના ૮૪.૫૩%) અને ૩ ૧,૪૮,૭૪૩.૯૫ કરોડનો ખર્ચ (₹૧,૯૯,૬૧૧.૪૪ કરોડના કુલ ખર્ચના ૭૪.૫૨%) અને ₹ ૪૫,૧૧૨.૮૭ કરોડનું મૂડી ખર્ચ (₹૬૫,૪૨૮.૩૨ કરોડ મૂડી ખર્ચના ૬૮.૯૫ ટકાનો) હિસાબમેળ કરવામાં આવેલ છે. રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલી લોન અને પેશગી ₹૩,૫૫૧.૭૧ કરોડ(રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલી કુલ લોન અને પેશગીના ૧૦૦ ટકા)નો હિસાબ મેળ કરવામાં આવ્યો હતો.

છેલ્લા ૨૦૨૩-૨૪ના વર્ષની સરખામણીમાં, ₹૨,૧૬,૯૦૬.૪૭ કરોડ(₹૨,૨૨,૭૬૨.૭૩ કરોડ કુલ પ્રાપ્તિના ૯૭.૩૭%) અને ₹૧,૭૩,૨૭૬.૭૩ કરોડ મહેસૂલ ખર્ચ(₹૧,૮૯,૨૮૫.૭૦ કરોડ કુલ ખર્ચના ૯૧.૫૪ ટકા) અને ₹૫૩,૭૫૦.૯૮(₹૫૫,૬૭૯.૨૫ કરોડ મૂડી ખર્ચના ૯૬.૫૪ ટકા)નો રાજ્ય સરકાર દ્વારા હિસાબ મેળ કરવામાં આવ્યો હતો. ₹૨,૬૬૬.૬૧(રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલ કુલ લોન અને પેશગીઓના ૧૦૦ ટકા)ની રાજ્ય સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલી લોન અને પેશગીઓનો છેલ્લા વર્ષ દરમિયાન હિસાબમેળ કરવામાં આવ્યો હતો.

(૪) ગૌણ સદર ૮૦૦-અન્ય ખર્ચ અને ૮૦૦-અન્ય પ્રાપ્તિઓ હેઠળની નોંધણી:

ગૌણ સદર ૮૦૦-અન્ય ખર્ચ / ૮૦૦-હિસાબનું ચોક્કસ સદર ઉપલબ્ધ ન હોય ત્યાં કરવાનું થાય છે. ગૌણ સદર-૮૦૦નું રાબેતા મુજબનું સંચાલન કરવાનું નથી કારણકે તેનાથી હિસાબો બિન પારદર્શક બને છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન હિસાબોના ૫૮ મુખ્ય સદરો હેઠળ ₹૮,૪૩૧.૩૯ કરોડમાં, કુલ મહેસૂલ અને મૂડી ખર્ચના ૩.૧૮ ટકા (₹ ૨,૬૫,૦૩૯.૭૬*), હિસાબોમાં ગૌણ સદર ૮૦૦- અન્ય ખર્ચ હેઠળ વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યા હતા. અગાઉના વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪માં, હિસાબોના ૫૮ મુખ્ય સદરો હેઠળ ₹ ૬,૪૯૨.૫૨ કરોડ, કુલ મહેસૂલ અને મૂડી ખર્ચના ૨.૬૫ ટકા(₹૨,૪૪,૯૬૪.૯૪ કરોડ), હિસાબોમાં ગૌણ સદર ૮૦૦- અન્ય ખર્ચ હેઠળ વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યા હતા.

આ જ રીતે, હિસાબોના ૫૩ મુખ્ય સદરો હેઠળ ₹૩,૫૫૫.૬૩ કરોડ, કુલ મહેસૂલ પ્રાપ્તિ(₹૨,૧૮,૫૫૪.૩૮ કરોડ)ના ૧.૬૩ ટકા જેટલા, હિસાબોમાં ૮૦૦-અન્ય પ્રાપ્તિઓ હેઠળ વર્ગીકૃત થયા હતા. અગાઉના વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન, હિસાબોના ૫૫ મુખ્ય

સદરો હેઠળ કુલ પ્રાપ્તિના(₹૨,૨૨,૭૬૨.૭૩ કરોડ)ના ૩.૯૪ ટકા હિસાબોમાં ૮૦૦-અન્ય પ્રાપ્તિઓ હેઠળ વર્ગીકૃત થયા હતા.

ચોક્કસ ઉપલબ્ધ ગૌણ સદરના ૩૪ દાખલા કે જેનો ઉપયોગ ગૌણ સદર-૮૦૦ને બદલે થઈ શક્યો હોત તેને પણ ઓળખાયેલ અને બજેટ ચકાસણી ૨૦૨૪-૨૫ માટે રાજ્ય સરકારને જણાવવામાં આવેલ હતી.

આ નાણાકીય હિસાબોના પત્રકો ૧૪,૧૫ અને ૧૬ના સંદર્ભે છે.

(૫) ફંડની અંગત થાપણ(પીડી)/અંગત હિસાબવહી(લેજર) હિસાબોમાં તબદીલી :- અંગત થાપણ હિસાબો નિયુક્ત ઉપાડ અધિકારીને યોજનાને લગતા ખાસ હેતુઓ માટે ખર્ચ કરવા સક્ષમ બનાવે છે.

તિજોરી નિયમો, ૨૦૦૦ના નિયમ ૩૭૭ મુજબ એકત્રિત નિધિમાંથી તબદિલ કરાયેલ ભંડોળ એકત્રિત નિધિ અને ફરી આગામી વર્ષે ખોલવાના PD ખાતામાં સંબંધિત સેવા સદરની સિલકના ઋણ ઉદારથી નાણાકીય વર્ષના અંતે બંધ કરવાના હોય છે. જોકે, ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ, આ નિયમોનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું. રાજ્ય સરકારે ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના અંતે ૪૬૮ પીડી ખાતા બંધ કર્યા ન હતા.

નાણા વિભાગ ગુજરાત સરકારના પરિપત્ર નં ટીજેઆર/૧૦૨૦૦૮/૦-૧૦૦૬/ઝેડ તા.૩ જૂન ૨૦૦૯ અનુસાર, પીડી હિસાબોના તમામ ૪૬૮ વહીવટદારોએ તેમની સિલકની તિજોરી આંકડા સાથે મેળવણી અને ચકાસણી કરી હતી અને વાર્ષિક ચકાસણી પ્રમાણપત્રો તિજોરી અધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તિજોરી કચેરી અને પ્રિંસિપાલ એકાઉન્ટન્ટ જનરલ(એ એન્ડ ઈ)ને વાર્ષિક ખરાઈ પ્રમાણપત્ર પૂરા પાડ્યા હતા.

૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ પીડી હિસાબોની વિગતો નીચે આપી છે:

એપ્રિલ-૨૦૨૪ના રોજ મુજબ ખુલતી સિલક		વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ઉમેરો		વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન બંધ થયેલા/પાછા ખેંચેલા		૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ બંધ થતી સિલક	
વહીવટદાર ની સંખ્યા	રકમ	વહીવટદાર ની સંખ્યા	રકમ	વહીવટદાર ની સંખ્યા	રકમ	વહીવટદાર ની સંખ્યા	રકમ
૪૭૬	૫,૦૪૦.૪૯	૦૬	૨૯,૫૧૦.૫૭*	૧૪	૨૪,૨૭૭.૦૭	૪૬૮	૧૦,૨૭૩.૯૯

(*) ગુજરાત રાજ્યના એકત્રિત ભંડોળથી અન્ય સ્ત્રોતમાંથી જમા કરાવેલ ₹ ૮,૦૬૩.૬૮ કરોડનો સમાવેશ થાય છે.

(#) ₹ ૨૯,૫૧૦.૩૭ કરોડમાંથી, ૦૬ નવા ખુલેલા પીડી એકાઉન્ટમાં ₹ ૩૪૮૮.૯૯ કરોડ પ્રાપ્ત થયા હતાં.

(@) ₹ ૨૪,૨૭૭.૦૭ કરોડમાંથી ₹ ૨૪,૨૭૬.૬૪ કરોડ ૧૪ બંધ પીડી એકાઉન્ટ્સથી અલગમાંથી ઉપાડ્યા હતાં.

ગુજરાત તિજોરી નિયમો, ૨૦૦૦ના નિયમ ૩૭૭ મુજબ વધુ શરત એ છે કે, પીડી ખાતુ ત્રણથી વધુ વર્ષ અસંચાલિત રહે તો, હિસાબ અને તિજોરી નિયામકની કચેરી આપું ખાતું બંધ કરવા અને પીડી ખાતાની સિલક પ્રાપ્તિ સદર-૦૦૭૫ પ્રકીર્ણ પ્રાપ્તિમાં ઉદારવાનો આદેશ કરવા અધિકૃત રહેશે. નિયમમાં નિયત કરવામાં આવેલ આ કાર્યપદ્ધતિ એલએમએમએઓની સામાન્ય સૂચનાઓથી અલગ હતી, જેમાં જોગવાઈ હતી કે, અગાઉના વર્ષ સંબંધિત વધુ ચુકવણી માટેની વસુલાતો, વિનિયોગ હિસાબોમાં કાર્યાલિપત મુખ્યસદર/પેટામુખ્ય સદર હેઠળ એકંદર ખર્ચને અસર કર્યા વગર સંબંધિત મુખ્ય/ગૌણ મુખ્ય સદર નીચે અલગ ગૌણ સદર 'કપાત-વધુ ચુકવણીની વસુલાતો'(કોડ ૯૧૧) હેઠળ નોંધવામાં આવશે.

વર્ષ દરમિયાન, ₹૦.૪૩ કરોડની સિલક સાથે ૧૪ બિનકાર્યાલિપત PD એકાઉન્ટ બંધ કરવામાં આવ્યા છે અને ભંડોળ મુખ્ય સદર ૦૦૭૫- પ્રકીર્ણ આવકમાં તબદીલ કરવામાં આવ્યું હતું.

છેલ્લા ત્રણ વર્ષોમાં ₹૨.૪૭ કરોડની બાકી રકમ ઘરાવતા ૧૯ પીડી ખાતાઓ નિષ્ક્રિય રહ્યાં હતાં.

સંબંધિત આંકડા નાણાકીય હિસાબોના પત્રક નં.૨૧માં ઉપલબ્ધ છે.

(૬) અસમાચોજિત ઉચક આકરિમક બિલ : ગુજરાત તિજોરી નિયમો, ૨૦૦૦ ધ્યાનમાં લે છે કે જ્યાં સુધી તાત્કાલિક ચુકવણીની જરૂર ન હોય ત્યાં સુધી કોઈ નાણા સરકારી તિજોરીમાંથી ઉપાડવા નહિ. તત્કાલીન સંજોગોમાં, ઉપાડ અને ચુકવણી અધિકારીઓને

સેવા સદરોમાંથી ઉઘારીને ઉચક આકસ્મિક બિલ દ્વારા નાણા ઉપાડવાની અધિકૃતિ આપવામાં આવે છે. ગુજરાત તિજોરી નિયમો, ૨૦૦૦ અનુસાર, નાણા વિભાગની અનુમતિથી વહીવટી વિભાગ દ્વારા મંજૂરી ન મળે તે સિવાય અન્યથા ડીડીઓએ આવા અગ્રિમ નાણા ઉપાડ તારીખથી ત્રણ મહિનાની અંદર આખરી ખર્ચના સમર્થનમાં રાખેલા વિગતવાર પ્રતિ હસ્તાક્ષર કરેલા આકસ્મિક ખર્ચ બિલ રજૂ કરવા આવશ્યક છે.

તા. ૩૧/૧૨/૨૦૨૪ સુધી ઉપાડ કરવામાં આવેલા ₹૨૧૭.૧૯ કરોડની રકમના ૫૮૨૦ એસી બિલો ૩૧/૦૩/૨૦૨૫ સુધી(ગુજરાત તિજોરી નિયમો, ૨૦૦૦ની જોગવાઈ મુજબ) ડીસીસી બિલ માટે ચુકવવાપાત્ર હતા.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹૧,૦૦૬.૮૨ કરોડની રકમના ૯૧૫૬ એસી બિલોમાંથી, માર્ચ ૨૦૨૪-૨૫માં ₹૨૨૯.૨૯ કરોડ(૨૨.૭૭ ટકા)ની રકમના ૧૦૯૭ એસી બિલ આકારવામાં આવ્યા હતા. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ ₹૫૫૪.૭૩ કરોડની રકમના ૫૩૭૮ એસી બિલની બાબતમાં બાકી ડીસીસી બિલ મળ્યા ન હતા.

બિનસમાયોજિત એસી બિલની વિગતો નીચે આપી છે:

વર્ષ	બિન સમાયોજિત એસી બિલની સંખ્યા	રકમ (₹કરોડમાં)
૨૦૨૩-૨૪ સુધી	૧૭૫૩	૮૯.૭૩
૨૦૨૪-૨૫	૩૬૨૫	૪૬૫.૦૦
સરવાળો	૫૩૭૮	૫૫૪.૭૩
	સમાયોજનની નિયત તારીખ પહેલા સમાયોજિત કરાયેલા એસી બિલોની સંખ્યા	
૨૦૨૪-૨૦૨૫	૩૫૮૮	૩૪૬.૯૯

(૭) પ્રાપ્ત ન થયા હોય તેવા સહાયક અનુદાન માટે ઉપયોગિતા પ્રમાણપત્ર :-

ગુજરાત નાણાકીય નિયમો ૧૯૭૧ અનુસાર, સહાયક અનુદાનના બિલોનો ઉપાડ કરનારા નિયંત્રણ અધિકારીઓએ જે વર્ષમાં અનુદાન ચૂકવાયું હોય તે નાણાકીય વર્ષના અંતથી ૧૨ મહિનાની અંદર અથવા તે જ હેતુ માટે વધારે અનુદાન માટે અરજી કરતા પહેલા, બેમાંથી જે પહેલું હોય તેમાં એકાઉન્ટન્ટ જનરલને ઉપયોગિતા પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવું જરૂરી છે. યુસી રજૂ ન થયા હોય તેમાં જોખમ હોય છે કે નાણા હિસાબોમાં દર્શાવેલી રકમ લાભાર્થીને પહોંચી ન પાડ હોય.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ સુધીના સમયગાળા માટેના ૮૦૬૦ યુસીને લગતા ₹૨૭,૯૧૧.૪૫ કરોડ મળવાપાત્ર હતા. આ પૈકી ૩૮૦૨ બાકી યુસીને લગતા ₹૨૦,૪૭૯.૬૧ કરોડ ક્લીઅર કરવામાં આવ્યા હતા. તદુપરાંત, ૫૯૪ યુસીને લગતા ₹૧,૯૮૫.૭૭ કરોડ રજૂ કરવાની નિયત તારીખ પહેલા રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા.

૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ બાકી યુસીની સ્થિતિ નીચે આપી છે.

વર્ષ	બાકી યુસીની સંખ્યા	રકમ (₹કરોડમાં)
૨૦૨૩-૨૪ સુધી	૨૮૮૪	૩,૧૪૭.૨૭
૨૦૨૪-૨૫	૧૩૭૪	૪,૨૮૪.૫૬
કુલ	૪૨૫૮*	૭,૪૩૧.૮૪*
	સમાયોજનની નિયત તારીખ પહેલા સમાયોજિત કરાયેલા એસી બિલોની સંખ્યા	
૨૦૨૪-૨૫	૫૯૪	૧,૯૮૫.૭૭

*કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજનાને લગતા ₹૨,૮૩૮.૬૬ કરોડના ૩૫૩ યુસી.

આ નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૧૦ અને પરિશિષ્ટ ૩ના સંદર્ભે છે.

(૮) વ્યાજ સમાયોજન: સરકાર જે- અનામત ભંડોળ (ક. વ્યાજ ધરાવતા અનામત ભંડોળો) અને કે- થાપણ અને પેશગી(ક. વ્યાજ ધરાવતી થાપણો)ની બાબતમાં વ્યાજ ચૂકવવા/સમાયોજન કરવા જવાબદાર છે અને આ હેતુ માટે હિસાબોના મુખ્ય અને ગૌણ સદરની યાદીમાં ખાસ પેટા- મુખ્ય સદર આપવામાં આવ્યા છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન આ ફંડો/થાપણો અને સરકારે ચૂકવેલ વ્યાજની વિગતો નીચે આપી છે:

(₹કરોડમાં)

ફંડ/થાપણ	૧લી એપ્રિલ, ૨૦૨૩ના રોજ મુજબ સિલક	વ્યાજની ગણતરી માટેનો આધાર	બાકી વ્યાજ	ચૂકવેલ વ્યાજ	ટૂંકા ગાળામાં ચૂકવેલ વ્યાજ
રાજ્ય વળતર વનીકરણ થાપણ	૧,૧૩૬.૨૩	આર્થિક બાબતોના વિભાગ (બજેટ), નાણા મંત્રાલય દ્વારા બહાર પાડેલ પરિપત્ર નં. ૧(૯)-બી(એસી)/ ૨૦૧૭, તા.૨૯-૦૯-૨૦૨૩ અનુસાર ૩.૩૫%	૪૩.૭૫	-	૪૩.૭૫
SDRF	૧,૨૭૫.૦૪	એસડીઆરએફની માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અનુસાર વ્યાજ ગણતરી ૮.૫ ટકા	૧૩૫.૩૪	૧૨૧.૫૩	૧૩.૮૧
SDMF	૧,૦૭૬.૬૦	એસડીએમએફની માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અનુસાર વ્યાજ ગણતરી ૮.૫ ટકા	૯૧.૦૮	૭૮.૨૭	૧૨.૮૧
CPS સિવાય વ્યાજ ધરાવતી થાપણ	૧૬.૮૦	૧૪ દિવસ તિજોરી બિલ રોકાણ માટે વ્યાજ ગણતરી માટેના દર દા.ત. રિવર્સ રેપોરેટ-૩.૩૫% - ૧% ૨૦૨૪-૨૫ના વર્ષ માટે ૨.૩૫%	૦.૩૯	-	૦.૩૯
સરવાળો			૨૭૦.૫૬	૧૯૯.૮૦	૭૦.૭૬

₹૭૦.૭૬ કરોડની રકમની ચુકવણી ન કરવાને/ઓછી કરવાને કારણે ₹૭૦.૭૬ કરોડના મહેસૂલ વધારાના અતિનિવેદન અને રાજવિત્તીય ખાધના અલ્પ નિવેદનમાં પરિણમ્યું.

આ નાણાકીય હિસાબોના પત્રકો ૧૫,૨૧ અને ૨૨માં આંકડાના સંદર્ભે છે.

(૯) સરકાર દ્વારા અપાતી બાંધઘરી :

ગુજરાત સરકાર બાંધઘરી અધિનિયમ ૧૯૬૩ અનુસાર કોઈ પણ વર્ષની ૧લી એપ્રિલના રોજ કુલ બાકી સરકારી બાંધઘરી ₹૨૦,૦૦૦ કરોડથી વધવી જોઈએ નહિ. વર્ષ દરમિયાન રાજ્ય સરકાર દ્વારા બાંધઘરી આપેલી એકત્રિત રકમ માત્ર એક હજાર છે. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ ₹૧,૪૨૦.૯૪ કરોડની બાકી બાંધઘરીઓ નિયત મર્યાદાની અંદર છે.

તા. ૩૧ ડિસેમ્બર ૧૯૮૮ના પરિપત્ર નં બીએચડી/૧૦૮૮/૫૫૭૬/અ થી, સરકારે બાંધઘરી આપેલી રકમના ૦.૨૫થી ૨ ટકા જેટલું કમિશન/ફી વસૂલ કરવાની રહેશે. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, રાજ્ય સરકારે બાંધઘરી વસૂલાતના ₹૦.૧૫* કરોડ મેળવ્યા હતા.

(*) અગાઉના વર્ષ દરમિયાન જારી કરાયેલી ગેરંટી માટે રૂ. ૦.૧૫ કરોડ ગેરંટી ફી મળેલ હતી.

સંબંધિત આંકડા નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૯,૧૪ અને ૨૦માં ઉપલબ્ધ છે.

(૧૦) પરિસ્થિતિ વિજ્ઞાન અને પર્યાવરણ અંગે ખર્ચ:

પર્યાવરણ સંબંધિત રાજ્ય સરકારે કરેલ ખર્ચ હિસાબોના જુદા જુદા ચાલુ સદર હેઠળ ગૌણ સદર સુધી નાણા હિસાબોમાં રજૂ કરેલા છે. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, ગુજરાત સરકારે મુખ્ય સદર ૩૪૩૫, ૨૪૦૨ અને ૨૪૦૬ હેઠળ ₹૨,૩૫૫.૦૧ કરોડની ફાળવણી સામે ₹૧,૩૦૨.૧૧ કરોડનું ખર્ચ કર્યું. અગાઉના વર્ષ ૨૦૨૩-૨૪ દરમિયાન ગુજરાત સરકારે મુખ્ય સદર ૩૪૩૫, ૨૪૦૨ અને ૨૪૦૬ હેઠળ ₹૧,૩૧૬.૩૨ કરોડની ફાળવણી સામે ₹૬૪૭.૭૧ કરોડ ખર્ચ કર્યો હતો.

આ નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૪ અને ૧૫ના સંદર્ભે છે.

(૧૧) અણધાર્યા/અસાધારણ બનાવો/આપત્તિને લગતું ખર્ચ

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, ગુજરાત સરકારે મુખ્ય સદર ૨૨૪૫ હેઠળ અણધાર્યા/અસાધારણ બનાવો/આપત્તિને લગતા રાહત ઉપાયો અંગે ₹૧,૪૭૪.૭૬ કરોડનું ખર્ચ કર્યું હતું. ₹૧,૪૭૪.૭૬ કરોડમાંથી મહેસૂલ ખર્ચ ₹૧,૪૭૪.૧૭ કરોડ હતું અને કોઈ મૂડી ખર્ચ થયું ન હતું. સરકારે કેન્દ્ર સરકાર પાસેથી આ હેતુસર ₹૬૦૦ કરોડ સહાયક અનુદાન/કેન્દ્ર સહાય વગેરે તરીકે મેળવ્યા હતા, જે મુખ્ય સદર ૧૬૦૧ હેઠળ ઉદારવામાં આવ્યા હતા.

આ નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૪ અને ૧૫ સંદર્ભે છે.

(૧૨) કેન્દ્રીય લોન માંડવાળ કરવી:

ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૨મા ૧૩મા નાણા પંચ, નાણા મંત્રાલય, ભારત સરકારની ભલામણોથી કેન્દ્રીય આયોજન અને કેન્દ્રીય પુરસ્કૃત યોજના અંગે ૩૧ માર્ચ ૨૦૧૦ના રોજ મુજબ જુદા જુદા મંત્રાલયો(નાણા મંત્રાલયે પોતે અગ્રિમ રકમ આપી હોય તે સિવાયના) દ્વારા રાજ્ય સરકારને આપેલી લોન પેશગીઓ માંડવાળ કરવામાં આવી હતી. નાણા મંત્રાલયે રાજ્ય સરકારને હુકમની અમલ તારીખથી(૩૧ માર્ચ ૨૦૧૦)કેરેલ મુદ્દલ અને વ્યાજની અતિ ચુકવણી સમાયોજિત કરવાનું અને નાણા મંત્રાલયને ભવિષ્યમાં પરત ચુકવણી સામે તેના અમલીકરણની મંજૂરી આપી. ગુજરાત સરકારે ૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૫ના અંતે ₹૩૯.૬૪ કરોડ (મુદ્દલ ₹૧૯.૨૭ કરોડ અને વ્યાજ ₹૨૦.૩૭ કરોડ)ની વધુ પરત ચુકવણી કરી, જેમાંથી નાણા મંત્રાલયે ₹૧૭.૮૭ કરોડનું સમાયોજન કર્યું. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન કોઈ રકમનું સમાયોજન કરવામાં આવ્યું ન હતું.

આ નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૧૭ના સંદર્ભે છે.

(૧૩) રાજ્ય સરકાર દ્વારા અપાયેલી લોન:

૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૫ના રોજ ૧૧ વિભાગોને સામેલ કરતી ₹૧,૩૬૦.૯૪ કરોડની રકમની જૂની લોન(જેનો વિગતવાર હિસાબ મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ દ્વારા નિભાવવામાં આવે છે)ની બાબતમાં છેલ્લા ઘણા વર્ષોથી મુદ્દલ અને વ્યાજની વસૂલાતનો કોઈ વ્યવહાર થયો નથી જેમાં ૧૯૯૮-૯૯થી બાકી લોનનો પણ સમાવેશ થાય છે.

વૈદ્યાનિક નિગમો/અન્ય સંસ્થાને ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹૨,૫૬૪.૬૧ કરોડની રકમની લોન માટે લોનની પરત ચુકવણીની શરતો નક્કી કરવામાં આવી નથી (વિગતો નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૧૮ના વધારાની જાહેરાતમાં છે.) પરિણામે, આ હિસાબમાં રાજ્ય સરકારને પ્રાપ્ત થઈ શકે તેવી રકમનો અંદાજ કરી શકાયો નથી.

મુખ્ય એકાઉન્ટન્ટ જનરલ(એ એન્ડ ઈ) ખરાઈ અને સ્વીકૃતિ માટે લોન મંજૂર કરનાર વિભાગોને લોનની બાકી રકમની પતાવટ અને પુષ્ટિ અંગે વર્ષે પત્રવ્યવહાર કરે છે. નાણા વિભાગ/સંબંધિત વહીવટી વિભાગ પાસેથી બાકી રહેલી માહિતીની વિગતો નાણાકીય હિસાબોના પરિશિષ્ટ-૭માં આપેલી છે.

આનો ઉલ્લેખ નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૭ અને ૧૮માં છે.

(૧૪) સ્વીકારેલી જવાબદારીઓ:

૧૨મા નાણા પંચની ભલામણો મુજબ, કેન્દ્ર સરકારે હિસાબ પદ્ધતિની ઉપાર્જન આધારિત પદ્ધતિ તરફ આગળ વધવા કેટલાક પગલા લીધા છે. જોકે, હેરફેર તબક્કાઓમાં થશે તે કારણે પરિવર્તન કરીને હિસાબ પદ્ધતિની ઉપાર્જન આધારિત પદ્ધતિ કરવા માટે, નિર્ણય લેવામાં વધુ પારદર્શિતા સુનિશ્ચિત કરવા માટે રોકડ હિસાબ પદ્ધતિની હાલની પદ્ધતિમાં પત્રકોના સ્વરૂપમાં કેટલીક વધારાની માહિતી જોડવી જરૂરી છે. કેન્દ્ર સરકારે સ્વીકારેલી જુમ્મેદારી અંગે માહિતી રજૂ કરી છે અને તે નાણાકીય હિસાબોના પરિશિષ્ટ-૧૨માં જોઈ શકાય છે.

(૧૫) કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજનાઓ(સીએસએસ)/કેન્દ્ર ક્ષેત્ર યોજનાઓ અંગે ખર્ચ.

વર્ષ દરમિયાન, કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજનાઓ હેઠળ નોંધાયેલ કુલ ખર્ચ ₹૧૭,૬૮૦.૧૭ કરોડ (મહેસૂલ ખર્ચ ₹૧૬,૮૯૧.૩૦ કરોડ અને મૂડી ખર્ચ ₹૭૮૮.૮૭ કરોડ) હતો, જેમાં કેન્દ્રીય સહાય ₹૯,૮૨૪.૮૩ કરોડ અને રાજ્યના હિસ્સાના ₹૭,૮૫૫.૩૪ કરોડનો સમાવેશ થાય છે.

આનો ઉલ્લેખ નાણાકીય હિસાબોના પત્રક ૧૫ અને ૧૬માં છે.

(૧૬) કેન્દ્ર સરકારે ભંડોળ આપેલ કેન્દ્રીય યોજના ભંડોળની, રાજ્યમાં અમલકર્તા એજન્સીઓ/લાભાર્થીઓને સીધી તબદીલી:

સીજીએના પીએફએમએસ પોર્ટલ અનુસાર ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન રાજ્યમાં અમલકર્તા એજન્સીઓ દ્વારા ₹૧૭,૮૨૧.૮૮ કરોડ સીધા મળ્યા હતા, જેમાં મધ્યસ્થીઓ/લાભાર્થીઓ(બિન સરકારી સંગઠનો, કેન્દ્ર સરકાર સંગઠનો, વૈદ્યાનિક સંગઠનો, શહેરી કે ગ્રામીણ સંસ્થાઓ, વગેરે)ને તબદીલ કરવામાં આવેલાનો સમાવેશ થયો હતો. અમલકર્તા સંસ્થાઓને ઈંડની સીધી તબદીલીમાં ૨૦૨૩-૨૪(૨૦૨૩-૨૪માં ₹૨૧,૮૪૫.૩૮ કરોડથી ૨૦૨૪-૨૫માં ₹૧૭,૮૨૧.૮૮ કરોડ)ની સરખામણીએ ૧૮.૪૨ ટકાનો ઘટાડો થયો હતો. વિગતો નાણા હિસાબોના પરિશિષ્ટ-૬માં આપી છે.

(૧૭) રાજ્ય સરકારની બજેટ સિવાયની જવાબદારીઓ, સૂચિત સહાયકીઓ અને નીતિ ગર્ભિતાર્થના કારણે રાજવિત્તીય બોજો:

બજેટ સિવાયના કરજની મુદ્દલ રકમ સુધીની જવાબદારી રાજ્ય સરકારની છે અને તેના પર વ્યાજ રાજ્ય એવિટીની સહાય કે અનુદાન તરીકે સરકારી બજેટમાંથી અદા કરવામાં આવે છે. રાજ્ય સરકારે, તેમના બજેટ ડોક્યુમેન્ટ/વાર્ષિક નાણાકીય પત્રકોમાં બજેટ સિવાયની જવાબદારીઓ પ્રગટ કરી નથી. રાજ્ય સરકારે જાણ કરી છે કે ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન કોઈ બજેટ સિવાયની જવાબદારીઓ નથી.

(૧૮) સિંગલ નોડલ એજન્સી(એસએનએ)ના બેંક ખાતામાં તબદીલી:

નાણા મંત્રાલય, ભારત સરકારે તા.૨૩-૩-૨૦૨૧ના પત્ર નં.૧(૧૩)પીએફએમએસ/એફસીડી/૨૦૨૦ અન્વયે કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના હેઠળ ઈંડ છૂટ કરવા અને એનએ મારફ્ટ છૂટા કરેલા ઈંડની દેખરેખ નિયંત્રણ ઉપયોગિતા માટે કાર્યપદ્ધતિ જાહેર કરી હતી. દરેક કેન્દ્ર પુરસ્કૃત યોજના માટે, એસએનએ રાજ્ય સરકાર દ્વારા સરકારી કામકાજ હાથ ધરવા માટે અધિકૃત કરેલા અનુસૂચિત વાણિજ્યિક બેંકમાં પોતાના બેંક ખાતાથી ઉભુ કરવામાં આવે છે.કાર્યપદ્ધતિ અનુસાર, રાજ્ય સરકાર તેના ખાતામાં આવેલા કેન્દ્રીય હિસ્સાને સમાન રાજ્ય હિસ્સા સહિત સંબંધિત એસએનએ ખાતામાં તબદીલ કરે છે.

નાણા સરકાર, ભારત સરકારના તારીખ ૧૬ ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૩ના પત્ર મુજબ, રાજ્ય સરકાર કેન્દ્ર હિસ્સો મળ્યાના ૩૦ દિવસમાં કેન્દ્ર સરકાર કે એસએનએ અનુરૂપ રાજ્યના એકાઉન્ટમાં તબદીલ કરશે. એસએનએ ખાતામાં કેન્દ્ર હિસ્સો તબદીલ કરવામાં ૩૦થી વધુ દિવસના કોઈપણ વિલંબ બદલ વાર્ષિક ૭ ટકા લેજે જેટલા દિવસ વિલંબ થયો હોય તેટલા દિવસનું વ્યાજ ૦૧/૦૪/૨૦૨૩ની અસરથી રાજ્ય સરકારે ચુકવવાનું રહેશે.

પીએફએમએસના એસએનએ-૦૧ અહેવાલ મુજબ, રાજ્ય સરકારે તેના તિજોરી હિસાબોમાં વર્ષ દરમિયાન કેન્દ્રીય હિસ્સા તરીકે ₹૭,૮૯૩.૮૪ કરોડ મેળવ્યા હતાં.(આર.બી.આઈ.ના કલીયરન્સ મેમો મુજબ રાજ્યને કેન્દ્રીય હિસ્સા તરીકે ₹૮,૫૭૩.૧૩ કરોડ મળ્યા હતા). ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ, સરકારે તિજોરી હિસાબમાં મળેલા ₹૭,૬૫૫.૯૭ કરોડ(અગાઉના વર્ષની રકમ સહિત)નો કેન્દ્રીય હિસ્સો અને ₹૮,૪૮૭.૯૯ કરોડનો રાજ્ય હિસ્સો એસએનએએસને તબદીલ કર્યો હતો. ખરેખર ખર્ચના વિગતવાર વાઉચર અને સમર્થક દસ્તાવેજો એજ કચેરી(એ એન્ડ ઈ)ને એસએનએ પાસેથી મળ્યા નથી.

એસએનએ અહેવાલ અનુસાર, ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ, ₹૫,૨૪૬.૯૮ કરોડની રકમ એસએનએ ખાતાઓમાં ખર્ચ થયા સિવાયની રહી હતી.

(૧૯) ડીડીઓ બેંક ખાતામાં ભંડોળની તબદીલી.

રાજ્ય સરકારે વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ડીડીઓ બેંક ખાતામાં તબદીલ કરાયેલા ભંડોળની કોઈ માહિતી પૂરી પાડી ન હતી.

૪. આકસ્મિક નિધિ:

આકસ્મિકતા ભંડોળ અધિનિયમ,૧૯૬૦થી આપેલી સત્તાની રૂએ, રાજ્ય સરકાર તેના આકસ્મિકતા નિધિમાં નાણાની ચુકવણી માટે અથવા તેમાથી ઉપાડ માટે તેને સંબંધિત અથવા તેને આનુષંગિક તમામ બાબતોના વિનિયમન માટે આકસ્મિકતા નિધિ નિયમો ઘડ્યા છે. ગુજરાત રાજ્યના આકસ્મિકતા નિધિમાં ₹૨૦૦ કરોડનું ભંડોળ છે. ૩૧ માર્ચ,૨૦૨૫ના અંતે કોઈ રકમ ભરાયા વગર રહી ન હતી. ૩૧ માર્ચ,૨૦૨૫ના રોજ આકસ્મિકતા નિધિમાં ₹૨૦૦ કરોડની સિલક રહી છે.

સંબંધિત આંકડા નાણા હિસાબોના પત્રકો ૧,૨ અને ૨૧માં ઉપલબ્ધ છે.

પ.જાહેર હિસાબ:

(૧) નેશનલ પેન્શન યોજના:

૧-૪-૨૦૦૫ના રોજ કે તે પછી ભરતી કરાયેલા રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓને રાષ્ટ્રીય પેન્શન યોજના હેઠળ આવરી લેવામાં આવ્યા છે. આ નિયત ફાળા પેન્શન યોજના છે. આ યોજના રૂપે, તા.૧લી માર્ચ ૨૦૨૪થી સુધારેલી યોજના મુજબ કર્મચારીએ તેના/તેણીના માસિક પગારનો ૧૦ ટકા ફાળો આપવો પડે છે અને રાજ્ય સરકારે ૧૪ ટકાના દરે ફાળો આપવાનો હોય છે. સંપૂર્ણ રકમ રાષ્ટ્રીય બાંધકામ ધારા લિમિટેડ કે ટ્રસ્ટી બેન્ક મારફત નિયત ફંડ સંચાલકને તબદીલ કરવાની હોય છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન એનપીએસમાં કુલ ફાળો ₹૪,૨૯૩.૦૬ કરોડ(રાજ્ય સરકારના કર્મચારીઓનો ફાળો ₹૧,૮૧૬.૧૯ કરોડ, વિદેશ નિમણૂક પર કર્મચારીઓનો ફાળો ₹૧૮.૨૮ કરોડ, સરકારનો ફાળો ₹૨,૪૪૯.૭૧ કરોડ હતો જે આગલા વર્ષના ₹૦.૦૩ કરોડના ખોટા વર્ગીકરણના હિસાબમેળને કારણે અને પરિવાર પેન્શન કે વિકલાંગતા પેન્શનના ₹૧૬.૮૫ કરોડમાં કર્મચારી ફાળાને રીફંડ કરવાને કારણે) હતો. સરકારી ફાળા અંગેની વિગતવાર માહિતી મુખ્ય સદર ૨૦૨૧ હેઠળ નાણા હિસાબોના પત્રક નં.૧૫માં ઉપલબ્ધ છે. સરકારે મુખ્ય સદર ૮૩૪૨- ૧૧૭ નિર્દિષ્ટ ફાળા પેન્શન યોજના હેઠળ જાહેર ખાતામાં ₹૪,૨૯૩.૦૬ કરોડ જમા કરાવ્યા. એનપીએસમાં સરકારી ફાળો ₹૧૦૦.૯૬ કરોડ જેટલો ઓછો હતો જે તેટલી જ રકમમાં મહેસૂલ ખર્ચની ઓછી ચુકવણીમાં પરિણમ્યું હતું.

જાહેર હિસાબોમાં તબદીલ કરાયેલ કુલ રકમ પૈકી ₹૭૨.૪૬ કરોડની રકમ તા.૩૧.૦૩.૨૦૨૪ના રોજ જાહેર હિસાબમાં બાકી રહી હતી અને તેને એનએસડીએલમાં તબદીલ કરવામાં આવી ન હતી. સરકારની રોકડ સિલક તેટલી રકમ સુધી વધુ દર્શાવવામાં આવી હતી.

(૨) વ્યાજુકી અનામત ભંડોળ:

(ક) રાજ્ય આપત્તિ પ્રતિભાવ ભંડોળ (એસડીઆરએફ):

રાજ્ય આપત્તિ પ્રતિભાવ ભંડોળ (મુખ્ય સદર ૮૧૨૧ સામાન્ય અને અન્ય પ્રતિભાવ ભંડોળ કે જે વ્યાજુકી વિભાગ હેઠળ છે)ની રચના અને વહીવટના માર્ગદર્શક સૂચનો અનુસાર, કેંદ્ર અને રાજ્ય સરકારે ફંડમાં ડપ:રપના પ્રમાણમાં હિસ્સો રાખવો જરૂરી છે. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, રાજ્ય સરકારે કેંદ્ર સરકારના હિસ્સા તરીકે ₹૬૦૦ કરોડ મેળવ્યા. વર્ષ દરમિયાન રાજ્ય સરકારનો હિસ્સો ₹૧૯૯.૭૩ કરોડ હતો. રાજ્ય સરકારે મુખ્ય સદર ૮૧૨૧-૧૨૨ SDRFમાં ₹૮૦૩.૮૪ કરોડ (કેંદ્રનો હિસ્સો ₹૬૦૦ કરોડ, રાજ્ય હિસ્સો ₹૧૯૯.૭૩ કરોડ અને ₹૪.૧૧ કરોડ આગલા વર્ષની વાણવપરાયેલ અનુદાન) તબદીલ કર્યા હતા.

₹૧,૪૭૪.૭૬ કરોડની રકમ ભંડોળમાંથી મેળવેલ ખર્ચ તરીકે મુખ્ય સદર ૨૨૪૫માં માંડવાળ કરવામાં આવી હતી અને રાજ્ય સરકારે ભંડોળમાંથી રોકાણના વ્યાજ તરીકે ₹૧૨૧.૫૩ કરોડની કમાણી કરી હતી. તા.૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ બંધ થતી સિલક ભંડોળમાં ₹૭૨૫.૬૬ કરોડ હતી. એનડીઆરએફ સ્વરૂપે કોઈ રકમ પ્રાપ્ત થયેલ ન હતી.

(ખ) રાજ્ય આપત્તિ નિવારણ ફંડ

રાજ્ય આપત્તિ પ્રતિભાવ ભંડોળ(એસડીએમએફ), આપત્તિ વ્યવસ્થાપન અધિનિયમ, ૨૦૦૫ની કલમ ૪૮(૧)(ગ) હેઠળ રચવામાં આવ્યું છે. આ ફંડ રાજ્ય આપત્તિ પ્રતિભાવ ફંડ/રાષ્ટ્રીય આપત્તિ પ્રતિભાવ ફંડ માર્ગદર્શક સૂચનાઓ અને રાજ્ય સરકારે વખતોવખત જાહેર કરેલ રાજ્ય વિશેષ સ્થાનિક આપત્તિ હેઠળ આવરી લેવાયેલ આપત્તિની બાબતમાં તે ઓછું કરવાની પરિયોજનાના એકમાત્ર હેતુ માટે છે. રાજ્ય સરકારે મુખ્ય સદર ૮૧૨૧-૧૩૦- રાજ્ય આપત્તિ હળવી બનાવવા માટેના ફંડ હેઠળ તા.૬-૨-૨૦૨૩ના જાહેરનામા ક્રમાંક.સીએલએસ/૧૦૨૦૨૦/ભારત સરકાર-૨૦-૨૧/એસ.૩ અન્વયે એસડીએમએફ ઊભું કર્યું છે.

કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકારે ડપ:રપ ના પ્રમાણમાં ભંડોળમાં ફાળો આપવાનો હોય છે. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, રાજ્ય સરકારે કેંદ્ર સરકારના હિસ્સા તરીકે

વર્ષ દરમિયાન કોઈપણ રકમ ભંડોળમાંથી મેળવી ન હતી. રાજ્ય સરકારને એન.ડી.એમ.એફ.માં કેન્દ્ર સરકાર તરફથી ₹૭૩.૧૭ કરોડ મળ્યા હતાં.

વર્ષ દરમિયાન, ₹૧૨૧.૬૫ કરોડની રકમ મુખ્ય સદર રરજપમાં એસ.ડી.એમ.એફ.થી મળેલ ખર્ચ અને ભંડોળમાં રોકાણ પરના વ્યાજ તરીકે માંડવાળ કરવામાં આવી હતી. તા.૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ ભંડોળમાં બંધ સિલક ₹૧,૧૦૬.૩૯ કરોડ હતી.

(ખ) રાજ્ય વળતર વનીકરણ ડંડ(એસસીએએફ): પર્યાવરણ અને વન મંત્રાલય,ભારત સરકાર દ્વારા બહાર પાડેલી માર્ગદર્શક સૂચનાઓ મુજબ, રાજ્ય સરકારે ઉપભોક્તા સંસ્થાઓ પાસેથી મળેલી રકમ માટે અને વળતર વનીકરણ હાથ ધરવા માટે મળતી રકમો માટે જાહેર હિસાબમાં વ્યાજુ અનુભાગ હેઠળ એસસીએએફની સ્થાપના કરવી આવશ્યક છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, ઉપભોક્તા સંસ્થાઓએ રાજ્ય વળતર વનીકરણ ડંડમાં ₹૫૩૦.૫૩ કરોડ જમા કરાવ્યા હતા. આમાંથી, રાજ્ય સરકારે ₹૪૭૭.૪૮ કરોડ(આગલા વર્ષમાં ₹૩૮૭.૦૪ કરોડ) રાજ્ય વળતર વનીકરણ ડંડમાં મેળવ્યા હતાં.

સરકારે ભંડોળમાંથી ₹૩૦૯.૯૯ કરોડનું ખર્ચ કર્યું હતું અને વર્ષ દરમિયાન કોઈ રકમ રોકી ન હતી. એસસીએએફમાંથી કુલ સિલક ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ ₹૧,૩૦૩.૭૧ કરોડ હતું.

ખ. બિન વ્યાજુકી અનામત ભંડોળ:

(ક) એકત્રિત ડૂબત નિધિ(સીએસએફ):- ૨૦૦૭-૦૮માં, લોનની ઋણમુક્તિ માટે ગુજરાત સરકારે એકત્રિત ડૂબત નિધિ ઊભો કર્યો હતો. ડંડની માર્ગદર્શક સૂચનાઓ મુજબ, ભારતીય રિઝર્વ બેંકે એકત્રિત ડૂબત નિધિનો વ્યાપ વધારવા માટે અને સરકારની તમામ જવાબદારીઓમાં આવરી લેવા (આંતરિક ટેવું+જાહેર હિસાબની જવાબદારી) માટે વર્ષ ૨૦૦૭- ૨૦૦૮માં માર્ગદર્શક સૂચનાઓ બહાર પાડી હતી. સુધારેલી માર્ગદર્શક સૂચનાઓ મુજબ રાજ્ય સરકારે આગલા નાણાકીય વર્ષના અંતે તે વર્ષની બાકી જવાબદારી (આંતરિક ટેવું+ જાહેર હિસાબ)ના લઘુત્તમ ૦.૫% ના દરે એકત્રિત ડૂબત નિધિમાં ફાળો આપવો જરૂરી છે. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫માં સરકારે ₹૧,૯૮૫.૬૭ કરોડની બાકી રકમ સામે ₹૨,૯૪૫.૯૮ કરોડ(₹૨૦૦૦ કરોડ ફાળા તરીકે અને ₹૯૪૫.૯૩ કરોડ વ્યાજ તરીકે) ફાળો આપ્યો હતો. આર.બી.આઈ.ને સર્વિસ ચાર્જ પેટે ₹૦.૦૫ કરોડની રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી. ૩૧ માર્ચ,૨૦૨૫ના રોજ મુજબ ડંડનો કુલ સંચિત ફાળો ₹૧૫,૮૨૪.૨૭ કરોડ હતો.(૩૧ માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ મુજબ ₹૧૨,૮૭૮.૩૮ કરોડ).

(ખ) બાંધઘરી ફેડબી ભંડોળ:

રાજ્ય સરકારે આરબીઆઈ સંચાલિત બાંધઘરી ફેડબી ભંડોળની રચના કરી. રાજ્ય સરકાર દ્વારા બહાર પાડેલ ડંડ જાહેરનામાના વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ થી અમલમાં છેલ્લા સુધારામાં નિયત કરવામાં આવ્યું છે કે રાજ્ય સરકારે પ્રારંભમાં લઘુત્તમ ૧ ટકા ફાળો આપવાનો રહેશે અને ત્યારબાદ ત્યારપછીના પાંચ વર્ષમાં ત્રણ ટકાનું લઘુત્તમ સ્તર મેળવવા અગાઉના વર્ષના અંતે બાકી બાંધઘરીઓના ૦.૫ ટકાનો દરે ડંડમાં પાંચ ટકાનું ઈચ્છનીય સ્તર ક્રમિક વધારવાનું રહેશે. ડંડમાં સિલક પાંચ ટકાના ઈચ્છનીય સ્તર કરતા વધુ હોવાને કારણે સરકારે વર્ષ દરમિયાન ડંડમાં કોઈ ફાળો આપ્યો નહિ. રાજ્ય સરકારે રોકાણ પર વ્યાજ તરીકે ₹૪૬.૭૭ કરોડ મેળવ્યા અને તેનું પુનઃરોકાણ કર્યું. ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ ડંડમાં કુલ સંચિત રકમ ₹૯૩૮.૯૫ કરોડ હતી.(૩૧ માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ મુજબ ₹૮૯૨.૧૮ કરોડ)

ડંડમાં લેવડ દેવડ નાણા હિસાબોના પત્રક ૨૧ અને ૨૨માં વર્ણવવામાં આવી છે.

(ગ) કેંદ્રીય માર્ગ અને આધાર-માળખા ડંડ(સીઆરઆઈએફ): અગાઉના કેંદ્રીય માર્ગ ભંડોળનું નામ ભારત સરકારના તા. ૩૧-૩-૨૦૧૮ના ગેઝેટના જાહેરનામા અંવયે કેંદ્રીયમાર્ગ અને આધારવ્યવસ્થા ભંડોળ આપવામાં આવ્યું છે. સીઆરઆઈએફનો ઉપયોગ રાષ્ટ્રીય ધોરીમાર્ગો, રેલવે પરિયોજનાઓ, રેલવેમાં સુરક્ષા સુધારણા, રાજ્ય અને ગ્રામીણ માર્ગો અને અન્ય આધારવ્યવસ્થા માટે કરવામાં આવશે. વિસ્તૃત હિસાબી કાર્યપદ્ધતિ રૂપે,રાજ્યએ કેંદ્ર પાસેથી મેળવેલા અનુદાનો પ્રારંભિક રીતે મુખ્ય સદર ૧૬૦૧ હેઠળ મહેસૂલ આવકો તરીકે નોંધાયા. ત્યારબાદ, આવી રીતે મેળવેલી રકમ રાજ્ય સરકાર દ્વારા મુખ્ય સદર ૮૪૪૯-૧૦૩-કાર્યરત મુખ્ય સદર (રો) મારફ્ટ કેંદ્રીય માર્ગ અને આધારવ્યવસ્થામાંથી સરકારી નાણા સહાય હેઠળ જાહેર હિસાબમાં તબદીલ કરવામાં આવે છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, રાજ્ય સરકારે સીઆરઆઈએફ અંગે ₹૬૮૦.૭૦ કરોડનું અનુદાન મેળવ્યું. રાજ્ય સરકારે ૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૫ની સ્થિતિએ જાહેર હિસાબમાં ડંડમાં ₹૬૮૦.૭૦ કરોડ તબદીલ કર્યા. તેની સામે ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹૬૮૦.૭૦ કરોડનું ખર્ચ મુખ્ય સદર-૫૦૫૪-૮૦-૯૦૨ માર્ગ અને પુલ હેઠળ ઉધારવામાં આવ્યું. સી.આર.આઈ.એફ.ની ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૫ની સ્થિતિએ બંધ સિલક ₹૨૭.૨૫ કરોડ હતી.

(૪) ઉપલક અને ભરણા સિલકો:

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન વાઉચર/ચલણ/મંજૂરી પત્રો વગેરે જેવા દસ્તાવેજોના અભાવે એકાઉન્ટ જનરલ ઓફિસ (A&E) દ્વારા ઉપલક(મુખ્ય સદર ૮૬૫૮, ગૌણ સદર ૧૧૦- રિઝર્વ બેન્ક ઉપલક- કેન્દ્ર હિસાબ કચેરી) હેઠળ (-) ₹૧૦૩.૯૭ કરોડના ખર્ચ અને ₹૪૨.૩૭ કરોડની આવક મુકવામાં આવી હતી. સરકારનું કુલ ખર્ચ તે હદ સુધી ઓછું દર્શાવેલું છે.

ઉપલક અને ભરણા સદર હેઠળ નાણાકીય હિસાબો ચોખ્ખી સિલક બતાવે છે. આ સદર હેઠળની બાકી રહેલી સિલકને બાકી રહેતા ઉધાર અને બાકી રહેતા જમાને અલગ અલગ સદર હેઠળ કરીને એકંદર ગણી કાઢવામાં આવી છે તે ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબ બે સદરો હેઠળ ₹૧,૭૩૯.૧૨ કરોડ હતું(૩૧ માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ મુજબ ₹૬૫૮.૬૫ કરોડ)

આ સદરો હેઠળ બાકી સિલકોની બિન પરવાનગી રાજ્ય સરકારના હિસાબોની ગુણવત્તા, વર્ષો વર્ષ આગળ લઈ જવામાં આવતા હિસાબોના જુદા જુદા સદરો હેઠળ આવક/ખર્ચના આંકડાઓની ચોકસાઈને અસર કરે છે.

(૫) ચેક, બિલ અને ડીઝીટલ ચુકવણી : મુખ્ય સદર ૮૬૭૦ ચેક અને બિલ હેઠળની જમા સિલક ઈસ્યુ થયેલા પણ વટાવ્યા સિવાયના રહ્યા હોય તેવા ચેક દર્શાવે છે. ૧,એપ્રિલ ૨૦૨૪ના રોજ ખુલતી સિલક ₹૩૧૫.૨૦કરોડ(જમા)હતી. ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹૧,૬૨,૮૯૮.૦૮ કરોડની કિંમતના ચેક ઈસ્યુ કરવામાં આવ્યા, જેની સામે ૩૧ માર્ચ,૨૦૨૫ના રોજ મુજબ બંધ થતી સિલક ₹૪૨૫.૬૧ કરોડ(જમા)છોડીને, વર્ષ દરમિયાન ₹૧,૬૨,૭૮૭.૬૮ કરોડના ચેક વટાવવામાં આવ્યા હતા. બંધ થતી સિલક જુદા જુદા કાર્યરત મુખ્ય સદરો જેમા ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ સુધી ગુજરાત સરકારને કોઈ પણ રોકડ ન મળી હોય તે હેઠળ જુદા જુદા નાણાકીય વર્ષોમાં મૂળ નોંધાયેલા ખર્ચને રજૂ કરે છે. ડીઝીટલ ચુકવણીના કેસમાં, ઇલેક્ટ્રોનિક પદ્ધતિથી ચુકવણી આદેશ લેવડદેવડ પૂરી થાય ત્યારે ખર્ચ તરીકે ગણવામાં આવે છે. જોકે, આ 'ઈ-કુબેર ફેઇલ' તરીકે જણાવાયેલ કેસમાં લેવડદેવડ પ્રક્રિયા ૮૬૫૮માં ઉપલક તરીકે લેવામાં આવે છે. ૨૦૨૪-૨૫ના વર્ષમાં ઈ કુબેર ફેઇલ ટ્રાન્ઝેક્શનમાં કોઈ રકમ ઉપલક તરીકે લેવામાં આવી નથી.

(૬) મકાન અને અન્ય બાંધકામ કામદાર કલ્યાણ ઉપકર :

કામદારોને લાભ આપવા માટે ઉપકર વસૂલ અને એકત્રિત કરવા માટે ભારત સરકારે મકાન અને અન્ય બાંધકામ કામદાર કલ્યાણ ઉપકર અધિનિયમ, ૧૯૯૬ ઘડ્યો છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, સરકારે મુખ્ય સદર ૦૨૩૦ હેઠળ શ્રમ ઉપકર તરીકે ₹૧૦૫૮.૩૩ કરોડ (૨૦૨૩-૨૪: ₹૮૯૧.૫૬ કરોડ) એકત્રિત કર્યા અને મકાન અને અન્ય બાંધકામ કામદાર કલ્યાણ બોર્ડને ₹૩૬૨.૫૯ કરોડ(૨૦૨૩-૨૪: ₹૩૧૧.૧૨ કરોડ) તબદીલ કર્યા. ૩૧ માર્ચ,૨૦૨૫ના રોજ મુજબ મુખ્ય સદર ૦૨૩૦ હેઠળ તબદીલ ન થઈ હોય તેવી રકમ ₹૬૯૫.૭૪ કરોડ હતી(૩૧ માર્ચ ૨૦૨૪ના રોજ મુજબ ₹૫૮૦.૪૪ કરોડ) જે તેટલા પ્રમાણમાં, મહેસૂલ ખર્ચમાં ઓછું અને રોકડ સિલકની વધુ રકમમાં પરિણમી હતી.

(૭) રાજ્ય દ્વારા વસૂલ કરવામાં આવેલો અન્ય કર :

- ગુજરાત સરકાર ઓક્ટ્રોય નાબૂદ કરવામાં આવતા સ્થાનિક સત્તાતંત્રને વળકર આપવા સ્થાનિક સત્તાતંત્ર ભંડોળ ઊભું કરવાના હેતુસર ગુજરાત સરકારમાં મોટર સ્પિરિટના વેચાણ પર ઉપકર વસૂલ કરવા માટે ગુજરાત મોટર સ્પિરિટ ઉપકર અધિનિયમ, ૨૦૦૧ ઘડ્યો હતો. જોકે, આ અધિનિયમમાં ઉપકર એકત્ર કરવાના હિસાબના સદરનો નિર્દેશ ન હતો કે ભંડોળ રચવાનું પણ જરૂરી ન હતું. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન મુખ્ય સદર ૦૦૪૦ હેઠળ મોટર સ્પિરિટના વેચાણના વકરા પર ઉપકર તરીકે ₹૪૧૬૯.૨૯ કરોડ વસૂલ કર્યા હતા.
- સત્તાવાર ગેઝેટમાં જાહેરનામા દ્વારા જાહેર કરીને ગુજરાતની રાજ્ય સરકારે ૧૯૮૪માં ગુજરાત ગ્રામીણ વિકાસ ઉપકર અધિનિયમ ઘડ્યો હતો, જેમાં ખનિજ તેલ મેળવવા અથવા ખનિજ તેલ કાઢવા માટે ખોદકામ કરવા માટે રાખવામાં આવેલી બધી જમીન પર વાર્ષિક મૂલ્યના ૨૦ ટકાથી વધુ ન હોય તેવા દરે સેસ વસૂલવાનું નક્કી કર્યું હતું. આ કાયદાનો હેતુ ગુજરાત રાજ્યમાં ગ્રામીણ વિસ્તારોના વિકાસ ખર્ચની જોગવાઈ કરવાનો હતો. આ કાયદા મુજબ, આ કાયદા હેઠળ વસૂલવામાં આવતા ગ્રામીણ વિકાસ ઉપકર અને દંડ (દંડ સિવાય) ની આવક સૌપ્રથમ રાજ્યના સંકલિત ભંડોળમાં જમા કરવામાં આવશે અને તેમાંથી વસૂલાત અને વસૂલાતના ખર્ચને બાદ કર્યા પછી, આ વતી કાયદા દ્વારા યોગ્ય રીતે કરવામાં આવેલા વિનિયોગ હેઠળ, રાજ્ય ગ્રામીણ

વિકાસ ભંડોળ તરીકે ઓળખાતા એક અલગ ભંડોળમાં દાખલ કરવામાં આવશે અને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવશે. જોકે, રાજ્ય સરકારે ભંડોળ બનાવ્યું ન હતું. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન, સરકારે મુખ્ય સદર ૦૦૨૯ હેઠળ જમીન પર ઉપકર તરીકે ₹ ૬૬.૫૦ કરોડ એકત્રિત કર્યા હતાં.

(૮) રાષ્ટ્રીય ખનિજ અન્વેષણ ટ્રસ્ટ(NMET)માં ભરણાં

ખાણ અને ખનિજ(વિકાસ અને વિનિયમન)- MMDR અધિનિયમ, ૧૯૫૭ની કલમ ૯ ગ(૧)(૨૦૧૫માં સુધારાથી ઉમેરવામાં આવેલ) હેઠળ ઓગસ્ટ - ૨૦૧૫માં રાષ્ટ્રીય ખનિજ અન્વેષણ ટ્રસ્ટ સ્થાપિત કરવાં આવ્યું હતું. આ અધિનિયમની કલમ ૯ (ગ) ૪ માં જોગવાઈ છે કે, ખાણકામ પટા કે ખનિજ રાહત ધારકે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા નિયત કરવામાં આવે તે રીતે બીજી અનુસૂચિની શરતે ચુકવવામાં આવેલ રોયલ્ટીના ૨ ટકા જેટલા રકમ ટ્રસ્ટને ચુકવવાની રહેશે.

NMET નિયમો, ૨૦૧૫ના નિયમ ૭(૬) માં જણાવાયું છે કે રકમ વસૂલ કરીને ટ્રસ્ટ નિધિમાં જમા કરાવવાની અને કેન્દ્ર સરકાર સાથે કરવાના જરૂરી હિસાબ નિભાવવાની જવાબદારી રાજ્ય સરકારની રહેશે. વળી, નિયમ ૭ (૭)માં જણાવાયું છે કે રાજ્ય સરકારે અધિનિયમના અનુભાગ ૯ (ગ) અનુભાગ (૪) અનુસાર ચુકવવામાં આવેલી રકમ અને માસિક ધોરણે ભારતીય ખાણ કચેરીને રોયલ્ટી ચુકવણી અંગેની માહિતી આપવાની રહેશે.

હિસાબ કાર્ય પદ્ધતિ મુજબ, રાજ્ય સરકાર રોયલ્ટીની આવક પર મુખ્ય સદર-૦૮૫૩-૧૦૨-ખનિજ રાહત, ફી અને રોયલ્ટી હેઠળ સમગ્ર આવકનું વર્ગીકરણ કરે છે. ત્યાર પછી જરૂરી રકમ મુખ્ય સદર ૮૪૪૯-૧૨૩-NMET હેઠળ રાજ્યના જાહેર હિસાબમાં તબદીલ કરવામાં આવી છે. ત્યારપછી ભારતના જાહેર હિસાબ હેઠળ NMETમાં સમયાંતરે વધારો તબદીલ કરવામાં આવ્યો હતો. NMET નિધિ ભારતના જાહેર હિસાબ હેઠળ ઊભો કરવામાં આવેલ, ૨૬ ન થવા પાત્ર અને બિન વ્યાજુકી ભંડોળ છે.

વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન રાજ્ય સરકારે ખાણધારકો પાસેથી NMET ફાળા તરીકે રોયલ્ટીના ૨ ટકા રૂપે મુખ્ય સદર ૮૪૪૯-અન્ય થાપણો- ૧૨૩ રાષ્ટ્રીય ખનિજ અન્વેષણ ટ્રસ્ટ થાપણ હેઠળ ₹૮.૧૭ કરોડની સમગ્ર રકમ મેળવી હતી. રાજ્ય સરકારે આ ₹૮.૧૭ કરોડની સમગ્ર રકમ રાષ્ટ્રીય ખનિજ અન્વેષણ ટ્રસ્ટમાં તબદીલ કરી હતી.

(૯) પ્રતિફૂળ સિલક :

પ્રતિફૂળ સિલક એટલે નાણાકીય વર્ષના અંતે બંધ થતી સિલકનું હિસાબ સદર અસ્ક્યામત સદર હેઠળ જુમ્મેદારી કે જમા/ (-) ઉધાર સિલક દર્શાવતી ત્રણ સિલક કે ઉધાર/(-) જમા સિલક દર્શાવતા હોય હિસાબના સદરમાં પ્રતિફૂળ સિલક ખોટા વર્ગીકરણ, ભંડોળની ઉપલભ્યતા કરતાં વધુ ચુકવણી, મેળવેલા ફાળા કરતા વધુ ચુકવણી, એક હિસાબ એકમમાંથી બીજા એકમમાં સિલક આગળ ન લઉં જવી, વધુ હિસાબ એકમો ઊભાં કરવા પહે તેવા વહીવટી પુનર્ગઠન વગેરે કારણોસર સર્જાય છે. વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ દરમિયાન ₹૧.૭૫ કરોડ(અગાઉના વર્ષ ₹૦.૦૩ કરોડ)ની પ્રતિફૂળ સિલક હતી. તેથી ૦૩ સદરમાં તા. ૩૧.૦૩.૨૦૨૫ના રોજ પ્રતિફૂળ સિલક નીચે મુજબ છે.

હિસાબનું સદર (ગોણ સદર સુધી)	વિગત	રકમ
૬૪૦૮-૦૨-૧૯૫	અન્ન સંગ્રહ અને વખાર વ્યવસ્થા માટે લોન	૦.૦૩
૬૮૦૧-૦૦-૨૦૨	વીજળી પરિયોજના માટે લોન	૧.૭૧
૮૫૫૦-૧૦૧	વન પેશગીઓ	૦.૦૧

(૧૦) રોકડ સિલક :-

એકાઉન્ટ જનરલ(એ એન્ડ ઈ) દ્વારા ગણી કાઢવામાં આવ્યા મુજબ ૩૧ માર્ચ ૨૦૨૫ના રોજ મુજબની રોકડ સિલક ₹૭.૨૧ કરોડ(ઉધાર) હતી અને રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા દ્વારા જણાવવામાં આવેલ આંકડા મુજબ ₹૧૮.૮૦ કરોડ(ઉધાર) હતી. ₹૧૧.૫૯ કરોડનો ચોખ્ખો તફાવત તિજોરી/રિઝર્વ બેન્ક/એજન્સી બેન્ક અને એજ કચેરી વચ્ચે હિસાબ મેળ અનિર્ણીત રહેવાને કારણે હતો. છેલ્લા વર્ષ એટલે ૩૧ માર્ચ, ૨૦૨૪ની સ્થિતિએ ₹૭.૦૪ કરોડ હતા. જૂન, ૨૦૨૫નો તફાવત ₹૧૧.૫૯ કરોડ હતો.

સંબંધિત આંકડા નાણા હિસાબોમાં પત્રક નં.૨૧માં ઉપલબ્ધ છે.

૬. આવક, ખર્ચ અને રોકડ સિલક ઉપર અસર

અગાઉના ફકરાઓમાં ધ્યાન પર લાવ્યા મુજબ રાજ્યોની નાણાકીય વ્યવસ્થા અંગે વૈદ્યાનિક જોગવાઈઓના ખોટા વર્ગીકરણ/બિન-અનુપાલનની મહેસૂલ ખર્ચ પર અસર નીચે કોષ્ટકમાં બતાવી છે.

ફકરા નંબર	બાબત (વર્ણન)	મહેસૂલ ખર્ચ વધુ દર્શાવવું	મહેસૂલ ખર્ચ ઓછું દર્શાવવું	મૂડી ખર્ચ વધુ દર્શાવવું	મૂડી ખર્ચ ઓછું દર્શાવવું	મહેસૂલ આવક વધુ દર્શાવવું	મહેસૂલ આવક ઓછું દર્શાવવું	રોકડ સિલક ઓછી દર્શાવવી	રોકડ સિલક વધુ દર્શાવવી
૩(૨)	મહેસૂલ અને મૂડી વચ્ચે ખોટું વર્ગીકરણ	--	૩૨૮.૨૦	૩૨૮.૨૦	--	--	--	--	--
૩(૮)	વ્યાજ સમાયોજન	--	૭૦.૭૬	--	--	--	--	--	--
૫(૧)	NSDLમાં એનપીએસ ફાળાની બિન તબદીલી	--		--	--	--	--	--	૭૨.૪૬
	સરકાર દ્વારા ઓછો ફાળો	--	૧૦૦.૯૬	--	--	--	--	--	--
૫(૬)	ઉપકર/ફી/અધિક ખર્ચની બિન તબદીલી	--	૬૯૫.૭૪	--	--	--	--	--	--
૫(૯)	વિપરીત સિલક	--	--	--	--	--	--	--	૧.૭૫
સરવાળો (ચોખ્ખો) અસર	વધુ દર્શાવ્યા/ ઓછા દર્શાવ્યા	₹૧,૧૯૫.૬૬ કરોડનું મહેસૂલ ખર્ચ ઓછું દર્શાવ્યું.		₹૩૨૮.૨૦ કરોડનું મૂડી ખર્ચ વધુ દર્શાવ્યું		--		₹૭૪.૨૧ કરોડ રોકડ સિલક વધુ દર્શાવી	
